

DEBRECZENI UJSÁG

HÉTFŐFÖLD

Felelős szerkesztő
vitéz KOLOS VÁRY-BORCSA MINÁLY

Előfizetési ára egy hóra 240 P. Negyedévre 7 P.
Félévre 14 P. Egész évre 26 P. Egyes szám ára
hétköznap 10, vasárnap 20 fillér

Szerkesztőség és nyomda József k.r. huroc utca 16
Telefon 3-43. Kiadóhivatal: Kossuth utca 3 szám
Telefon: 1-41.

Uj reformációt!

(mars.) Tizenhárom év ködéből, ősi gondok sűrű esőfüggönyén át, emlékeztetni visszajár most az akkori október képe. Mint félig vakult tükörben, vajjon látja-e magát benne ez a letargiába süllyedt, katasztrófa hangulatban élő szomorú magyarság? Vajjon emlékszik-e még az őszi rózsákra, a romlás virágaira, látja-e még a geszti oroszlan véres testét, idereszkete még a fülébe az összeomlás retentő robaja, agyából, véréből, szép álmok vánkósán nem sikadt-e el a felejthetetlen tanulság?

Mert hiszen a borzalmak múltán volt idő, amikor úgy látszott, hogy a magyar társadalom valóban tanult a maga kárán, jöttek napok, amikor úgy láttuk, úgy hittük, hogy ez a magyarság nem felejt soha többé. Bármilyen szörnyű volt is a lecke, de kellett, — mert megtanított rá, hogy 1918 októberében — országromlásban, forradalomban legalább is annyira hibás volt a magyarság jobbik része, amelyik türe, — mint amennyire bűnös az a silány, hitványokból toborzott kalandor társaság, amelyik aktíve csinálta. — Tizenhárom évvel ezelőtt, azon az esős október végén összeroppan a magyar idegzet, a vérszes órában az egészség láza helyett a forradalmi idegesség rándult végig a testen, a szervezetlen társadalom a kritikus pillanatban ellenállás helyett hisztérikus örömben vagy a minden mindegy megadásában feküdt a lázadás diadalmi szekeré elé. Az egyetlen férfi teste ott feküdt véresen golyótól rongyoltan a Rohéim-villa halljába, s több férfi, még egy férfi nem volt Magyarországon azon az őszön.

Tanulságok, fogadkozások, esküvések után, tizenhárom év múltán most a magyar társadalomnak ugyanazt az arcát látjuk a megfakult tükörben. Rajta ott sápad az oklatan félelem, agyán megint ott a jelszavak köde, szemén a kapkodás zavara, homlokán a csüggedés, lemondás árnya. Ez az organízálatlan tömeg ma is kapkod, ma sem tudja, hogy merre menjen, kire hallgasson. Jobbik lelkével, tisztább eszével ma is hiszi, tudja még, hogy van menekvés, van segítség, de mikor egy-egy pillanatra — épp úgy mint tizenhárom éve — felmondja szolgálatát az idegzet, jön a félelem, kétségbeesés órája, vagy bódít az édes mérgek mákonya, — már ismét egy Károlyi gróf könyvét habzsolja, s hallgat a desperádókra, akik hirdetik, hogy ez a világrend megbukott és jön majd helyette a másik.

S azt mondja: minek harcolni a változhatatlan ellen?

Pedig a jobbulásnak, feltámadásnak és biztos menekvésnek módja megjelöltetett nem Károlyi Imre által, nem is ma, hanem évszázadokkal ezelőtt, egy másik október végén, mikor Luther Márton kalapácsa megdördült a wittenbergi vártemplom kapuján.

Akkor is válságban volt a világrend és abban a világrendben is megingott az erkölcs, az Istenhit. Ámde az egyházi vonatkozásokon túl minékünk épp abban kell meglátnunk Luther egyetemes emberi nagyságát, hogy ő nem pusztulást, hanem megújulást, nem forradalmat, de reformot hirdetett. Nem lerombolni, csak megjavítani akarta az akkori megromlott világot. A reformáció nem a kereszténységet vetette el, csak az akkori kor kinövéseit nyeste le.

A magyar társadalomnak a ketős októberi dátumon erre kell emlékezni, ezt kell eszébe vésní, azt a példát kell követni, amely megjobbította és megújította az akkori világot. Tíz esztendő elvesztegettünk ugyan a magyar életből, — tíz esztendeig halogattuk ugyan azokat a nagy reformokat, amelyek nélkül már csak egy korszerűtlen folt vagyunk Európa testén, de a megfakult tükör mögött a hívők meg kell hogy lássák a magyarság tisztább, emberibb, hősi és igazabb arcát. Azt a másikat, melyről Széchenyi lángelméje sugárzik, Kossuth fanatizmusa lobog, Tisza István vasenergiája keményedik. S aki csak egy kicsit tanult a történelemből, nem találhat okot, hogy kétségbeessék. — Mert mióta világ a világ, mióta válságokat élt, — pedig nagyobbakat

is élt már az emberiség, — mindig úgy volt, úgy lesz, hogy az anyag meglódult rendjét nem állította vissza semmi más, csak a hittel telt, kiegyensúlyozott, megtisztult lélek.

A tegnap ideálja lehetett a kótyagos forradalmár, a ma típusa lehet a tétova, kétségbeesett ember, de a boldogabb világ eszményei azok a magyar reformerek lesznek, akik vallani merik, hogy van megjobbulás, akik cselekedni merik az ígét, s akik nem hajolnak meg hatalmasok előtt, akiket nem tud eltéríteni utjukból ígért, megfélemlítés, — mert bennük az üdv, a megtisztult hívő lélek — a mely nem ismer veszedelmet, pusztulást, halált, s amely a rendíthetetlen férfi szavával mondja mindenknek:

Itt állok! Másként nem tehetek!

Debrecen város közgyűlése megszavazta a munkanélküliek téli segélyezését és a tisztviselői létszámcsökkentést

Kétszázötvenezer pengős hitelművelet után biztosítják az akció költségeinek fedezését

(A Debreceni Ujság tudósítójától)
Debrecen város törvényhatósági bizottsága pénteken délután négy órakor rendkívüli közgyűlést tartott.

A közgyűlést fél négy óra után pár perccel nyitotta meg dr. Hadházy Zsigmond főispán.

Először dr. Vargha Fiemér helyettes polgármester terjesztette elő a létszámcsökkentés ügyét, amelyre vonatkozólag a takarékosági bizottság tett javaslatot. Ezt annak idején teljes részletességgel közölte a Debreceni Ujság — Hajdúföld.

A javaslat szerint az üresen álló állásokat nem töltik be, több állást pedig, ha azok megürülnek, alacsonyabb fizetésű osztályú állássá szerveznek át.

Újra egy tisztiorvosi állás megszüntetése körül

A javaslatához elsőnek Csomor Gyula szól hozzá. A tűzoltó tiszt állás megszüntetését ellenzi. Szerinte az állást Tolnay István személyével már be is töltötték.

Melau Márton: Helyteleníti a tisztiorvosi állás megszüntetését, mert erre az állásra a népegészségügy és a szegény néposztályok érdekében szükség van.

Dr. Bógel József: A mai viszonyok nem alkalmasak arra, hogy a tisztiorvosi kérdést baráti ala-

pon bíráljuk. Az egész ügyet nagyon elmérgesítette a tisztiorvosok álláshalmozása. Van tisztiorvos, aki pályorvos, egészségügyi tanár és iskolai orvos egy személyben. A pályorvosi állás egymagában annyi munkát od, mint a tisztiorvosok munkája. A kettőt együtt nem lehet ellátni.

A közgyűlés utasította a tisztiorvosokat, hogy mellék foglalkozásaikkal hagyjanak fel. A közgyűlés követelje, hogy a tisztiorvosok november 15-ig mondjanak le második és harmadik állásukról. Ha ennek a felhívásnak nem tesznek eleget, indítsák meg ellenük a fegyelmet.

Szerinte a hatodik tisztiorvosi állás betöltésére nincs szükség.

Rásó Sándor: A tisztiorvosi állás betöltésére szükség van, azonban ugyanekkor meg kell szüntetni a tisztiorvosok állás halmozását.

Dr. Balkányi Ede: A tisztiorvosok túl vannak terhelve munkával.

Tervey Tamás: Épp azért nem lehet mellékfoglalkozásokat üzni.

Dr. Balkányi Ede: Ha egy járvány tör ki, beláthatatlan veszélyek elé néz a város.

Tervey Tamás: Majd akkor alkalmazunk járványorvosokat.

Dr. Nagy István: Ragaszkodik az állás megszüntetéséhez. Ezeknek a tisztiorvosoknak jövedleme

legalább havi 1000 pengő. A tisztiorvosoknak a magánpraxis is meg van engedve s ugyanakkor 300 debreceni orvos alig tud megélni. A tisztiorvosi állást tehát nem kell betölteni. A tűzoltó tiszt állás megszüntetését ellenzi, mert az az állás már be van töltve.

Dr. Jakobovits József: A takarékosági bizottság nem akart elbocsátani senkit, aki állásban van. Csak az üres állásokat akarják megszüntetni. A bizottság nem tudott arról, hogy a tűzoltó tiszt állást betöltötték. Nem volna helyes azonban ha a tűzoltó tiszt állást mégis betöltenék, mert akkor 4 szigorló mentő orvost kellene elbocsátani.

Három új orvosi állásra volna szükség

Dr. Láng Sándor: Nem áll, hogy a tisztiorvosoknak 9000 pengő fizetésük van. A megszüntetésre ítélt állás évtizedek óta fent áll, arra szükség van. Egy tisztiorvosra 18.000 lélek esik Debrecenben. A fővárosban 16.000, Hódmezővásárhelyen 19.000 Szegeden pedig csak 8000 ember tartozik egy tisztiorvos hatásköre alá. Tulajdonképpen 3 új állásra lenne szükség és mégis meg akarnak egy állást szüntetni.

Alláshalmozás csak egy tisztiorvosnál állapítható meg.

A lap ára 20 fillér

Női és férfi

kötöttaru
pyjama
meleg alsóruházat
harisnya
kecstyű

Békés Lajos

divatáruüzletében.

Magas minőség | Alacsony árak |

Szükségesnek tartja, hogy az úres tisztiorvosi állást betöltsék. Kívánatos, hogy a Boldogfalva-kerthen, Nyilas-telepen és Vénkerthen is maradjon egy-egy szülész.

Dr. Hódy Béla: Nyomorúságos nézünk elébe s ezért is szükség van a tökéletes orvosi szolgáltatásra. Javasolja, hogy a tisztiorvosi állást töltsék be.

Dr. Bögel József személyes kérdésben szólal fel. A város költségvetéséből kimutatja, hogy valóban évi 9000 pengő körül mozog a tisztiorvosok fizetése és jövedelme.

Dr. Brunner Lajos felszólalása után dr. Budaházy Bruckner Ernő a takarékosági bizottság javaslata mellett szólal fel. Zöld Aladár a tüztöltő állás fenntartását és a tisztiorvosi állás megszüntetését kívánja.

Ötvenezer pengő közötti
inségmunkákra

A közgyűlés ezután elfogadta a közúti költségvetést, amelybe 50.000 pengőt állítottak be inségmunkákra. Az utadó 12 százalék lesz.

Ezután dr. Csűrös Ferenc köz-művelődési tanácsnok terjesztette be az inségakció ügyét és ismertetette a téli segélyezés rendszerét.

Javasolta, hogy az inségakció bizottságba válasszák be Sz. Kun Bélát, Sztankay F. Bélát, vitéz Kolosváry-Borcsa Mihályt (mint a HONSZ képviselőjét), Zelinger Edét, Nyikos Sándort, Holló Jánost és Szabó Bélát.

Javasolta továbbá, hogy az ekció költségeire 250.000 pengő kölcsönt vegyenek fel s irjanak fel a kormányhoz, hogy a szükségadóból megfelelő összeget bocsásson a debreceni akció rendelkezésére.

Vadászy Sándor a munkanélküliek részére szükséges élelmicikkek szállításával foglalkozott. Szerinte a szállításból kimaradnak a kiskereskedők, még pedig azért, mert később kapták meg az ajánlati felhívást. A kiskereskedők helyett most a nagyszállító fogja innézni az élelmickek szállítását.

Gombosi Zoltán: Ennél a kérdésnél nem az a fontos, hogy ki mit fog keresni. A 29 kiskereskedő tizszázalék hasznot kalkulált magának s ezenfelül a csomagolást is külön akarták felszámítani. A kiskereskedők által megnevezett szállító megbízhatatlannak bizonyult. Neki nem garancia az a kiskereskedő, aki a szegény munkanélküliek bőrén 10 százalékat akar keresni s ezzel 25.000 pengővel csonkítaná azt az összeget, amely a munkanélkülieknek jut.

Imre János: Felpanaszolja, hogy a hentes szakosztály nem ka-

Szállítunk minden mennyiségben porosz szén pótlására

salgótarjáni
darabos kályhaszenet

Schuschitzky János és Tsa. Plac-u. 49.
a Salgótarjáni Köszénbánya Rt. vezérképviselete.

Telefon: 12-4
Telefon: 12-62

Hegymegi Kiss Pál: A tisztiorvosi intézmény megszüntetését kívánja. A közgyűlés most azt javasolja, hogy a tisztiorvosi helyett 50 pengő havi átalányt adjanak a főtisztviselőknél. Ilyen intézményt a mai dökben Magyarországon fenntartani nem lehet.

A tisztiorvosi állás megszüntetéséért nem meri vállalni a felelősséget.

A közgyűlés ezután szavazás útján kimondta, hogy a tüztöltő állást fenntartja. A tisztiorvosi állás megszüntetésének tervét elutasították, mert a többség az állás betöltését kívánja. A hábai állásokra vonatkozó javaslatot visszaadták a közegészségügyi bizottságnak. A tisztiorvosi-intézmény megszüntetését szinte egyhangulag mondták ki.

Elfogadták végül Bögel József indítványát, amely szerint az álláshalmozó tisztiorvosok november 15-ig kötelesek abban legyeni mellékfoglalkozásukat, különben megindítják ellenük a fegyelmi eljárást.

pott megfelelő ajánlati felhívást, pedig a kishentesek olcsóbban tudtak volna szállítani, mint az az egy cég, amely a szállítást megkapta.

Mester Lajos azt kívánja, hogy a kormánytól minél nagyobb összeget kérjenek a szükségadóból.

Balogh István szintén azt kívánja, hogy a kis henteseket is részesítsék a szállításból.

Vásáry polgármester
felszólalása

Vásáry István polgármester: A fűszerkereskedők és hentesek már egy hónappal ezelőtt tudták, hogy mi a terv és így foglalkozhattak volna a szállítás kérdésével. Neki az az álláspontja, hogy itt nem a fűszerkiskereskedők, nem a hentesek érdekét kell elsősorban tekinteni, hanem a tízezer munkanélküliét. (Viharos taps.) A fűszerkiskereskedők semmit sem akartak engedni a napi áralakról és igen magas hasznot kalkuláltak. Ezek után ő is elált attól a tervtől, hogy ezeket részesítse a szállításban. Egyébként nagyon sajnálja, hogy itt ezt a kérdést Vadászy teljesen érdekképviseleti alapon tárgyalta.

Vadászy Sándor tiltakozott az ellen, hogy ő a munkanélküliek bőrén akartak keresni.

Vásáry István ismételt felszólalásában azt hangoztatta, hogy a fűszerkiskereskedőktől olcsóbb

árakat várt, mert jogos lett volna, hogy amikor számukra egy nagy forgalmat biztosítanak, engedjenek a napi árból. Végül felolvassa a törvényt, melynek az érdekeltségről szóló rendelkezése szerint Vadászy nem is szólalhatott volna fel ebben a kérdésben.

A közgyűlés ezután egyhangulag, általános helyeslés közben megszavazta a munkanélküliek segélyezésére beterjesztett javaslatokat.

Támadás az OTI ellen

Végül Sztankay Ába gyógyszerész, egyetemi magántanár terjesztett elő interpellációt, melyben azt kérdezte, hogy hajlandó-e a közgyűlés felírni az Országos Társadalombiztosító Intézet átszervezése és a szabad orvos választás engedélyezése érdekében.

Szóbeli előterjesztésében súlyos panaszokat sorolt fel az OTI működése ellen. A hajóként nem az orvosok felelősek, akik lelkiismeretesen végzik munkájukat, hanem azok a rendelkezések, melye-

ket a központból adtak ki a minden áron való takarékoskodás érdekében. Allitása szerint ő kivált a klinika egy beteget, kit a Társadalombiztosítónál munkaképességük találtak s ott megvizsgáltatta a professzorokkal, akik súlyos tüdőbajt állapítottak meg. A beteg a klinikai professzor előtt köpte a vért.

Ha a klinikai professzorok valami komoly gyógyszert rendelnek a betegeknek, az OTI orvosok a takarékosági intézkedések miatt kénytelenek ép a legfontosabb hatóanyagot kihagyni a gyógyszerből. Luminált például nem rendelhetnek OTI vényekre. Súlyos gyomorbeteg embernek öt fillér értékű szodabicarbonát rendeltek. Hosszasan támadja ezután az orvosok működését is.

A takarékosági rendelet okát annak a „közúndornak”, mely az OTI működését a munkások és munkaadók részéről kíséri.

Rásó Sándor: A cseléd se negy már oda!

Vásáry István polgármester válaszában bejelenti, hogy Sztankay Ába e tárgyban beadott önálló indítványát a legközelebbi rendes közgyűlésen tárgyalni fogják. Arra azonban ő nem dolgozhat ki javaslatot, hogy milyen legyen ez a reform.

A közgyűlést este hét órakor befejezték.

Megsürgeti a város a kormánytól a Tisza
István tér rendezésére ígért ötvenezer pengő
kiutalását

(A Debreceni Újság tudósító, dtől.)

Dr. Zöld József polgármester-helyettes főjegyző jelentést tett a polgármesternek, hogy Debrecen város a központi egyetemre adott hozzájárulást, melynek összegét — 2.900.000 pengő volt — teljes összegében kifizette. A pénzből 800 ezer pengőt visszatartottak a köz-kórház vételára címén.

A Tisza István-téren megindított

munkák is folynak, a város rendszeresen fizeti a számlákat, azonban a térrendezésre kiutalt 100.000 pengő állami pénzből 50.000 pengő még nem kaptak meg. — A város most megsürgeti a kultuszminisztériumot, hogy az 50.000 pengő sürgősen küldje le, mert különben kénytelen lesz beszüntetni a vállalkozók számláinak fizetését.

Új tánciskola nyílt Debrecenben

A táncbemutatón nagy sikert aratott a „Rencher” tánc-

A Péterfia-utca 30. szám alatt néhány nappal ezelőtt nyílt meg a kitűnő tehetségű táncitanárnak, Balogh Sándornak csodaszép berendezésű tánciskolája. Csütörtökön előkelő közönség jelenlétében folyt le a bemutatás. Már a kora esti órákban tömegesen érkeztek a fiatalok, akik nagy érdeklődéssel várták az új tánc bemutatását. Míg a buplikum gyülekezése tartott, a Csaba Bajtársi Egyesület közkedvelt jazz-zenekeara az idény sláger-táncdarabjaival nyújtott kellemes szórakozást.

Nyolc óra után megjelent a teremben Balogh Sándor táncitanár, akit a közönség szívesen nem akaró tapsal fogadott. A táncitanár szellemes beszéddel üdvözölte a megjelenteket és élénk színekkel méltatta a tánc-kultúra jelentőségét. Együttal a bemutatásra kerülő táncszámokat is bekonferálta. Először a slowfoxt mutatták be őszinte tetszéstől kísérvé. Ezt követte egy tangó s egy an-

gol-walzer bemutatás. Majd Balogh Sándor táncitanár partnerrőlével előtanította a „Rencher”-et, amely az idény legérdekesebb újdonsága. A szőnyeg táncot a közönség lelkes tapsviharral honorálta.

Eladó

Japán-akác (sophora), piramisnyár, platán, juhar, kőris, sorfának kiültetésére, szép koronával drb-ként 50 fill. Tamarix gyökere, drb-ként 10 fill. Sima dugvány: Kanadai-nyár, piramisnyár, Tamarix, szikesek befásítására is alkalmas, ezrenként 4 pengővel. Lucfenyő 1—3 mtr. magas, földlabdával szállítva, drb-ként 3.—Pi Thuja occidentalis 60—80 cm. magas drb-ként 30 fill. Nemes gyökermölcsfák drbja 80 fill. Diszcserejék drabja 25 fill. dr. gróf Seme-sey László uradalma Balmazújváros, Hajdu m.

Villanymotorok tekerceését és csapágyolását, főzők, vasalók' villanyozógépek, fűtőestek készítését, akkumulátorok javítását és töltését
Szoboszlai István
garancia mellett készít
műszerész, Bosch és Var'a service Széchenyi-utca 24. szám.

Porosz szén helyett ma mindenféle hazai szén nagy választékban igen jó minőségben és olcsó árban
Gabányi Sándor utóda
 LANG MIKLÓS Debrecen legrégebbi cégénél
 Csapó-utca 28. szám. Telefon 4—49.

A népszövetségi pénzügyi bizottság jelentésének vitája a 33-as bizottságban

Felszólalások egy újabb fizetéscsökkentés lehetősége ellen

Budapest, október 30.

A 33-as országos bizottság péneki ülésén folytatták a népszövetségi pénzügyi bizottság és a 6-os bizottság jelentésével felelő vitát. Chorin Jerec szóvártta a vasúti tarifák több emelésének gondolatát.

Szterenyi József báró elismeréssel adózott a 6-os bizottság jelentésért. Hangzottatta, hogy a bizottság által kimutatott 23 millió megtakarítást igen szép eredménynek tartja. A 6-os bizottság jelentéséhez tartozó jegyzőkönyvek gazdasági vonatkozású részeit nem vette teljesen magáéva. Hangsúlyozza, hogy a tisztviselők illetményeinek leszállítását nem tartja lehetségesnek. A népszövetségi pénzügyi bizottság nem vette figyelembe, hogy nálunk a tisztviselők békebeli fizetésüknek csak töredékét kapták. Nagyon figyelemreméltónak tartja a jelentésnek az adózóképességre vonatkozó megállapítását. Ezt maga is teljes mértékben osztja. Nem lehet észrevétel nélkül hagyni a jelentésnek kereskedelempolitikai részét a szomszédállamokkal való jobb gazdasági viszony szükségére való utalást, amely olyan hatást tesz, mintha csak Magyarországtól függne a dolog, helyén lett volna e részben az érdekelt államoknak is juttni a jó tanácsokból. E jelentésnek mindössze két vonatkozását fogadja megelégedéssel. Az egyik a rövidlejárati kölcsönökről szóló rész a másik a hiteltügyi kérdésekkel áll kapcsolatban. A miniszterelnök a bizottság elé terjesztett nyilatkozatához hozzátárul.

A külügyminiszter a kormány álláspontjáról

Malkó Lajos külügyminiszter adott ezután felvilágosítást a népszövetségi pénzügyi bizottság jelentésének egyes vitatott pontjaira nézve. Kifejtette, hogy az 1926—27-ki évi költségvetésünkben 800 millió pengő volt a bevételek összege. Ez az összeg folyt be az 1930—31. évben is. Az 1931—32. költségvetési év első három hónapjában a bevételek 12 százalékkal maradtak az előirányzott összeg alatt. E tapasztalati tények alapján jutott el a bizottság a 800 millió pengős számhoz. A kormány álláspontja az volt, hogy végleges határt ma nem lehet megállapítani. Ez sokban függ a november havi bevételek alakulásától. A költségvetés 985 millióra emelkedett. Az eddig keresztülvitt csökkentések ezt az összeget 922 millióra szorították le. A kormány a pénzügyi bizottságnak adott nyilatkozatában a költség-

vetés felső határát 890 millióban állapította meg. A minisztertanács már foglalkozott azokkal a lehetőségekkel, amelyek segítségével a tényleges 922 millió és a vállalt 890 millió különbséget el lehet-e tüntetni. A miniszter ezután hangsúlyozta, hogy

A városi kisgyűlés egy tisztiorvosi állás megszüntetése mellett foglalt állást

(A Debreceni Újság tudósítójától.)
 Debrecen város törvényhatósági kisgyűlése dr. Hadházy Zsigmond főispán elnöke alatt pénteken délelőtt 10 órakor ülést tartott, amelyen a délutáni közgyűlés tárgyait készítette elő. A kisgyűlésen csak a tisztiorvosi állás megszüntetése körül volt hosszabb vita, amelynek végén a kisgyűlés elfogadta a takarékosági bizottság javaslatát és kimondotta a tisztiorvosi állás megszüntetését. Ugyanígy határoztak a községi szülésznőkre vonatkozólag is.

A kisgyűlés saját hatáskörében két vállalatra adást intézett el. A Kövesdy árvtartó alaphól az idén 100 árvtartó ruhának fel. A beérke-

zett ajánlatok közül a kisgyűlés a legolcsóbbakat fogadta el. A cipőket 10 pengő 20 filléres áron Zeke Dezső, a fiuruhákat 25 pengőért a Szabómesterek Szövetkezete, a leányruhákat 43 pengőért Kontsek Kornél szállítja, az ingek elkészítésével Möring Gyulánét bízták meg.

A városi hajduk egyenruha szükségletének szállítására is versenytárgyalást hirdetett a város. — A zsirosbőr csizmákat 18.50-ért Bátor Mihály, — a box-csizmákat 21.86-ért a Kiss testvérek bőrgyára szállítja. — A ruhaszállításra tartott versenytárgyalás eredménytelen volt, s ezért újabb zártkörű versenytárgyalást tartanak.

Legközelebbi ülést kedden délelőtt tartják.

Végleg megdőlt a debreceni egyetem bezárásáról elterjedt hír

(A Debreceni Újság tudósítójától.)
 Ismeretes, hogy a hét elején Debrecenben az egyetem megszűntetéséről riasztó hírek terjedtek el. A takarékosági bizottság felkérte dr. Tóth Lajos egyetemi tanárt — hogy utazzék Budapestre és tájékoztadjék, igaz-e az a hír, hogy a Népszövetség szanáló bizottsága a debreceni egyetem bezárását és megszüntetését követeli.

Dr. Vásáry István polgármester az elmúlt napon két táviratot kapott, melyek végleg megdöntötték az egyetem bezárásáról szóló hír valódiságát. Dr. Tóth Lajos egyetemi tanár távirata a következőképpen hangzik:

„Kultuszminiszter teljesen megnyugtató választ adott. Dr. Tóth Lajos”.

Neuber Ede egyetemi rektor, ki szintén Budapestre utazott és az egyetem ügyéről tárgyalt, a követ-

kező táviratot küldötte a polgármesternek:

„A lehető legjobb hírekkel szolgálhatok. — Neuber.”

Ilyenformán a közvélemény meg nyugodhat abban, hogy a debreceni egyetem bezárására nem kerül sor. A kiküldöttek — hazaérkezésük után — részletesen is beszámolnak majd tárgyalásaik eredményéről.

HIRDETMÉNY

Felhívja a városi adóhivatal a város lakosságát, hogy a város határában termelt, vagy vidékről a város területére akár tengelyen, akár vasuton, akár postán behozott fogyasztási adóköteles cikkeket — bor, hus és szeszes italokat, — a behozattalól számított 24 órán belül a városi adóhivatalnál a hivatalos órák alatt bejelenteni el ne mulassza. Közli a városi adóhivatal a város összlakosságával azt, hogy az összes behozattal utakat fokozott és szigorú ellenőrzés alatt tartja és a bejelentés elmulasztása jövedéki kifizést képez, minek során a mulasztó a be nem jelentett fogyasztási adóköteles cikk után járó fogyasztási adónak 8-szorosáig terjedő bírság összegben marasztaltatik. Debrecen, 1931 október hó 29. Városi adóhivatal.

Butorozott

szobát keres? Olvassa el lapunk apróhirdetési rovatát.

Bátran merem ajánlani
Osszes hentes és csemege-
Debrecenben és az egész
Elsőrendűnek ismernek.

Ezüstkoszorus mester.

Alkalmi tálak és szendvicsek készítését, jourok rendezését díjtalanul vállalom.

Vidékiek részére úgy zsírmint sósszalónában előnyös beszerzési forrás.

Kossuth u. 57. Telefon 9—54.

Csapó u. 10. Telefon 6—77.

A kollégiumi diákszövetség összejövetele

A megélhetési viszonyok mindég nehezebbek lesznek, a szellemi szórakozásokat is mindég szűkebb térre kell vonni az anyagiak hiánya miatt. Eppen ezekben a nehéz időkben akarja a kollégiumi diákszövetség a tagjai részére lehetővé tenni, hogy mint a multban — a jövőben is a hónap első szerdáján összejöjjenek és barátságos beszélgetés közben megemlékezzenek a régi jó időkről az öreg diákok, visszamennek a multba, ahol még mindenki boldogabb volt. Ezért keresik fel az öreg diákok olyan szívesen az összejöveteleket, ahol az összes költségek mindössze egy-egy pohár sör ára és ennek ellenében értékes és vidám előadásokat hallhatnak az öreg kollégiumi múltjából, megelevenülnek előttük a régi tanárok, a régi diákok, akiknek a szelleme ott lebeg a kollégium és a kollégiumi élet, öreg diákjai felett.

A szövetség a legközelebbi összejövetelét november 4-én szerdán délután 6 órakor tartja a megszokott helyen, az Angol Királynő különtermében, a tagok közül ezalkalommal névreszóló meghívót nem kap senki, de azért elvárja az elnökség, hogy a volt kollégiumi diákok, akár tagjai a szövetségnek, akár nem, a régi megszokott számban vesznek részt az összejöveteleken. A műsort a keddi számunkban tesszük közzé.

ÉRTESETÉS

Tisztelettel értesítjük villamosáram-fogyasztó közönségünket, hogy halálzatunkon eszközöndő javítások miatt f. év november hó 1-én, vasárnap a következő helyeken és időben az áramszolgáltatás szünetelni fog:

Réggel 7 órától délelőtt 10 óráig: Árpád-tér, Virág-utca, Rakovszki-, Doboz-utca, Csapókert, Katz-telen, Kutya-Nyíl-, Homok-utca, Apaffy-, Nagy S. József-, Csonka-utca, Kassai-ut, Iad-házi-utca, Kórház-utca, Simonyi-ut pártatlan oldala, Nagyerdő és Palla-puszta.

Réggel 7 órától 8 óráig: Hunyadi-Deák Ferenc-, Piac-utca, Kossuth-utca eleje, Dégenfeld-tér, Kálvin-tér, Péterfia-utca eleje, Rothermere-utca.

Réggel 7 órától 8-ig és délután 3 órától 3-ig: Károly F. József-ut, Bószörményi-ut vége, Libakert, Vénkert, Csige kert, Ujkert, Sestakert, Andrásy-, Poroszlai-, Komlóssy-ut és Simonyi-ut páros oldala.

Réggel 7 órától délután 3 óráig: Péterfia-utcán a 30. számtól lefelé és a Magoss György-tér mindkét oldala.

VII. Vállalat.

FELHÍVJUK A BUTORVÁSÁRLÓ KÖZÖNSÉG FIGYELMÉT a Hunyadi-utca 12 sz. alatt megnyílt

sajátkészítésű olcsó butorraktárunkra,

ahol háló- és konyhaberendezési butorokat, továbbá

UJRENDszerű GARZON-HÁLÓ-SZEKRÉNYÜNKET ÁRUSITJUK.

Garzon-hálószekrényünk egymagában tízféle butort képvisel, mely vállalati

irodák, vendég és éjjeli ügyeletes szobákba igen alkalmas.

BÜKKFA-HÁLÓ KETTŐSZÁZ PENGŐERT KAPHATÓ.

SZALAI JÓZSEF ÉS FERENC ASZTALOS-MESTEREK

Műhely: HONVÉD-UTCA 23. SZÁM. — Telefonszám: 17—74.

Épület asztalos munkákat és gépi famegmunkálásokat is vállalunk.

Reformációi emlékünnepek

A Kossuth-utcai ref. templomban vasárnap délután 5 órakor Zwingli-ünnepély. Bibliát olvas és imádkozik Török Tibor gimnáziumi tanár. Emlékbeszédet tart dr. Soós Béla képzőintézet tanár. Záróimát mond Bajá Mihály lelkész. A műsor keretében Molnár Elemér szavalatot, Szabó Géza s. lelkész szólóéneket ad elő.

A homokkerti ref. imaházban vasárnap délután 3 órakor ünnepély. Bibliát olvas Szokody Gyula. Prédikál Kalas Ferenc lelkész.

A Péterfia-utcai egyházközség nyitási körzete vasárnap este 7 órai kezdettel szeretet-vendégséget rendez a Bőszörményi-utcai iskolában. Az ünnepi beszédet Sipos Imre lelkész mondja.

Az Ispóty-templomban vasárnap délután 5 órakor ünnepély. Bibliát olvas és imádkozik Felker János lelkész, egyetemi kvestori hivatali ellenőr. Kátét magyaráz és Uri Imát mond Sipos Imre lelkész.

A teológusok reformációi emlékünnepe

A teológusok is méltóképpen ülik meg a reformáció ünnepét a következő szép műsorral: Délelőtt 11 órakor a gályarabok oszlopánál: 1. Énekel a kántus. 2. Ünnepi beszédet mond Bodonhelyi József th. 3. Ünnepi ódát szaval Nagyváthy József. 4. Énekel a kántus. Délután 5 órakor a kollégium dísztermében. Gluck: Nyitány az Iphigeniából. Játssza a ref. tanítóképző Csokonai-zene-kar. 2. Megnyitó beszédet mond dr. Révész Imre egy. tanár. 3. Énekel a kántus. 4. Ünnepi beszéd, tartja Kiss Sándor kollégiumi szenior. 5. Énekel Csösz Lászlóné. Szaval Molnár Elemér. Beféje nincs.

Sorozatos baleset Debrecenben

(A Debreceni Újság tudósítójától.) Több súlyos baleset történt a napokban Debrecenben.

Ujlaki Lajos gépmunkás Balogh Dávid faraktárában dolgozott és munkaközben beállt a gép védőszerkezete mögé, hogy a gépszíjat meggyantázza. A következő pillanatban a géptengely elkapta és a védőszerkezet alá nyomta. Az ütődés következtében a jobb felső karján súlyos zúzódásokat szenvedett.

Mohácsi Mihály kocsi, a Városi Fuvarozási Vállalat alkalmazottja a Monostorpályi-úton leest a szekérről és a kerekek alá került. A jobb-lába eltört.

Juhász Antal kefégyári munkás meszelőjének fűrészelése közben a fűrész jobb kezét súlyosan megsértette.

Horváth Ernő műszaki gyakornokot a Horváth Testvérek műszaki vállalatának alkalmazottját a léta országuton motorkerékpárbaesést érte. Segédmotoros kerékpárján megrepedt a benzincső, amelynek következtében a gép hirtelen megállt. Horváth Ernő a kövezetre bukott és a jobb könyökét kifecskült.

Vadász Erzsébet textilgyári munkásnő, aki villanyszövőgép mellett dolgozott, a gépből ki akarta venni a kész árut. Közben a szabályozó súly a kezére esett és könnyebb természetű zúzódásokat ejtett rajta.

Trigy Juliánna szobaleány az Augustia-szanatórium lépcsőjén mecsuszott és a jobb karját törte.

A mentők valamennyiüket beállították a klinikára, ahol ápolás alá vették őket. Ezzel egyidejűleg a rendőrség is nyomozást indított annak megállapítására, hogy a balesetekért kit terhel a felelősség.

PARATLAN LÁTVÁNYOSSÁG DEBRECENBEN A halállal játszva soha nem látott produkciókat mutat be három emelet magasságban egy testnevelési tanár

Kerékpározik és hajmeresztő mutatványokat végez egy rendkívül magasan kifeszített dróton

(A Debreceni Újság tudósítójától.)

Debrecen város közönségének vasárnaptól kezdve olyan látványosságban lesz része, amely ritkaság számba megy, sőt amilyen itt még nem is volt. Hatalmas felszereléssel, külön teherautóval, 18 óriási láddal Debrecenbe érkezett Stroschneider Arthur, egy rendkívül nyugodt, páratlan idegzetű és ügyességű férfi, aki most próbára akarja tenni a debrecenieket, hogy milyen nyugodt az ő idegzetük. Stroschneider Arthur, ez a fiatalembernek látszó testnevelési tanár, már ötven év körül jár, de jóval kevesebbnek látszik. A világ minden részében járt és szerepelt már s mindenütt torony-magasságban állt nemcsak az artiszták felett, de a valóságban is.

A lapok mindenütt azt írták róla, ahol megfordult, hogy a közönséget mutatványai elején borzalom és félelem fogja el, mindenki a halál szelét érzi és már látja képzeletében a lezuhant és véresen fekvő bátor férfit. Pedig életében csak egyetlen egyszer zuhant le — a biztonsági háló mellé, a földre — s bár akkor nagyon összetörte magát, nyomtalanul heverte ki a súlyos balesetet. A mutatványai végén azonban a közönséget is elfogja az a hallatlan biztonságérzet, hogy ennek az embernek, aki másodpercenként ezer-szer kacérkodik, játszik a halállal,

nem történhetik baja. Csak egy párat hadd soroljunk fel a mutatványai közül:

A magasságban kifeszített 18 méter széles dróton kerékpározik. Felvisz magával asztalt, széket, egyszerűen egyensúlyozza magát is és a butorokat is, majd kibont egy üveg sört és nyugodtan elfogyasztja. Vagy: felvisz a dróra magával egy tüzhelyet, abba tent tilzet rak, megstíti a vacsoráját, elkölti, iszik rá egyet és tetejébe még egy düllöngel, mint a részeg. Másik szédületes mutatványa, hogy mint vadász kijön a dróra és amikor lentről léggömböket eregetnek fel, azokat egy kézzel, különféle helyzetekben, fekvé, állva, ülve lövöldözi. Bár a gömbök a drót felett még vagy száz-százötven méterre lebegnek.

Még egy kötetre való lehetne írni a különféle mutatványokról, de jobb azt látni. Vasárnaptól kezdve mindennap délután 4 és 5 óra és este 7 és 8 óra között bárki megláthatja. A produkció szintere a Fűvészkert-utca elejének az a része, mely a püspöki palota és a Nagytemplom között van. Olyan magasan dolgozik, mint a püspöki palota teteje. Rendkívül sok műsorszámmal rendelkezik, úgyhogy minden egyes előadása más és más mutatványokból áll. Az estieket reflektorfény mellett mutatja be.

Harminchárom új építkezés történt október folyamán Debrecenben

(A Debreceni Újság tudósítójától.) Debrecen város műszaki ügyosztálya október folyamán újabb harminchárom építkezésre adott ki engedélyt. Az engedélyk a következő építkezésekre vonatkoznak:

Mezei Gábor, Csokonai-utca, told: szoba, konyha, kamara. Építő: Takács Albert építőmester. — Kolozsvári János, Dugovits Titusz-u. 6., szoba, konyha, kamara. Ferge János kőm. — Urbanovics Miksáné, Homok-utca 53., told: konyha, kamara. Takács Péter kőm. — Özv. Balogh Istvánné, Fancsika, szoba, konyha. Takács Péter kőm. — Pasieka Valentin, Malvin-u. 8., 2 szoba, 2 konyha, 2 kamara. Tokai Gyula kőm. — Korbélyi Lajos, Huszár Gál-u. 24., 2 szoba, konyha. Bottka Lajos kőm. — Sárközi József, Balogh Mihály-u. 10., szoba, konyha, kamara. Veres Lajos kőm. — Moll Jakab, Vámpércsi-ut, 2 szoba, konyha, kamara, elő-, fűrdőszoba. Anduska József kőm. — Kiss Ferenc, Dézsi András u. 18., 3 szoba, konyha, kamra, elő-, fűrdőszoba. Tisza István kőm. — Tóth Sándor, Apaffi-u. 83., szoba, konyha, kamra. Szabó István kőm. — Sere Istvánné, Szoboszlai Papp István-u. 18., 2 szoba, konyha, kamra, elő-, fűrdőszoba. Tisza István kőm. — Juhász József, Zwingli-u., szoba, konyha, kamara, előszoba. Veres Lajos kőm. — Grósz Sándor, Veresegyházi Tamás-u. 7., 2 szoba, 2 kamra, 2 előszoba. Vitéz Bartha István kőm. — Bánhegyesi Lajos, Garai-u. 3., mansard-szoba építése. Takács Albert ép. mest. — Ungvári Györgyné, Szilágyi-u., 5 szoba, konyha, kamra, elő-, fűrdőszoba. Faragó Sándor ép. m. — Szerényi örökösök, Barna-u. 2-c., szoba, konyha. Szodrai Ferenc kőm. — Özv. Veres Jánosné, Haláp, szoba, konyha, kamra, istálló. — Szorocsák János, Liget-tér 19., mosókonyha. Asztalos András

kőm. — Kobl Kálmán, Percecs-u. 25., 2 szoba, konyha, kamra, elő-, fűrdőszoba. Szikszai Péter kőm. — Boldizsár Gáborné, Sámsoni-ut, rokkanttelep 137., 2 szoba, konyha, előszoba. Szabó István kőm. — Kövessi Lajos, Széchenyi-ut 14., szoba. Bottka Lajos kőm. — Tóth Endre, Félégyházi Tamás-u. 35., 2 szoba, konyha, kamara, elő-, fűrdőszoba. Harangozó András András kőm. — Pogány Mihályné, Pacsirta-u. 23., 3 szoba, konyha, kamara, elő-, fűrdőszoba. — Hlyés György, Fülöp-u. 16., szoba, konyha, kamara. Vitéz Sipos László építész. — Gellén Imre, Töhlöm-u. 20., szoba, konyha, kamara. Kiss István kőm. — Korom Ambrus, Ruyter-u. 10., told: konyha, 2 kamara, előtér. Kozma András kőm. — Véghvári József, Zrínyi-u. 11., szoba, konyha, kamara, előszoba. Dalma-di János kőm. — Nagy Imre, Töhlöm-u. 13., szoba, konyha, kamra. Szabó Mihály kőm. — Kiss István, Jósika 18., 2 szoba, konyha, kamra, előszoba. Asztalos András kőm. — Racsell Gy., Mikepécsi-ut rokkanttelep, szoba, konyha, kamara. Doma Béla kőm. —

HIRDETMÉNY

Felhívja a városi adóhivatal a házbirtokosokat, hogy a birtokukban levő házak utáni 1932. évre szóló házbérvallomási ívet november hó végéig a városi adóhivatalhoz adják be. A bevalláshoz szükséges nyomtatvány a városi adóhivatal 14. sz. szobájában a beszerzési ár megterítése mellett szerezhető be. Figyelmezteti a városi adóhivatal a házbérvallási ív beadására kötelezettek, hogy a bevallás elmulasztása a kivetendő házadó utáni 5, illetve 10% bírság kivetéséi vonja maga után. Debrecen, 1931 október hó. Városi adóhivatal.

A református országos zsinat emlékezése

Budapest, október 30.

A református országos zsinat pénteki ülését reggel negyedtízkor nyitotta meg Baltazár Dezső püspök elnök és Dókus Ernő főgondnok. Háromszori olvasásban elfogadták az egyházi adóról szóló 7. és a közadóról szóló 8. törvényeket és a lelkészi nyugdíjintézetéről intézkedő 9. törvényeket. Ezután elhatározták, hogy az új törvényeket lefőbb jóváhagyás céljából felirattal eljuttatják Magyarországi Kormányzóhoz. Több kisebb javaslat letárgyalása után felemlítették, hogy helnap délelőtt 11 órakor a zsinati ünnepi ülést tart a debreceni 1881. évi zsinat 50 éves évfordulója alkalmából.

A Piarista Diákszövetség kérelme tagjaihoz

A Diákszövetség rendes szokásához híven Halottak Napja alkalmából a világháboruban elhunyt piarista diákok emléktáblája előtt a gimnázium előcsarnokában kegyeletes megemlékezést tart. Ez a megemlékezés november 1-én, vasárnap délelőtt fél 10 órakor lesz a gimnázium előcsarnokában. A Diákszövetség nevében dr. Kupinszky Sándor fog emlékbeszédet mondani. A Szövetség felkéri a tagjait, hogy ezen az emlékünnepeken mentől nagyobb számban megjelenjen szíveskedjenek.

Egyben tudatja ezután is tagjaival, hogy ezévi első tagösszejevételét november 3-án, kedden este 8 órakor tartja az Angol Királyi kúria helyiségében. Az összejövetelnek külön érdekességét ad az a körülmény, hogy dr. Zempléni Vilmos Gyula „Kolozsvári diákemlékek”-ről fog az összejevétel keretében megemlékezni.

METEOR MOZI MŰSORA!

Szombaton: Közkevénytátra csak felnőtteknek: Volga leánya hangos orosz dráma Evelin Holt és Igo Sym főszereplésével. Megelőzi: „A párisi dívatkirály” 8 felvonásos vígjátékattrakció. Főszereplők: Harry Liedtke, Korda Mária, Verebes Ernő és Székely Ibolya. Előadások 5, 7 és 9 órakor félhelyárral.

Vasárnap:

„Diadalmas Jazz” hangos szimfonia 7 felvonásban. Charles Rogers és Nancy Caroll főszereplésével. — Megelőzi: „Utolsó gallér” kitűnő vígjáték 8 felvonásban. Főszereplők: Adolp Menjou. — Előadások 3, 5, 7 és 9 órakor. Csak d. u. 3 órakor félhelyárral

HIRDETMÉNY

Közírré teszi a városi adóhivatal, hogy az 1931. évben bejelentett és megállapított elemi károk leírású jegyzékét folyó évi október hó 30. napjától kezdődő 15 napon át közzszemlére tette ki. A közzszemle ideje alatt a leírású jegyzékeket a föld tulajdonosokra nézve illetékes hivatalos helyiségben érdekeltek a hivatalos órák alatt megtekinthetik a közzszemle lejárata nap utolsó napját követő 15 nap alatt esetleges felelősségeiket a munkir. pénzügyigazgatóságnál írásban be nyújthatják. Felelősség a közigazgatási bizottság adóügyi albizottságához intézendő. Debrecen, 1931 október hó 29. Városi adóhivatal.

Te írja meg Szerkesztő Ur!

hogya nagy takarékosági lázban az emberek szinte dühösen spórolnak már minden vonalon, legtöbbször azokban ott, ahol felesleges. Takarékoskodnak a munkabéren, a hasznos és célszerű bevásárláson, de láthatólag nem takarítanak meg egy fillért sem ott, ahol érdemes lenne. Egyik magas állású urról tudom, hogy leépítette a nevelőnőt, a szobányt, beszűntette az összes újságok előfizetését, kilépett az egyesületekből, de tegnap láttam, amint az egyik csemegekereskedésben banánt vásárolt.

Nos, Szerkesztő Ur, ide, amint látja itt vagyunk megint a banánnál. Az emberek azt mondják takarékoskodjunk, a politikusok azt hirdetik, hogy legyünk szegény országga, mister Tylor azt prédikálja, hogy szorítsuk hátrább az agarakat és éljünk meg úgy, ahogy tudunk, ugyanakkor pedig azt látjuk, hogy a kirakatokban ott pompázik a banán, nemsokára megjelenik a narancs is. Ugyanekkor pedig a textilipar, amely tizezreknek ad kenyeret, panaszokdók, hogy nem kap valutát nyersanyagra, a fővárosi nyomdák nem tudják miből vegyenek újságpapírt s közben a kirakatokból fügét, meglozzá anatóliai fügét mutatnak a közgazdasági politikának és a takarékoságnak. Hogy véletlenül félre ne értsük egymást, mindebben nem a kereskedő urak hibásak, mert hiszen nekik az a kötelességük, hogy kiszolgálják a nagyerdemű puhikomot. Annak azonban már a mélyen tisztelt közönség az oka, hogy olyasmit vásárol, amire igazán nincs szüksége s nem tud produktív takarékoskodni, mikor erre megvolna minden alkalom, lehetőség.

A kaliforniai alma, a banán és narancs ellen e helyen megengedtünk már magunk néhány keserű zokszót, azonban régebbi időben nem használt semmit a felszólalásunk. Lát-szatra gazdag ország voltunk, jól ment a sorsunk és amikor a Szent Márk-teret építettük a szegedi árkádok mellé, valóban jól illettek Oiasz-hon és Afrika vérbéli narancsai, banánhegyei, Kalifornia pirosképű almái. Ma azonban itt a világválság, a Népszövetség, itt az új szanálás és itt van főként a valutarendelés. Amit a magyar társadalom nem tudott megoldani egyszerű bojkottal, közönséges társadalmi szervezkedéssel, azt most könnyen el lehetne intézni hatalmi szóval. Nem kell valutát adni a déligyümölcs behozatalra, Sőt ha nem telik, szükség esetén lemondhatunk a kávéról, rizsről, hogy igyunk újra finom és bűdös bakkavét, vagy egyvini jó magyar árpakását a töltött káposztában. Ebbe igazán nem fog belehalni senki sem. A lipótvárosi dámák nem fognak emészteni zavarokat kapni, ha nem lehetnek meg mindennapi banánbélőjüket, a vendéglők étlapja nem fog elpirulni szegényletében ha egyszer kaliforniai helyett tarrpai almát ajánlanak rajtuk s a mazsola helyett is megelégszünk jó finom hazai szőlővel. Cinzano Vermuthia helyett eszünk itthoni körtét, Cluquot özvegyének márkája helyett Littke-cimkés üvegéből isszuk a pezsgőt.

És meglátja Szerkesztő Ur, — boldogok lehetünk így is, ha milderre telni fog a leszállt fizetésből. Csak azt ne írja meg Szerkesztő Ur, hogy nagyon sokunknak már régóta nem a banán adja az anyagi helyzet: szimbólumát, hanem a — savanyu ugorka.

(mars.)

Ujabb árleszállítások! **Ujabb árleszállítások!**
Miután üzlethelyiségünk nem lett kiadva, egyelőre tovább folytatjuk a raktáron levő

cca 400 pár **CIPÓ** olcsó árusítását

(Piac utca 22 Kontsek mellett)

Cipők már 3 P-től

Gumihócipők már 7 P-től

Siessen szükségletét beszerezni.

Másodfokon is életfogytiglani fegyházbüntetést kapott Biró Imre, a bőszőrményi gyilkos

(A Debreceni Újság tudósítójától.)

Biró Imre huszonkét éves hajdubőszőrményi csizmadiaség, aki 1930 április tizenötödikén éjszaka nagy kegyetlenséggel meggyilkolta özvegy Bujdosó Bálintné hatvankét éves asszonyt, pénteken délelőtt a debreceni tábla dr. Várady Sándor elnöke alatt működő tanács elé került, amely most másodfokon vonta felelősségre a gyilkos csizmadiaát. A tanács tagjai voltak dr. Lakatos Gábor és dr. Baróthy Zoltán táblabíró, míg a főügyészséget dr. Jeney Gábor főügyész helyettes képviselte. A vádlott védelmét dr. Asztalos István ügyvéd látta el.

Uj csizma a vádlottn

Az életfogytiglani fegyházra ítélt Biró Imrét két szuronyos fogházór kísérté fel a tárgyalóterembe, ahol levették lábáról és kezéről a bilincseket. A magas, ijesztően sápadt gyilkoson vadonati csizma van. Talán az eddigi fogsága alatt a börtönműhelyben készítette. A tárgyalás tíz órakor kezdődött meg, amikor is dr. Várady elnök a vádlottat személyi adatai felől kérdezte ki. Biró Imre, aki már annyiszor letagadta még azt is, hogy két nagynyája volt és a hülyét szimulálta, most minden kérdésre pontosan, érthetően válaszol. Ezután dr. Lakatos Gábor táblabíró ismertette a bűnügy iratait és a vádat.

Hogyan történt a gyilkosság

Az ügyészség gyilkosság büntetével, valamint szándékos emberölés kísérletével és rablás büntetével vádolta Biró Imrét, mert 1930 április 15-én éjszaka elhatározta koremai borozgatás közben, hogy elmev özvegy Bujdosó Bálintnéhoz, akitől pénzt fog kérni, hogy legyen mit költeni a négy nap múlva elkövetendő húsvéti ünnepeken. Elhatározta azt is, hogy ha Bujdosóné nem ad, akkor megfojtja. Harmadmagával megivott három és fél liter bort, majd hazafelé indulva, elvált a barátaitól, maga pedig Bujdosóné házána kerítését átgörgette és megzörgette a konyha ablakát. Bujdosóné kiszólt, hogy ne zavarja, mire ő a nyitott konyhaajtót betaszította. Ott pénzt követelt az öregasszonytól, aki azonban kijelentette, hogy nincs pénze. Biró ekkor nekiesett és addig szoritotta a nyakát, míg a szerencsétlen asszony meg nem halt. A dulakodás zajára felriadt az ágyban alvó kis unoka, Nagy Sán-

dor is. Amint Biró Imre észrevette a gyermeket, lekapta az ágyról és teljes erejével szoritani kezdte az ő nyakát is. Amikor már a gyermek eszméletlenül esett össze és Biró Imre azt hitte, hogy meghalt, a mozdulatlan gyermeket a halott nagynyája mellé fektette a földre. Ezután hozzálátott a pénz felkutatására, de pénzt sehol sem talált. Biró Imre az eredménytelen kutatás után hazament és lefeküdt az udvaron. Reggel érte ment a rendőr s a rendőrségen Biró Imre bevallotta teljes részletességgel, hogy ő követte el a gyilkosságot a pénz miatt.

Biró Imre szimulálni kezd

A beismerő vallomást több ízben megismételte úgy a rendőrségen, mint a debreceni központi vizsgálóbírószágon. Amikor azonban első ízben került főtárgyalásra az ügy, akkor már mindent tagadott, illetőleg nem is válaszolt dr. Jeney Sándor tanácselnök kérdéseire. Legfeljebb annyit lehetett belőle kivenni: „Nem tudom, nem emlékszem semmire”. Az orvosszakértők több alkalommal megvizsgálták és megállapították a vádlottról, hogy nem épelméjű. Az országos igazságügyi megfigyelő szakértői kijelentették, hogy Biró csak szimulál. Erre másodszor is kitérték tárgyalásra az ügyet, de Biró Imrével most sem boldogultak. Végül 1931 május 9-én a bíróság megtartotta az érdemleges főtárgyalást Biró Imre viselkedése ellenére is és kihallgatta az ügy tanuit. A tanuvalomások mind terhelő adatokkal szolgáltak. Amikor már a perbeszéd is elhangzottak, Biró Imre az elnök utolsó figyelmeztetésére váratlanul beszélni kezdett. Mindenekelőtt kijelentette, hogy nem bánja, ha fel is akasztják, de most már megmondja, hogy ő követte el a gyilkosságot, de nem a pénz miatt.

A törvényszéki vallomás

Vallomása szerint a gyilkosság éjszakáján hazafelé tartott s utközben távolról énekszót hallott. Ettől ő is jókedvet kapott és elkezdett a Bujdosóné ablaka alatt énekelni. Az öreg asszony ekkor kinyitotta az ablakot és rákiáltott, hogy menjen csendesen haza. Ha nem hagyja abba az éneklést, feljeleni. Emiatt Biró olyan méregbe iött, hogy berontott a nyitott konyhaajtón. Vallomása szerint csak az volt a szándéka, hogy Bujdosónét alaposan elverje, de meg-

gyilkolni nem akarta. A gyermeket azért akarta eltenni láb alól, nehogy élve maradjon a szörnyű gyilkosság egyetlen szemtanúja. Péntek reggelében nem követelt Bujdosónétól. A törvényszék ezután meghozta az ítéletet, amely szerint Biró Imrét életfogytiglani fegyházbüntetésre ítélte. Az ítéletet a királyi ügyész és a vádlott, valamint a védője is megfellebbezték.

Főtárgyalás az ítéletábrán

Az iratok ismertetése után dr. Várady Sándor táblai tanácselnök több kérdést tett fel a vádlottnak, majd dr. Jeney Gábor főügyész helyettes jelentette ki, hogy fenntartja az ügyészi felelősséget részben a minősítés miatt, részben pedig a büntetés súlyosbítása céljából. Amint beszédében kifejtette, az előre megfontolt szándék a bűnügyvel kapcsolatban be van bizonyítva. — Dr. Asztalos István védő terjesztette elő végül a beszédét, amelyben Biró Imre felmentését kérte, mert szerinte a vádak nincsenek bizonyítva. A perbeszéd elhangzása után az elnök felszólította Biró Imrét, hogy az utolsó szó jogán még fel szólalhat. A vádlott azonban kijelentette, hogy semmit sem kíván előadni. Félórás tanácskozás után hirdette ki az elnök a tábla ítéletét, amelyben teljes egészében helybenhagyta a törvényszéki életfogytiglani fegyház büntetést. A gyilkossági bűnügy még a kuria elé került.

Rengeg juhust exportálnak Debrecenből Párisba

(A Debreceni Újság tudósítójától.)
A legutóbbi tanácsi értekezleten dr. Vass Károly tb. főjegyző bejelentette, hogy egyik nagy párisi export-cég az utóbbi időben rengeg juhut vágat le a debreceni vágóhidon és ennek követekzelésében a piac is megelégnék. Az export megindult és a francia közönség körében nagyon kedvelté vált a debreceni birkahus. A párisiak csak amiatt panaszkodnak, hogy a hus tulságosan nagy pecséttel bélyegzik le.

A polgármester, hogy a párisi izlésnek eleget tegyen, azonnal elrendelte, hogy kisebb pecséttel csinaltassanak a birkahus lebélyegzésére.

Hirdessen a Debreceni Újságban.

Kiadóhivatalunk Kossuth-utca 3. szám alatt a földszinti helyiségbe költözött.

Az első emeleten 2 tágas szobából álló lakás kiadó. Irodának, üz'ethelyiségnek alkalmas. Értekezni lehet a Debreceni Első Takaréknál

Megjegyzések dr. Rásó Sándor ügyvéd javaslatához

Magyar-osztrák vámunió esetén Ausztria el tudná venni egész szarvasmarha, baromfi, liszt, cukor és dohány készletünket

Az osztrák keresztény szociálisták támogatják az unió levét — A városi közgyűlésnek nem szabad napirendre térni az indítvány felett

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)

A Debreceni Ujság—Hajdúföld keddi számában megírtuk, hogy dr. Rásó Sándor ügyvéd javaslatot terjesztett a takarékosági bizottság elé s indítványozta, hogy a közgyűlés írjon fel az országgyűléshez és követelje, hogy Magyarország lépjen vámunióra Ausztriával.

Dr. Rásó Sándor javaslatának be-terjesztésével egyidejűleg inkább politikai vonatkozásban, de ugyan-ebben a kérdésben foglalt állást az osztrák keresztényszociálisták vezető sajtóorgánuma: a *Neuigkeits-Weltblatt*, amely október huszonhatodik számában egy előkelő politikai tollal „Ausztria és Közép-európa küszöbön álló átalakulása” címen a következőket írja:

— Minden jel arra mutat, hogy Európa és elsősorban Közép-európa új, jelentős átalakulás előestéjén áll. Már közvetlenül a békeszerződések megkötése után felszínre került az 1919. évi status quo megváltoztatásának és az ezirányban fennálló megoldási lehetőségeknek kérdése. Két megoldási lehetőség állott az előtérben — s még rövid idővel ezelőtt is ezek foglalkoztatták az osztrák, s általában az európai közvéleményt. Az első és népszerűbb terv az osztrák Anschluss volt, a másik pedig egy szintén általánosan ismert, de már kevésbé népszerűbb tervet, a Magyarországgal való szövetség, amelynek azután valamennyi dunai állam többé-kevésbé szoros konföderációjához kellene vezetni.

Szövetség Magyarországgal.

— Az Anschluss — írja tovább az ujság — megoldását az idén tavasszal az ismeretes német-osztrák vámunió formájában megkísérelték, de a kísérlet katasztrófális eredménnyel járt. Ezt ma józanul — a politikai és nemzeti érzékenységet figyelmen kívül hagyva — konstataálni kell és Ausztria népének józanul kell fogadni a tényeket. Fel kell ismerni azt a további tényt is, hogy Schober sikertelen kísérlete következtében Ausztria ma még inkább, mint eddig, egy külföldi hatalom (Franciaország. A szerk.) kezéi közé jutott és ez az említett hatalom a maga messzemenő politikai terveinek a kiépítésével kapcsolatban szintén szívesen látná az Ausztria számára most már egyetlen megmaradt kiutat, a Magyarországgal való szövetséget. Mindebből Ausztria számára az a kényszerű szükségessé válik, hogy fel kell készülnie az egyesülésre délkeleti szomszédjával, de legalább is nem szabad ellenállást tanúsítania ha ennek

az egyesülésnek az utját egyengetik. A nemzetpolitikai megfontolásoknak, amelyek esetleg felmerülhetnek, el kell némuulniok azzal a csúszással szemben, hogy a nemzetnek gazdasági alapot van szüksége megélhetéséhez és ezt az alapot a Magyarországgal való unió sokkal nagyobb mértékben biztosítja, mint a Németországgal történő egyesülés.

Magyarország agrárkivitele Ausztriába:

Ezer métermázsában	Az osztrák bevétel %ában:		A magyar kivétel %ában:	
	1929	1930	1929	1930
Sertés	210.2	194.6	24.9	22.1
Hús, kolbász stb.	44.4	45.1	12.5	12.9
Tojás	30.1	46.1	20.3	26.2
Ételzsír-olaj	5.7	5.2	2.0	2.6
Tejtermékek	4.1	1.8	10.2	4.8
Gyapjú	2.0	0.8	1.7	0.8
Nyersbőr	2.0	2.0	2.7	2.0
Bél, hólyag	1.0	0.8	4.8	3.7
Gabona	2933.9	2535.8	45.9	33.2
Gyümölcs	170.0	143.5	15.7	18.2
Len, kender	1.2	2.6	0.6	1.3
Takarmány hulladék	900.9	893.5	53.9	44.6

A teljes osztrák szükségletet fedezhetnék a magyar felesleg a következő cikkekben:

Magyarország agrárkivitele Ausztriába:

Ezer métermázsában	Az osztrák bevétel %ában:		A magyar kivétel %ában:	
	1929	1930	1929	1930
Szarvasmarha	237.1	247.4	33.5	36.9
Ló	55.6	46.3	44.0	42.9
Élőbaromfi	—	18.9	—	92.1
Leölt baromfi, vad	—	54.9	—	51.4
Egyéb állatok	20.0	4.2	90.8	84.0
Szőr és toll	—	1.8	—	13.3
Liszt	1308.6	1205.8	85.3	70.5
Cukor	151.2	178.3	13.5	21.9
Bor	132.6	145.4	26.0	39.3
Főzelék	245.1	311.1	19.2	28.8
Hüvelyesek	9.2	19.9	15.7	31.2
Dohány	15.1	19.6	11.6	19.6
Magvak	23.4	28.9	10.6	12.0

Ezek a statisztikai adatok bizonyítják legjobban, hogy mit jelentene Magyarország mezőgazdasága szempontjából a magyar-osztrák vámunió. Éppen ezért nemcsak, hogy nem szabad napirendre térni dr. Rásó Sándor cikke fölött, hanem

Lehetőségek agrárértékesítésekre.

Eddig a *Neuigkeits-Weltblatt* cikke, amelyből ha kikapcsoljuk a politikai vonatkozásokat és kizárólag dr. Rásó Sándor elgondolásának alapjaira helyezkedünk, meg kell állapítanunk, hogy bizonyos körülmények között nagy fejlődési lehetőségek nyílnak agrárértékesítésünkre. Mivel Ausztria felé irányuló exportunk 86 százaléka agrártermék, elsősorban azt vizsgáljuk, miképpen alakulhatna mezőgazdasági kivitelünk egy esetleges magyar-osztrák vámunió esetén.

Ausztriában 1929-ben 292.1, 1930-ban pedig 245.3 millió pengő értékű élőállatot, élelmiszert, nyers- és félkész agrárcikket exportáltak. Ez a magyar kivitelnek mintegy 30 százalékat, viszont Ausztria összes agrárbevételének csak 23.3, illetve 25.5 százalékát teszi ki. Már ezek a számok is azt bizonyítják, hogy Ausztria fel tudná venni az egész magyar kivitel a következő cikkek közül:

Melyik egyetemet nélkülözhetjük

Ha már abban kell válogatni, hogy melyik egyetemet helyezzük územen kívül, hát akkor a választás csakis a budapestire eshetik.

A nemzeti érdek ezt parancsolja. Nem tartom nemzeti szempontból helyesnek, hogy Budanestre gyűlt össze fiatalágunkat főiskolai tanulmányaik idejére. A tanítás ott kevésbé hatályos, hiszen a vidéki fiatalembert sok mindenféle olyan határ vonta el feladatától, ami a lélek fejlődése szempontjából igazán nem előnyös. A vidéki ifiúnak nem sürgős a budapesti élet megismerése. De drágább is az ifjú élete Budapesten, mintsem az ország bármely más városában. A budapesti ifjú számára előnyösebb, ha otthon tanulhat. Amde ez a szempont duzzasztja meg fölöslegesen terjedelmesre Budapestünket, hiszen minden családana elsősorban gyermekeinek jobb tanítása érdekében törekszik Budanestre kerülni. Viszont a budapesti ember fia azért hiszi azt, hogy az ország csak Budapestből áll, mert nemcsak hogy ott serdül ifjúvá, de ott lesz emberré és ez egész életében irántuk atól hogy vidékre kerüljön. A budapesti ember így szakad el egyre jobban a nemzet testétől.

Ezek a körülmények nagymértékben hozzájárulnak ahhoz, hogy ma nemzetünk roskadozik a nagyváros eltartásának terhei alatt s áldozatalért ugyszólván semmi ellenértékben nem részesül. Ha azt akarjuk, hogy értelmiségünk egynek érezze magát a nemzet egyetemével, ne legelső sorban a Budapestre összegyűjtött sok főiskolát kell onnan kiteleníteni. A vidéki magyar ember fiából is lehessen tanult ember, ne csak a pestiéből.

Ha ezt elérni akarjuk, akkor nemcsak hogy a budapesti tudományegyetem részleges megszüntetéséhez, de egyúttal meghagyandó részének vidékre kihelyezéséről is kell gondoskodnunk s ott egyúttal a többi főiskola beosztását is meg kell változtatnunk.

Elképzelem, mennyire más lenne a helyzet, ha például a tudományegyetem meghagyandó részét Egerbe meg Győrbe, vagy akár Szombathelyre, a Műegyetemnek építészeti részét a bányászati főiskolával Veszprémbe, az iparszaki részét a kohászati főiskolával Szolnokra, az állatorvosi főiskolát az erdőszeli főiskolával és a magyaróvári gazdasági akadémiával mondiunk Gödöllőre egyesítenénk.

Ezek az intézkedések minden- esetre alkalmasak volnának arra, hogy a nemzet értelmiségében a szinmagyarságnak tulnyomóvá szaporítását elérhessük.

A nemzeti érdek szerintem ezt
Bozdár József.

Elveszett

kedvenc tárgya, állatja?
Csak egy hirdetés Kossuth-utca 3. i. em.

Paplanaink - Matracaink

Saját készítmények
Tartósságra készülnek

Kardos László cég.

Az amerikai magyarság poétája Debrecenben

Szabó László frankfurti pap-költő megírta a „Buda halála“ folytatását

(A Debreceni Újság tudósítójától.)

A napilapok és folyóiratok hasábjain ma sokat olvasunk arról, hogy több részre szakadt a magyar szeretet lelke. Irodalomban, művészetben a „lelki különbözőség“ határai közt „csoportok“ száza keletkeznek s a pesti vezérek fejtékénysége minden haj forrásának a decentralizációs törekvéseket mondja. Mindebből pedig csak annyi az igaz, hogy történt ugyan egy szétszakadás, de nem a magyar szív belsejében, mert épen az idegen lelkiségtől, a pesti kávéház irodalmától, ettől a világnézetileg és faji értelemben is nem magyar világtól szakadt el végre a magyar. A lelki egység ma csodálatosan erős. A szárnyaló lélek, ha igazán magyar, keresztültöri a korlátokat. Ezt nem állítja meg utján a trianoni határok idegen katonája és az se számít, hogy konzervatív, vagy modern. A nagykőrösi Arany János Társaság nemes tradíciói épűgy talál- nak a fiatal magyarság lendületével, épenugy egyek a magyar gondolat erejében, mint az oláh határ és a csehszlovák szuronyok felett az Áprilyk, Mécsék és minden-magyarok közössége. Még akkor is ilyen a lélek, ha messzi világból dalol, ha szeretetének csókja csak úgy érheti a magyar föld virágait, hogy elébb az óceánt átrepül...

Az elmúlt héten egy ilyen magyarral találkoztam. Szabó Lászlóknak hívják, az amerikai magyarok poétája.

Érdekes irodalmi est Debrecenben.

Pár nappal ezelőtt abban a megtiszteltetésben részesültem, hogy vendége lehettem dr. Mitrovics Gyula professzor kedves, vendégszerető házában, ahol egy szűkkörű teast keretében az amerikai magyar költővel megismerkedtünk. A társaságnak mai léhaságából, mikor a pletyka s a bridge-partie minden zsur-témát magába foglal, ez a szoaré finoman emlékedett ki értékes programjával. Mint kezdeményező lépés is öröndetes és szereplői: a házigazda, az amerikai költő és művész-leánya este 9 órától éjjel utánig annyi tartalmat, erőt és szellemi értéket vittek a keretekbe, hogy minden résztvevő igaz élménnyel, felejthetetlen emlékekkel gazdagodott.

Az estély középpontjában Szabó László, a franklini pap-költő állott, aki most Magyarországon tartózkodik és akit volt tanára, Mitrovics professzor egy nagyszabású előadás kíséretében a körösi Arany János Társaság ülésén, ahol a poéta székfoglalóját tartotta, hivatalosan bemutatott. A debreceni tea-est, melyen az előkelő hölgyközönségen kívül Huss

Richárd, Hankiss János, Marton Géza professzorék, továbbá Pap Károly egyetemi tanár, a Csokonai-kör és Juhász Géza író, az Ady Társaság elnöke is részt vettek, ennek a bemutatásnak megisméllése volt.

Aki a „Buda halála“-t tovább folytatja.

A költő-pap egyénisége pár perc alatt már kibontakozott előttünk. Szerényen állt meg a tudós professzor íróasztala mellett, annak a szobának színmagyar levegőjében, ahol a kiváló Gyulai-tanítvány, Mitrovics professzor annyi sok esztétikai munkája született. „Megkezdődött az előadás“. A házigazda méltatta tanítványának költészetét. Szabó László — mint mondotta — nem kisebb dologra vállalkozott, mint Arany János „Buda halála“ című epikai költeményének folytatására. „Ilun király“ címen megírta a mű második részét. Ez a Budapesti Hírlap kiadásában már 1929-ben megjelent s most a harmadik részzel, a „Csaba királyfi“-val is elkészült. A trilogia befejező részét a nagykőrösi Arany János Társaság fogja közrebocsátani.

Mitrovics Gyula kritikát megálapításait a bemutatott részletek mindenben igazolták. Szabó László a hatalmas feladatot úgy tudta megoldani, ahogyan az csak vérbeli költőnek sikerülhet. Folytatja Aranyt, de minden sorából érzik, hogy önálló tehetség, nem a nagyköltő epigonja. Ritmusban, technikában s a költemény szerkesztésében Arany, de ezenfelül az egész nagy koncepció mint lélekkel átfűtött, tiszta és eredeti alkotás bontakozik ki előttünk. Maga a „folytatás“ csupán a drámai mozgalmasság, az egyéni zamatú szingzadagság és modernebb festések tekintetében különbözik. Ezek az énekek annyira magukon hordják költőjük egyéniségét, hogy minden előítéletet azonnal ledöntenek s ami aztán a legtöb- bet jelent: a „Ilun király“-t és a „Csaba királyfi“-t egy könyvbe lehet kötni a „Buda halála“-val.

Tisztán cseng a magyar hang

Az epikai művek bemutatása után Szabó László néhány lírai versét olvasta fel. Valamennyi a magyar faj őszinte rajongásának kicsendülése. Ragaszkodás a magyar szív világához. Minden kis vers az eltéphetetlen lelki közösséghez, az örök integritáshoz tapad. „Tíz perc szünet az iskolában“... Ez az egyik vers címe. New-Yersey állam Franklin nevű bányavárosában, ahol a pap-költő lelkészkedik, a magyar gyerekek angolul tanulnak. Csak a nyári szünidőben van magyar iskola, azon a kis darab magyar földön, amely a lelkészség parókiája. Itt magyarul folyik a tanítás. Jön azonban a „tíz perc“ s a szegény kis gyerekek megint csak angolul beszélnek... Szabó lelke az amerikai magyarság legnagyobb fájdalomával egy csodaszép elégiában találkozik.

Hogyan lehet, hogy ezt a poé-

Megérkezett az Unghváry-féle gyümölcsfa és szőlővessző Bethlen-utca 5. szám.

tát nem ismertük még eddig? ...

Minden szava a magyar hang kicsendülése, olyan szépen és tisztán, mint ahogyan a leánya énekel, Szabó Ilonka operaénekesnő, a zeneakadémia növendéke. Fialtal, hajlékony, csodaszép hangú és nemes lírájú művészteljeség. A felejthetetlen estélyt ő fejezte be értékes számaival.

Hullatja levelét az idő vén fája...

Éjjel is, elmúlt, mikor a nagyerdő október végi éjszakájában nekivágtam az utnak. Jöttem vissza a redakcióba s mindíg csak ez járt az eszembe: „Hogyan lehet, hogy Szabó Lászlót, az amerikai poétát nem ismertük még eddig?...”

Esett az eső és hullottak egyre a falevelek. Így hullnak el a magyarok értékei is. Még jó szerencse, hogy Szabó Lászlót, a „Csaba királyfi“ költőjét, ha megkésve is, de mégis csak észreveszik.

Van azonban egy vigasztalás is. Erre már Szabó adja a példát. Hogy meglelhessük a veszendő értékeket, — minden értékünk magyar tehetség legyen. Ha ezt keressük, úgy nemcsak a nagy, szalontai jegyzőillakból, de Trianon után a kaposi plébániáról és a franklini paróchiáról is el lehet jutni a magyarság életéhez. Még Newyorkból is... Csak a „New York“ kávéházon át nem lehet soha. (ln)

Sok város nagyobb házaiban és gyáraiban gyakorlatoikat végez a debreceni tűzoltóság

A tűzoltóság éveken át folytatta a megelőző tűzrendészeti munkásságát, aminek következménye az, hogy nagyobb tűz már évek óta nem volt Debrecenben, mert a tűzoltóság felkutat minden szabálytalanságot, aminek a következtében tűz keletkezhetne és igyekezik azt az I. fokú tűzrendészeti hatóság közbenjöttével megszüntetni. A hatóság, dr. Vass Károly városi főjegyző vezetésével a tűzoltóságot ebben a munkájában nagyban támogatja, mert hiszen ha nem volna meg a hatósági támogatás, akkor a tűzoltóság megelőző tűzrendészeti tevékenysége sem volna eredményes.

A megelőző tűzrendészeti tevékenységen kívül a másik célja a tűzoltóságnak az, hogy a város nagyobb házaiból, gyáraiból minden tűzoltó megismerje és tűz esetén már teljesen tájékozott legyen, hogy hol vannak a lépcsők, kijáratok, hova kell a sugarakat szerelni, e célból újabban minden hónapban legalább egy nagy gyakorlatot tart a kevésbé forgalmas helyen nappal, a forgalmasabb helyen pedig éjjel. Tegnap a dohánygyár épületein volt gyakorlat. Rehák Tamás tűzoltóparancsnok vezetésével és Tolnay István okl. gépészmérnök, tűzoltótiszt segédkezése

mellett, ahova a két autófecskendő, a tolólétra és a szerkocsi is kivonult, a laktanyában csak a szükséges őrség maradt vissza. A gyakorlat minden tekintetben jól sikerült és a tűzoltók is tanubizonyosságát adták annak, hogy a mai nehéz helyzetben is szívvél-lelekkel szolgálják a közt, de bebizonyították azt is, hogy a város közönsége mindig minden körülmények között számíthat a tűzoltóság önfeláldozó munkájára.

Sajnos, olyan hangok hallatszottak el, hogy a Tolnay István által behelyettesítéssel betöltött állást takszerűségi szempontból meg akarják szüntetni, ennek a város lakosságára az a nagy hátránya lenne, hogy a megfoglyatkozott tisztai létszámmal a tűzoltóság nem tudna úgy eleget tenni a megelőző tűzrendészeti tevékenységnek és a tüzek száma megszorodna, így tehát az állás beszüntetésével a város lakosait érhetné igen nagy károsodás. Remélhetőleg ez nem fog bekövetkezni és a tűzoltóság a jövőben is meg tud felelni a hozzá fűzött követelményeknek annál is inkább, mert hiszen nem lehet cél az állatalanok számának szaporítása és a munkanélküliség elősegítése.

ERNYOVASARI!

Divaternyők . . . P 4.80 és P 6.90
Félselyemernyők P 7.80 és P 11.50

A minőségért a „NEFELEJTS“
márka szavatol.

Kapható a következő cégeknél:
(HAVAS-nál, Bádagos-u. 1.
BARNÁ GY., Színházútj. iró.
PETRIK K., Szentanna u. 5.)

URBANOVICS MIKSA

url- és egyenruha-szabóságát
november 1-én
KOSSUTH-UTCA 17.
(Színházal szembe)
HELYEZI AT.

Utinapló töredékek
Konstantinápoly

A nap utolsó sugaraival aranyozta meg a Bosporust, hogy lenyugodva másnap ismét árássza éltető fényét a tarka Kelet emez ütköző pontjára.

Bilorfényben ragyogott az egész kikötő. A lombok között szerelmesen ölelkeztek a nap álmos sugarai. Ezer meg ezer árboe közt síkongva keringtek a sirályok. A madarak eme kalózái megcsodálták a nagy hajókosszusokat, melyek százával szállították a reménykedő embereket a világ minden tája felé.

A parttól mintegy háromszáz méternyire horgonyozott egy nagy kormos török hajó. Csonka árboca félelmes felkiáltó jelként meredt az égnek, de tövében már kemény pöfékelt, meri átszerelték nyersolajmotorral.

A karsu minaretek tornyain utolsót kiáltott a müezzin... az éjszaka lassan bevonta fátyolával az egész kikötőt...

De a láрма nem hogy megszűnt volna, hanem növekedett. A napközi nagy meleg inkább fedél alá kényszeríti az embereket, kik főleg naplementével indulnak ügyes-bajos dolguk elintézésére. A zajt csak növelte, hogy a török kereskedők villanásengőt berregtetnek naphosszat boltjaik előtt (ezzel akarván felhívni a vásárló közönség figyelmét), nem is szólva a cintányérről, dobról, sipról, melyeket négerek fújnak napszámra reklámképpen. A pokoli csengés-bongás idejére megy egy tengeri medvének is.

Ezt a zűzavart igyekezett felhasználni két exotikus öltözötű fiatal ember, hogy beosonjanak a kikötő vasrácsos kapuján a mulatt fegyveres árkón keresztül.

Elöl haladt egy nyulánk, szőke gyerek, kit nyomon követett társa, egy zömök kínai, a pekingi egyetem hallgatója.

Miután vállalkozásuk sikerrel végződött, lelopakodtak a bálók közé, melyeket épp a török hajóra igyekeztek behajózni. Ők is megragadtak egyet-egyet s megindultak a hajó felé.

Izgalmas hajsza halászhajókon, sikkátorokon keresztül

Alig hogy a hajóhidra lépnek, a kínai elejti a gypaju bált, mire a munkafelügyelő azonnal felismerte a „hadí helyzetet.”

Két barátunk nem várta be a fejleményeket, hanem szempillantás alatt keresztül vetették magukat a korláton — azzal Hupp! — egy hatalmas fejjel belecuppantak a Bosporusba.

Nem kellett őket félteni. Egyik a Dunát uszkálta át odahaza, másik a Hoang-Ho-nak volt bajnoka.

Egy málé száju mulatt ijedtében elsütötte fegyverét — nosza lett erre nagy kavardás. Sípolás, üvöltözés verte fel a kikötő esendjét.

Mig az örök a motoros csónakkal előkecmeregtek, világjáróink tul voltak árkon-bokron, illetőleg a kikötő kerítéssein. Hanyatt-homlok rohantak szállásukra a szűk sikkátorokon és egy nagyhasu törökön keresztül. A szerencsétlen flótás éppen feketézett s nargillét szívott egy török kávéház előtt. A szőkevények már nem kerülhették ki s belegázoltak a potrohába.

Három napig gubbasztottak „szállásukon” a szőkevények. (Honny soit qui maly pense), mig előmerészkedtek.

No, de ne hagyjuk itt az ázsiai partokat, meg Konstantinápolyt, hol nyugat s Kelet népe a legtarkább összevisszaságban elegyedik egymással. Úl-

Száraz tűzifa
és 1. o. hazai szenek a legolcsóbb napi árban beszerezhető: **BARTHA ISTVAN** tűzifa, és építkezési anyagtelepén, **Iszapóly-utca 3. b.)** Telefon 7-85.

jünk fel a „BAPHA” (Várna) bulgár tehergőzösré, mely szőke barátunkat Burgasba, majd a csodás fekvésű Várnába szállítja.

Rustsuktól Regensburgig, a Meffer, D.D.S.G. és Bayerischer Lloyd hajóstársaság hajóin

Dodó barátunknak csak annyi pénze volt, hogy jegyet tudott magának váltani Rustsukig.

Ismét egy árva piaster nélkül állott. És másnap hajnalban indult Bécsbe az utolsó express gőzös.

Ha ezzel nem sikerül elutaznia, nézheti a csillagos eget tavaszig, ha nem akar gyalogszerrel nekivágni Macedóniának. A macedonok pedig tudvalegleg nem tartoznak ama népek közé, melyek tárt karokkal várják a vendéget. Náluk még a beduin is udvariasabb házigazda, mert csak akkor fosztja ki az idegent, ha elhagyja sátorát.

Amint így töprengett magában, egyszerre csak feltűnik egy kapitány hatalmas imbolygó alakja a hajóhidon. Világjárónk sem volt rest, hanem odatörtetett hozzá. Csak ugy találomra megszólította németül s felajánlotta szolgálatait.

A kapitány viharvert ábrázata mosolyra húzódott, mikor meglátta a fura öltözötű legénykét. Először jól leszidta, amiért pénz nélkül neki merészelt vágni a nagyvilágnak, de a következő pillanatban már vitte is a hajó belseje felé. Dodó barátunknak annyi ideje sem maradt, hogy megköszönje a kapitány jóságát, mert az rögtön eltűnt melőle.

Kimerülten botorkált be egy I. oszt. fürkébe, hol csakhamar elszenderült.

De nem sokáig aludhatott. Szokatlan láрма szakította felbe éjszakai nyugodalmát. Olyasféle surlódó hangot hallott, mint mikor súlyos ládát huznak kavicsos nton.

„Balra fenéki!” — kiáltott harsányan a Stegmeister, kezében mérőruddal vizsgálgatva a folyó mélységét.

A következő pillanatban alaposat káromkodott, a hajó pedig nagy zökkenéssel megfeneklett, majd feloldalra dőlt.

Valaki a gyengébb idegzetűek közül elkialtotta magát: „Sülyedünk!”

Nosza lett is erre nagy kavardás egyszeriben. Álmos nők síkongva jöttek elő kabinjaikból és szaladgáltak le s fel a fedélzeten.

Sok idő teltelt, míg a személyzet meggyőzte az utasokat, hogy mehetnek nyugodtan aludni: néhány óra múlva megjön a dagály s akkor felszedhetik a horgonyt.

Lassankint lecsillapultak a kedők, s mindenki nyugodni tért, hátát adva a gondviselésnek, mely őket komoly veszélytől megóvta.

Csak Dodó barátunk sajnálta, hogy nem a Fekete tengeren történt az egész zátonyrafutás. Mert tengeri hajótörésből nem mindenki menekül meg ép bőrrel. Ha mégis szerencsésen megúszta, van miről mesélni az otthonlétőknek, barátoknak, — no meg a szép lányoknak...

A hajó még az éj folyamán tovább folytatta utját.

Valami csodás látvány egy ilyen éjszakai folyami utazás.

Mig a tengeren nem lát az ember mást, csak a végtelen sötétséget, (jó ha csillagos eget), addig itt minden pillanatban változik a tájkép.

A helyes tájékozódás végett hatalmas reflektorok világítják meg a partokat. A fény úgy török meg a part mentén húzódó növényzeten, építményeken, hogy azok mesebeli tájképeknek látszanak. Az Ezeregy éjszaka varázskertjei vonulnak el szemünk előtt.

Igy tartott az utazás napokon keresztül...

Bécsből uszályhajóval kellett felszerelni az express-hajót, vitorlavá-szonnal s hajófenékkal a bársonyos pamlogot...

Akinek odahaza semmi sincs inyére, gondos szülők elkégyeztetett gyermeke, csak induljon neki a világnak pénz nélkül. Okulásul szolgál az ilyen „kéjútazás” gyerekek, felnőttek egyaránt. Egy kis nélkülözés, koplás nem árt meg senkinek sem, sőt a méltóságából sem veszít, ki szákolómunkásként vagy akár matrózinas-ként utazza be az idegent.

Az Élet iskolája ez, mely a gyerekből merész ifjút, ifjúból edzett férfit nevel, ki az élet viharában bátran szembe néz minden küzdelemmel...

Találkozás Munkácsy Mihál'jal

Ugorjunk át a bajor erdőt, hol hegynek fel, hegynek le napokig tartó gyaloglásban volt része kis világjárórnknak.

Vonuljunk végig a Rajnán, hol a hajót szőlőteraszok között vezet, hol csodás középkori lovag és rablóvárak merednek az ég felé. Haladjunk el a Lorely-szikla mellett, mely méltóságteljesen tekint le az alatta vonuló parányi gőzösökre.

Átlépve a holland határt, csakhamar elrepül velünk a „D” vonat Dordrechtbe. Kevésbé ismert holland városka, esdesen meghúzódva a holland lapályon.

Világjárónk, mint rendesen, itt is a muzeum iránt érdeklődött, egy szolgálatra kész holland cserkész is kálauzolta.

Amint szemlélgetik a gyűjteményt, egyik teremben meglepetéssel ismerie fel Munkácsynak egy olajfestmény-vázlatát. Érdeklődésére a muzeumir megjegyerte, hogy Párisból kapták az adományozó szerint az „Ece homo”-nak egyik alakját ábrázolná.

Munkácsy... Zichy... Kupeczky... művészetük a magyar művészet alkotó erejét hirdeti Páristól, Philadelphiatól egész a névtelen kis holland városig...
Kollonics Dezső.

Csokonai hamvait díszsírhelyre teszik a köztemetőben

(A Debreceni Újság tudósítójától.)
A város azzal a tervvel foglalkozik, hogy az új köztemető megnyitása után a nevezetes debreceni halottak csontjait átviteli a köztemetőbe és ott díszsírhelyet ad számukra. Így többek között Csokonai hamvait is a köztemetőbe szállítanák át.

Dr Ecsedi István muzeumigazgató most összeállította azoknak a régi síroknak jegyzékét, amelyeket át kellene helyezni a köztemetőbe. A polgármester ugy intézkedett, — hogy a tervet csak akkor hajlják végre, hogy ha a köztemetőből már valami jövedelem is befolyik, mert egyelőre a városnak nincs pénze az exhumálásokra.

Ezer pengő áru cipőt osztanak ki a munkanélküliek gyermekeinek

(A Debreceni Újság tudósítójától.)
Az inségakció során a város gondoskodott arról is, hogy a szegény gyermekeket téli ruhával illetőleg cipővel lássák el. Az árvaszéknél körülbelül 1000 pengő összegű tartalék letét van elhelyezve. Ezt az összeget most felhasználják és cipőket rendelnek belőle. A cipőket az árvaszék fogja kiosztani a munkanélküliek rászorult gyermekei közt.

TELEFON 12-44. TELEFON 12-44.

8 napos reklámvásár
Petrik Károly
rőfős és röv'dáru üzletében
SZENT ANNA-UTCA 5. SZÁM.

Hétfőtől hétfőig

Hogy mindenki r-ésesüljön hatalmas raktáramon levő női és férfi divat cikkekből, páratlan olcsó árban

Férfi és női ernyők propaganda ár	— — — —	4.80-tól
Férfi és női felselyem ernyők propaganda ár	— — — —	9.30 ..
Női oroszka	— — — —	5.90 ..
Férfi pulóverek	— — — —	5.90 ..
Tennisz flanel	— — — —	—57 ..
Férfi ing fehér és színes	— — — —	3.90 ..
Női ing	— — — —	1.90 ..
Divat kötött kendő	— — — —	7.30 ..
140 cm. széles öltöny szövet	— — — —	5.90 ..

Valódi len és damaszt asztalneműek a reklámvásár alatt november 2-9-ig szenzációs olcsó árban. Viszont cladókat nem szolgálunk ki.

Szabott készpénz árak.

Szivarfüst mellett...

Eckhardt Tibor megfigyelései az angol jellemről, a bürokráciáról és a Népszövetségről - Erdekes politikai anekdoták

A politikában legtöbbször az az érdekes, amit nem a nyilvánosság előtt mondanak el a politikusok. Fehér asztal mellett jobban lehet megismerni egy-egy politikai vezető, mint a parlamentben, a népgyűlésen, vagy az előadói pódiumon. Szivarfüst mellett, szűk társaságban talán többet lehet mondani egyetlen adomával, mint a parlament szószerén másfélórás szónoklatokkal. S rendszerint odakint a tömegek előtt is annak van legnagyobb sikere, aki fehérasztalnál legjobban, legszellemesebben tud csevegni.

Kétségtelen, hogy a fiatal politikusok közül Eckhardt Tibor ma a legjobb társalgó. Amilyen fölényes előadó a dobogón, amilyen magával ragadó szónok a parlamentben, épp olyan szellemes, lenyűgöző csevegő a társaságban. Szórakoztat, tanít, nevel egyszerre. Zsufolva van gondolatokkal, eszmékkel, tájékozottsága szinte egyedülálló. Aki ilyenkor — szivarfüst közben találkozik vele, — akár reggelig is el tudja hallgatni, amint hogy körülbelül ez történt azzal a társasággal is, amely Eckhardt Tibor legutóbbi debreceni látogatása alkalmával részt vett az Újságíró Clubban rendezett vacsorán.

Eckhardt Tibor beszél. Azt mondja:

— Sok hajunk között itt van mindjárt a bürokrácia. Olyasvalami ez, amin nagyon nehéz lesz javítani. Mikor első napos tisztviselő voltam, akkor megpróbálkoztam vele. Kiosztottak rám egy akaszt, melyből azt láttam, hogy a közigazgatási letételek Magyarországon nem lehet gyümölcsözően elhelyezni. Az ilyen pénzeket be kell csukni egy szekrénybe, aztán őrizni. Miért? Rájöttem, hogy egy Mária Terézia által előírt szabályzat rendel el ezt. A szabályzatot akkor készítették, mikor még nem voltak bankok, pénzintézetek. Ócska, elavult, idejét mult rendelkezések sora az egész. Bementem hát a főnökhöz s bevittem hozzá a nagy gondosan kidolgozott javaslatot, hogy módosítsák ezt az elavult rendelkezést. Az osztályfőnök először praepotens fiatalembernek nevezett, aki egyszeriben meg akar változtatni egy rendelkezést, amely évszázadok óta érvényben van. Ha jó volt eddig, jó lesz ezután is.

— Olyan ez, — mondotta, — mint mikor az apa odaajándékoz a fiának egy nadrágot. Délben aztán a fiu azzal jön haza, hogy elszakadt a nadrág, mire az apa irtózatos dühbe gurul:

— Gazember! A nagyapád husz évig hordta ezt a nadrágot, én tizenötévig viseltem, te meg az első napon szétszakított.

Nota bene, — a közigazgatási letételek azóta se lehet gyümölcsözően kezelni Magyarországon.

Más:

Mikor az első szanálás kezdő-

dött és Magyarországra jött a Népszövetség delegációja, egymásután idézték be azokat a politikusokat, akik a szanálást ellenezték. Engemet Meskó Zoltánnal együtt hívtak fel a bizottság elé. Háromnegyed óráig beszéltem nekik, aztán Meskó Zoltánt szólították be, aki azt mondta:

— Engedjék meg az urak, hogy egy adomát mondjak el.

— Csak tessék! — hangozott a válasz.

— Amikor még dereglyével közlekedtek a Dunán keresztül, azt a rendszert követték, hogy aki bent ült a dereglyében két tallért fizetett. Aki kiment és húzta a dereglyét: egy tallért.

Nos, — mondta Meskó, — azért ellenzem a szanálást, mert a Népszövetség is olyan mint az óbudai dereglyések. Azt akarja, hogy huzzunk is, meg fizessünk is.

Ezzel összeütötte a bokáját és ott hagyta a delegációt.

Más:

— A magyar bürokráciát csak egyféle képpen lehet leépíteni. Több jogot és több felelősséget kell adni az előadónak. Nálunk egy hivatalba bemegy valaki, akkor azzal fognak hozzá az ügy intézéséhez, hogy az illető bizonyosan valami dísznóságot akar. Üzletet, panamát szeretne csinálni. Valami rettenetes büntetésnek abban, hogy valaki élni akar, boldogulni akar, üzletet akar csinálni. Pedig az állam épp azért lenne, hogy jó üzletekhez segítsen hozzá a polgárait, hiszen ezer és ezer ember jó üzlete, — ez az amiből összetevődik, — a nemzet boldogsága, jóléte. Angliában a hivatalok egyenesen üzletszerűen intéznek minden ügyet. Az angol hivatalok évente sok százezer jó üzletet segítenek hozzá az angol állampolgárokat. Persze csak abszolút korrekt, tisztességes üzletről lehet szó. A bürokrációt nem is ismerik Angliában. Nem fogják elhinni, pedig így van: az angol hadügyminisztériumban összesen 80 tisztviselő van. Ugyanekkor egyik-másik magyar minisztériumban 1200 hivatalnok dolgozik.

Más:

A nemzetek számára még ma is jó üzlet a tisztesség. El sem lehet képzelni, mit jelent ez pénzben kifejezve.

— Mikor berlini egyetemi hallgató voltam, — mondja Eckhardt Tibor, — bizony nagyon szomorúan hallottam egyik professzoromtól, Schmollertől, aki európai hírű közgazdász volt, — azt amit az árkalkulációról tanított.

Azt mondotta ugyanis, hogy a Magyarország felé irányuló exportnál az árhoz husz százalékot hozzá kell számítani, — hamis bukás címén.

És így jutunk el ahhoz a tételhez, hogy a nemzetek életében ma már fontosabb a jellem, mint a tudás. Anglia nagysága nem a nagyobb

tudáson, hanem a keményebb jellemű épül fel. Az angol iskola nem tudással tömi tele a fejeket, hanem nevel, jellemet képez.

Nézzétek meg Angliában mind- eddig csak az lehetett állami tisztviselő, aki az Eton—College-ben végzett. Az Eton—College neve- lése a brit világalalom alapja.

A mult esztendőben én is meg- néztem ezt az intézményt. A szűk, öreg termekben ma is gerendás mennyezet van. A szuette ócska berendezést nálunk már régen ki- dobálta volna a mi kulturpöle- nyünk. Mikor aztán megkérdez- tem a kísérő professzort; miért tartják itt ezt a sok ócskaságot, azt mondta:

— Itt minden darab fa a Nagy Armáda roncsaiból való!

Ez a környezet. Ilyen történel- mi levegőben nevelkedik az angol ifjúság. Mikor az angol arisztok- rata gyerekek bekerülnek ide, vég- zik a legközönségesebb szolgál- munkákat. Vízet hordanak, tiszt- íják egymás cipőit. A professzor, aki végig kísért a termeken, azt mondta, hogy itt nem is a sok tu- dás, hanem a jellemképezés a fon- tos.

És a kemény jellem tisztelete meg van az egész angol közélet- ben. Sokszor kerdeztem az angol politikusokat, hogy miért Bald- win vezeti az angol konzervatív- ket, miért nem Winston Churchill,

akinek sokkal nagyobb tudása van. Azt felelték rá:

— Igaz, hogy Winston Churchill képzetesebb, de Baldwin jelleme- sebb.

Az angol jellemnek legszebb példáját akkor láttam, mikor leg- utóbb MacDonald lemondott és kilépett a Labour Partyból. Ép- pen Rothermere lord skóciai bir- tokán voltam és a lord nagy siet- ve egy rádiót hozatott, hogy Mac- Donald beszédét meg hallgathas- sa. Egy rádió hallgattuk ezt a megnyilatkozást.

MacDonald azzal kezdte, hogy élete legszomorubb napja ez, mert hiszen ott hagyja azt a pártot, a melyben évtizedeken át dolgozott. Még sem tehet mást, mert olyan nehéz idők jöttek, hogy a párt érdekeit alá kell rendelni a nem- zet érdekének.

Mi nálunk nem tudom mit csináltak volna a mi szociálistáink ilyen esetben?

Azóta lezajlottak az angol vá- lasztások. Azt mondják a konser- vatív párt győzött, mások szerint a demokrácia söpörte el a dema- gógiát. Pedig semmi sem történt, mint, hogy Eckhardt Tibornak igaza volt. Az angol választásokat az angol jellem nyerte meg — a nemzet számára.

(mars.)

Ha'ottak napján hazajárna...

Néhány szó a debreceni temetőkről

(A Debreceni Újság tudósítójától.)
— Különös véletlen, hogy Debrecen vasúti bejáratai majdnem kivétel nélkül a temetők mellett visznek el. Mintha jelezni akarnák az utasoknak, hogy mindaz, amit a transzparencsek- kel tele zsufolt, villanyfényes, autó- tüllöktől, villamoscsilingeléstől han- gos belvárosban látni fognak, csak frissen felkent máz: Debrecen törté- nelmi arculatát a temetők mutatják meg. És valahogy' tényleg így van.

Az idegen, aki először jár Debre- cenben és véletlenül kivetődik váia- megállapítani, hogy micsoda őriási ellentét van az élő és a halott de- breceiiek városa között. A jóval hal- talmasabb Nekropolisz messze el- maradt a hirtelen feltűró Metropo- lisz mögött. A debreceni temetőkben hiába keresnénk a modern ma kegye- letének kifejezőit, nem is szólva ar- ró, hogy a mult síremlékeiben sem fedeznénk fel azt a művészi kivitelre való törekvést, amely a genuai teme- tőtől kezdve a világszerte kultúrvárosai- nak temetőit jellemzi. Az egyes ko- rok síremlék-művészete nyomtalanul mult el a debreceni temetők felett, mint ahogy a város felett is észre- vélenül suhant el az a néhány száz esztendő, amely másutt — lenyűgöző kö- csodákat termelt ki magából. Innen van az hogy a debreceni temetők a mai napig megmaradtak borongós, szomorú temetőknek.

A lefelé hajló águ szomorúfüzek, csonka juharfák, csenevész bokrok, nehezen áthatolható folyondárok, ta- lálomra kitaposott, homokos gyalog- ösvények összevisszaságában pa- naszként mered az égnek sokezer száraz feje. Az elviharzott századok töröktől, tatártól, kuructól, labanc- tól való néma rettegése húzódik meg a besüppedt sírhantok mögött és a szél rezdüléseiben minduntalan felsír az örök refrén: Ne bántsatok, mi békét akarunk...

Sohol semmi dőltyf, a sírfeliratok bocsánatkérem szerények, jelöl an-

nak, hogy a debreceni temetőkben puritán papok, polgárok és parasztok alusszák örök álmukat. A halál de- mokráciája ezekben a temetőkben majdnem száz százalékban érvénye- sült. Ha akad is néhány zárt sír, ez nem annyira a többi elköltözöttől való előzős elkülönítést hanem már az életben megszokott zárkózottsá- got jelenti. A civisházak magas desz- kakerítését itt vasrácsok váltották fel, elvi tiltakozásul arra az esetre, ha sirínyuzalmukat is meg akarnák háborgatni.

Feltűnő, hogy a katolikus temető sem különbözik a többi temetőtől. A sors, ugyilátszik, erősebb volt, mint a hívők diszitó akarata, amely má- sutt gót és barokk köcsodákkal rak- ta tele a temetőket. A hosszú évszázadokkal ezelőtt elrohogott ellensé- ges hordák nem tettek kivételt és közös végzetüké lettek keresztvén- nek, kereszténynek egyaránt. A le- tűnt idők dolgozóit sokezer száraz fejjel feszítették rá az örök élet keresztjére, amely ma is itt magasz- fosul a temetők és a város felett. Tövében apró lángok evulnak a sír- dombokon és imbolgó fényükben felrémlenek az elsüllyedt mult ár- nyékai. Emlékké hazatér, hogy a feltűró Metropolisz mellé kikövetel- jék a szebb, békésebb és nyugabba- sabb Nekropoliszt. (bt.)

Terjessze a Debreceni Újságot

Ertesítés.
Fajliszta és olcsó
gyümölcsfát
csak a **Hatvan-ucca 45 sz.**
teraktaban vásárolhat. — Ár
120—150 fillér. — Csak ho-
mokon nevelt fákat ül essünk,
mert minden talajban jól di: zlik.

Inségakciót szerveztek Amerikában

Pusztít az éhség — sok az öngyilkos

(A Debreceni Újság tudósítójától)
Úton-utfélen lehet hallani ma hogy itt olyan gazdasági válság van, ami már kibírhatalan s mennyivel jobb sorsuk van a külföldieknek, akik nem fizetnek horribilis adókat és egyéb közterheket s megvan az elhelyezkedési lehetőség is. Csak az újságokat vagy a rádió hírszolgálatát kell figyelemmel kísérni és rögtön látjuk hogy nemcsak ez a kis Csonka-ország népe nyög a súlyos terhektől, hanem a válság világjelensége. Ma már azoknak sincsen igazuk, akik állítják, hogy Amerikában van a legjobb élet, ott tejben-vajban fürdik az ember. Hogy mennyire nem így áll ez, arra nézve jellemző egy amerikai levél, amit a múlt napokban kapott egy debreceni úri ember az Amerikában, New-Yorkban élő rokonától.

Ólót sem fenéig tejfel...

A levélből igen érdekes adatokat lehet olvasni. Amerikában sem fenéig tejfel. A tisztviselők és alkalmazottak akik nem havonta, hanem hetenként kapták a fizetésüket, ugyanúgy, mint Magyarországon, most súlyos helyzetben vannak. Ugyanis a fizetésüket átlag ötven százalékkal csökkentették. Akiknek eddig százötven dollár fizetésük volt, az november elsejétől kezdve hetvenöt dollárt kap. Az tény, hogy hetvenöt dollár heti fizetés nálunk közel fél-ezer pengőt jelent és ennek ellenére mégis napirenden vannak Amerikában, a nagy városokban az éhenhalások. Szinte hihetetlenül hangzik, de a levélíró szerint teljes mértékben fedti a valóságot hogy New-Yorkban naponta „hullanak el” az emberek az

éhségtől. Elhelyezkedési lehetőség egyáltalán nincsen és ezért az utóbbi időkben rohamosan emelkedett az Oroszországba kivándoroltak száma. Ugyanis azt a hírt terjesztik Amerikában, hogy Oroszországban mindenki megkapja a maga kenyerét, ott senki sem hal éhen. Ezzel szemben viszont az a helyzet és a valóság, hogy a szovjet birodalomban is csak annak szabnak ki „fejkvótát”, aki behődöl a bolsevistáknak.

Az amerikai inségakció

Amerikában, az Egyesült Államokban nincsen olyan belügyminiszteri rendelet, mint például nálunk, hogy nem szabad megírni az újságokban az öngyilkosságokat. Mióta a gazdasági válság tart, azóta az amerikai lapok tömve vannak öngyilkossági hírekkel. Ezeknek legnagyobb része arról számol be, hogy az illető aki megvált az élettől, félt a nyomortól, ami eddig ismeretlen volt Amerikában. Éppen ezért, minthogy a tengeren túli tudósok is rendkívül hideget jósolnak, maga az állam gondoskodik a polgárok jólétéről. Az állam áll a téli inségakció élén és az a terv, hogy mindenkinek, akinek nincs meg a kereseti lehetősége részben pénz, részben pedig természetbeni segítyt adnak, hogy elláthassa magát a szükségletekkel. A pénzsegélyt még a tél beköszöntése előtt megkapják az arra rászorulóok.

Öngyilkos pénzügyi „nagyságok”

A tőzsde-krachok napirenden vannak New-Yorkban. Nagyon gyakran történik olyan eset, hogy a bankár,

akit mindenki „biztos pénz”-nek tudott, egy éjszaka öngyilkos lesz. Igen, mert a részvényei, amelyek darabonként tegnap még ezer dollárt értek, holnap már kétszáz dollárt sem érnek. Érdekes és jellemző a mai helyzetre, hogy a gazdag Amerikában is egymásután lesznek öngyilkosok a haldán nagy vagyonu emberek, a felső tízezerből. Aki tönkremegy, nem hajlandó megalkudni a sorsával és ahelyett, hogy a nyomor jusszon osztályrészüül, inkább maga oldja meg a problémát és egyszerűen főbelövi magát. Legutóbb is nagy feltűnést keltett a tengerentúli metropolisban az, hogy egy tekintélyes gyáros, aki a leggazdagabb emberek között volt még nemrégiben is, eltűnt. A végén kiderült, hogy teljesen tönkrement egy tőzsdei manipuláció folytán és öngyilkos lett.

A 25 éves esküvői torta

Végül a sok szomorúság után egy tipikus amerikai furcsaság: a huszonöt éves torta. Még vannak ugyanis Amerikában gazdag emberek és vannak szokások, amelyek nagyon hosszú idő alatt annyira belerögzödtek a lelkekbe hogy senki sem szívesen válik meg tőlük. Másrészt az is igaz, hogy nálunk Magyarországon már nagyon sok amerikai furcsaságot költöttek csokorba. Ez azonban olyan természetű lesz, amint nem fog unatkozni az olvasó.

Egy Alexy Oszkár nevű magyar cukrász, aki nemrégiben még Budapesten, az egyik legnagyobb vendéglőben volt, kiment Amerikába. Ő írta meg az Angol Királynő szakácsának azt a levelet, amelyből nagy derűtséggel olvastuk el a huszonöt éves torta történetét. Amerikában a gazdagok között az a szokás, hogy esküvő alkalmával a meghívott vendégek elé feltálatnak egy hatalmas tortát amit kandírozott gyümölcsből és különböző konzerváló anyagokból készítenek. Egy-egy ilyen torta

a levélíró szerint hatvan kilogramm súlyú és körülbelül nyolcszáz példőbe kerül az előállítás. Csak maga a díszítés négy napot vesz igénybe. Alexy el is küldte ennek a tortának a fényképét. A torta ugynevezett emeletes. Hat „emelet” van rajta. A szokás szerint az esküvői lakomán mindenkinek levágnak egy egész kis szeletkét és azt minden meghívott vendégnek átadja a háziasszony ezüst, vagy arany szelencében. A vendégek nem eszik meg a tortát, hanem ha még akkor élnek, huszonöt esztendő múlva, ugyancsak a házasok ezüstlakodalmán felhontják a drága szelencéket és teljesen friss állapotban levő torta-szeletkéket akkor eszik meg. Most azt számítva, hogy egy gazdag családban az esküvő alkalmával nincsen kevesebb mint kétszáz vendég, csak maga az ezüst, vagy arany-szelence annyiba kerül, amennyiből Magyarországon nagyon sok család megélhetne hosszú ideig. (Igazán jó volna egy ilyen amerikai esküvőn részt venni...)

TAKARÉKTÜZHELYEK

egyszerű, díszes és majolikás kivitelben, készen kapható. Tűzhe-lyek javítását vállalom.
NAGY ISTVAN lakatos,
Széchenyi-utca 6. szám.

Most szerezte be tüzelőanyagját a Békési és Lőv

fa és szén-ereszkedő cégnél, mert most legjobb a minősége és leolcsóbb az ára.
T LEFOV: 945.
Te e) „Hungária” malom me'let'.

Csak egy pillanat

Irtó: Széll Pál.

Fiatal, huszévkörüli leány fekszik az ablakhoz közel állított ágyon. A haja csurom víz, kibomlottan, kőcösan hever szanaszét s helyenként egész feketés árnyal borítja a fehér párnát. Fejlett testéhez a fekete ruha vizesen, sokhelyt iszaptól szennyesen tapad. Szabályos, de az ijedségtől eltorzult, sápadt arca itt is, ott is felhorzolt. Lila foltok, ütődések helyei tarkázzák egymást mindenütt. Az árnyas pillák esukottak. Az egész test remeg. Hideg borzongás futkos rajta végig. A fehér fogak összeverődnek, kocognak. A vér valami hidegebb birodalom tanyája kezd lenni. Az álló leánynál az élet — ultra készen...

Egy alak görnyed aggódó arccal az ágy fölé. Az ablakon beömlő világosságnál arcának vonása szakasztott olyan, mint az ágyon fekvőé. Csak az övé idősebb, ráncosabb, vénebb és még azon a fiatal arcon a lányos érintetlenség hófehér virágai száradnak elfelé.

Nem csoda, ha hasonlítanak egymáshoz. Testvérek.

Aranka az idősebb, aki ott áll kerek tiz esztendővel fiatalabb huga végzetes ágyánál. Tágranyított szeme olyan üres most. Nem csillan fényvel. A balsejtelem félelem árnyai húzódnak benne. Testvére minden mozzanását lesi. Néha-néha nyugtalanul az ajtó felé néz. Vár valakit.

Nem jön senki.
A szoba egyik sarkában egy csomó olesó játék között egy kisgyerek ül. A játékokkal babrál. Aranka egyéves kis fia. Ő nem sokat törődik semmivel. Csak a Paprikajancsit akarja mindenképpen megállítani. De a rongyembernek kerekre van tömve a

talpa. Egyszer előre, majd hátra bukik. A kis legény megharagszik, földhöz csapja. Odakuszik négykézláb a legközelebbi székhez. Apró tenyerével megfogja a keresztpántokat. Fel akar állni.

A piszmogó csend hirtelen megtörik. Kint sietős lépések. Az ajtó kicsapódik.

Egy öregur lép be. A hóna alatt kerek táská. Fehér egynyihány szál haja izzadtan tapad kopasz fejéhez. Nem szól semmit. Köszönés helyett csak bólint. Már ott áll a beteg mellett. Szívét vizsgálja. Légzést alkalmaz. Karjába a fájdalmak ellen beleolt. Az orra alá egy kis üveget tart, majd újra mesterséges légzést ad.

Aranka mindezt némán, mozdulatlanul nézi.

Az álló testbe kezd visszatérni az élet piros hulláma. Megmoccan. Zokogás rázza meg. A lány erőltlenül sir.

Az orvos fáradtan, lihegve mondja: — Gyorsan át kell öltöztetni szobrába. Ebben a ruhában tüdőgyulladást kap.

Hirtelen másik ruha kerül elő. A vizes, piszkos ruhát már huzzák is lefelé. A leány nem ellenkezik. Nem bír, nincs ereje.

Aranka huzza le az utolsó darabot, a fekete harisnyát róla. Amíg fejti lefelé, szeme végtekint huga leplezetlen szép leánytestén s bensejében önkénytelenül egy feljajdulás támad:

— Ezt a gyönyörű, remekbformált értéket akarta eldobni magától!...

Már bujtatta is hosszú hálólepelbe. Szétdöngöli az ágyat és felnyalálolva belefekteti.

Az öreg házi orvos pedig egy papírra nagy kacskaringós betűt ró. Most átnyújtja.

— Ezt a receptet azonnal ki kell hozatni a patikából.

Aranka kisiet vele.

A kis szobában csend.

Az orvos tekintete a szék mellett erőlködő zömök kölyökre esik, üresen elmosolyodik.

A kis fiu már félig felállt. Na most, még egy kicsit — embereli magát. A legényke egészen feláll. A székre támaszkodik.

Aranka jön vissza:

— Mindjárt itt lesz, — mondta miközben beül. Elküldtem a szomszéd fiával, Janival.

Az öregur bólint. Majd mindkettőjük szeme átrebben a beteg ágyára. A beteg esendes. Mintha aludna. Már nem didereg. Valami megnyugvással veszik el szemüket.

Az orvos halkán megszólal:

— Dehát hogyan történt?

A válasz még halkabb:

— Magam se igen tudom... Angéla napok óta nagyon szomorú. Többször észrevettem, hogy sirt. Valtattam, faggattam. Azt mondta: Ne bántsam... Hagytam. Gondoltam, majd megmondja. Hozzám mindig teljes bizalommal volt. De most nem mondott semmit. Tegnap este két levelet írt, nem mondta meg kinek. Ma reggel koromfeketébe öltözködött. Nem kérdeztem miért, mert tudtam, hogy ugy sem mondaná meg. Angéla komoly udvarlója, akit talán nevezhetek ugyanis, hogy vőlegénye, egy idegen leánnyal jegyet váltott. Mindent megértettem! S valami titokzatos erő bennem azt sugta, hogy minél gyorsabban menjek a hugomhoz... Késő volt! Kint az udvarban a kis foxi már hangosan jajveszékelt s körül-körülnyargalt a kulkávan. Azt hittem az eszemet veszttem. Magam voltam az egész háznál s minden perc drága, ez a szerencsétlen, meggondolatlan leány belefel a mély vízbe... Végre két embert tudtam keríteni s kiemeltük hugomat eszméletlenül. Ennyi az

egész. Mindjárt az orvos urért szalasztottam. Most nem tudom mit csináljak? Nem tudom mi lesz... Nem kérdem tőle: miért tette. Ugyis gondolom. Belekerült az örvénybe, innen pedig menekülni nagyon nehéz. Saját fiatal életemre gondolok. Talán én is megtehettem volna ezt valamikor. Mindnyájunknak van folyó és víz nélkül is örvény az életben!... De én nem tettem. Most pedig már boldog vagyok, ha a kis fiammal és a férjemmel, akivel megértjük egymást, együtt lehetek.

— Igen... De neki most a legfontosabb: felejtieni!... — mondta az orvos Angéliára nézve.

— Igy gondolom én is. De vajjon tud-e? — Megtudjuk-e győzni?!

— Az orvosággal a szomszédék Junija most érkezett vissza. Nem mert bejönni, csak az ablakon nyújtotta be.

Mindjárt hozzá láttak, hogy a betegnek beadnak egy kanállal. De az összeszorított fogak között alig tudtak egy féllel leerőszakolni.

De már ennek is meg volt a hatása. A beteg nemsokára teljesen magához tért. Hiába volt azonban az orvososságban idegesillapító, ingerlő rátámadt megmentőire.

— Miért mentettek meg? Miért nem hagytatok meghalni! Hisz ez volt az én eltökélt szándékom. Ez. Egyedül ez — De... Angéla...

— Csak nyugodtságot, — mondta be, hízogó orvosi hangon az öregur. A pihenés most a fontos.

Angéla félig felült az ágyban. Mint két bűnös gyilkosra, úgy nézett rájuk.

— De értsétek meg, én nem akarok plihenni. Én elöttem még hoszu ut van. Nekem menni kell. Menni!

— Angélám... Meglásd... Majd minden jóra fordul.

A beteg leányt zokogás rázza meg.

A Gyermeklinika igazgatójának akciója a beteg gyermekek karácsonya érdekében

A debreceni Gyermeklinika igazgatója bár tudatában van annak, hogy a mai rendkívül nehéz időkben a közönség áldozatkészsége a lehetőség legvégső határáig igénybe van véve, azzal a kéréssel fordul Debrecen város közönségéhez, hogy a klinikán ápolott gyermekek karácsonyához hozzájáruljan.

Éveken keresztül örömet tudott szerezni e város közönsége kis ajándékainak, s most talán leginkább időszerű volna, hogy a mai viszonyok között a legnagyobb nyomorban szenvedők kis gyermekeik legalább egy igaz örömmel tudjunk szerezni.

Nem kérünk nagy áldozatot, — csak használt ruhát, cipőt, fehérneműt, megunt játékokat gondolkodunk kaphatni, s azért kérjük azokat ilyen korán, hogy a klinika ápoló nővéreivel ezeket a tárgyakat felfrissíthessük, rendbehozhassuk — hogy így az illuziója a kicsinyeknek lehetőleg teljes legyen. A küldött tárgyakat kérjük akár a klinika igazgatójához vagy a klinikára, vagy lakásomra reggel 8—9 óra között Verbőczy-u. 2., I. 3. szám alá felküldeni. Az adományok hirlapilag fognak nyugtáztatni. A jótékony közönség szíves figyelmét és áldozatkészségét megegyezően kérve szegény kis betegeinkre, — előre is köszönöm nevükben, ha a családi körből távollévő kicsinyeknek meleg, boldog estét szerezhetünk.

Dr. Békay Zoltán.
egyetemi ny. r. tanár.

ARANY BIKA RT.

kávéháza és éttermei november 1-től saját kezelésben

KOLDULÓ BÁRÓ A SZÍNHÁZI ÁTJÁRÓBAN

Báró Duka János
Iovas generálisnak készült
és nyolcvan éves korában
koldusbotra jutott

Látogatás a debreceni koldusbáró otthonában

(A Debreceni Újság tudósítójától.)

A színházi átjáróban nap-nap után alig jártányi erejű, öreg koldus teleszik le a hideg köveztet. Manóit nekifámasztja a falnak, a kalapját maga elé teszi és türelmesen várja, hogy a járőrök egy-két fiúval megkönyörüljenek rajta. Csak kevesen tudják, hogy a koldus báró Duka Jánosnak hívják és az édesapja még több ezer holdas bérleten gazdálkodott Zemplénmegyében.

A koldusbáró otthonában

A regényes multu öreg embert a napokban meglátogattuk a Virág utcában, ahol házat bérel, ha ugyan háznak lehet nevezni azt az egy szobás-konyhás vityillót, amely minden pillanatban bedüléssel fenyeget. A kapu zárva volt. Évek óta nem lépték át a küszöbét. Az a kevés ember, aki be akar menni a házába de maguk a házbéliek is, a bedült

berenan keresztül járnak ki-be. Mi is egyszerűbbnek találtuk átlétni a kerítést.

Az udvar sötét volt és csak hosszasan tapogatózás után találtunk el a konyháig. Kopogtatásunkra 40—45 év körüli asszony nyitott ajtót. Mint később megtudtuk, báró Duka János „házvezetője” volt. A koldusbárót ő ápolja. Ő főz neki és ő mos rá cserébe azért, hogy megtűrje maga mellett. Az asszonynak egyébként nincsen rossz dolga. A gazdája aránylag elég szépen keres (!) és rá csak az a feladat hárul, hogy a keresményt jusson is, maradjon is elve alapján beossa.

Pislákoló petróleumfény mellett

A koromsötét konyhából beljebb kerültünk a gyéren megvilágított szobába. Az asztalon petróleumlámpa pislákol és jótékony homály-

ba burkolta a szoba butorzatát, amely valószínűleg nem báró Duka Jánosnak volt szánva, amikor elkészült. Az aító mellett rozzant egy riasztót el bennünket attól, hogy akár egyetlen éjszakánkat is elcserejlük a koldusbáróval. A háttérben kopott szekrény, kihűlt tűzhely árnyékai bizonytalankodtak a piszkos falon. Az asztal körül mosatlan edények heverték szanaszét.

Báró Duka az aítóban fogadott bennünket és miután közöltük vele iövetelünk célját, székeket tolt elénk, mert — mint mondotta — ilye hárságosabbban lehet beszélgetni. Maga is leült az ágy szélére és azzal a rutinnal, amellyel csak azok az emberek rendelkeznek, akiknek már sok dolguk akadt az újságírókkal, sző sorjában elmondta az élete történetét.

„Papnak akartak nevelni.”

— Innen-onnan 83 esztendő leszek A zemplénmegyei Magyarisóban születtem. Az apám több ezer holdas nagybérlő volt, de korán meghalt és 9 éves koromban árvaságra jutottam. A nővéreim, akik már nem élnek, papnak akartak nevelni. Sárospatakon jártam iskolába. Két gimnáziumot el is végeztem, a harmadikban azonban megbuktam és nem tanultam tovább. Nem izlett az iskola. Szabad farkas akartam lenni és koldus lett belőlem. De ki hitte volna, hogy így lesz.

Kraicár nélkül, vaktában a nagy világban

— Mire felcseperedtem a nagy vagyon eluszott. Kraicár nélkül maradtam és egy borongós őszi napon találomra nekivágtam a nagyvilágnak. Sorsom Ujfehértóra vezérelt, ahol kitanultam a cipész-mesterséget. Egy darabig ebben a szakmában dolgoztam, de meguntam az örökös egyhelyben ülést és felcsaptam fiatal keresnek. Később tiszai halász, majd kocsis és vadőr lett belőlem. Közben kétszer is megnősültem. Az első feleségemmel 25 esztendőig, a második feleségemmel 20 esztendőig élttem együtt. Szegények, mind a ketten mellőlem haltak meg.

Az utolsó jövedelmi forrás

— Ami ezután történt, már kész nyomorúság. Az idő ellárt feletten. Megöregedtem, a munka kiesett a kezemből. Nem volt keresetem és mivel nem akartam éhen pusztulni 18 esztendővel ezelőtt bejöttem Debrecenbe, ahol azóta koldulásból tengetem az életemet. Nem volnék rászorulva, ha gazdag rokonaim szítenének. Van egy nagybátyám, — ha ugyan él még, — báró Duka Tivadar, orvosprofesszor Londonban, egy anókaácsém bíró Kassán de nem törődnek velem. Egyedül egy debreceni rokonom támogat, de ő is csak minden szentidőben gondol rám. Ilvenkor küld néhány pengőt, vagy élelmiszert. Mivel más „jövedelmi forrásom” nincs, kénytelen vagyok nap nap után kiléni az utcárokra, pedig már nem nekem való az ácsorgás. Beteges vagyok maholnap ágvagy nagy dőlök és utána nem tudom mi lesz.

Erőt vett magán.

— Jórafordult... Hisz én is ezt akartam. A jórafordulásnak csak egy útja van. S ti ezen az uton megaláztatatok. Vajjon volt-e jogotok?... Vajjon van-e joga megállítani utjában az öngyilkost egy olyanoknak, aki nem is tudja, mi nyomja a másik lelkét, mi marcangolja?... Ti is hogy mertétek — szóljatok?... —

— A láz... — mormogta magacé az öregur.

Amazt tovább vitte fiatal lázrohams vére.

— Tudom, mit hoztok fel mentésül. Tudom. De én csak azt mondom: Fűtyülök a ti emberszereitekkel! Mert ez mindenkinél csak akkor nyilvánul meg, amikor valaki a halálba rohan. Máskor? — Megölnénk egymást egy darab kenyérért és mi nők — egy üreslelkű szép férfiert... —

— Angéla pihenj... — csitította Aranka. Holnap már újra szép lesz az élet... —

— Ez az. Én ezt nem akarom. Ez a szép élet!... Engemet a holnap nem fog megtalálni. Mert tudjátok meg, hiába mentettek meg. Én csak végzek magammal! Amit egyszer eldobtam magamtól, nem félek meg egyszer elhajtani... —

Aranka mást gondolt.
— Talán ő is szeretni fog, — sugta nagyon halkán.

De csak olaj volt a tüzzel. Hangos, egész testét megrázó ördögi kacaj volt a válasz. Egy ámitott nő minden utálata benne volt ebben az imádott férfi iránt. De a kacagás nem volt elég. Megriasztotta még a gondolata is, hogy valaha találkozhat azzal a férfival. Szembe kell néznie azzal, aki neki olyan sok szőcnet hazudott. A lázroham a tetőfokára emelte el. Szinte magánkívül üvöltötte: — Én nem akarok élni! Értsétek

meg! — Vergődni kezdett. Én... nem akarok élni... —

Tanácsalatlannal és az emberi tehetetlenség heismerésével nézett egymásra a másik kettő. Valamit vártak. Valami rendkívülit. Ami elhíttette volna ezzel az életuntal, hogy sokszor csalódtottan is szép az élet és egy hüllen sem érdemli meg azt, hogy egy eldobott élet legyen az ára.

A kis szobában néha-néha esend. Az erők fáradnak. Egy halál után vágyódó leány meg-megújuló torz hangzavarái:

— Én nem akarom az életemet élni... Hagyjatok meghalni. Követelem, hagyjatok meghalni!... —

Itt a beszéd, meggyőzés már hiába. Az ápoló kezek már csak védekezésre szorítkoznak. Elraknak minden árthatmas dolgot közelből s visszaszorítják az ágyba a rohanni akarót.

A küzdelem hosszú. Élet és halál viaskodik egy leányért. Mindenki liheg. A rémült kiállásokkal telt balsorsos szobába egyszer csak egy szelíd hang szól be:

— Ni... ni. Mama... Baba jár, jár.

Aranka kisfia indult el először életében. Nem mondta neki senki, hogy jér, jér. Mégis megy. Magától. S hogy örül neki! Szinte kacag az élet gyerekes hangjából.

De az anya és az öreg gyerekbárát most nem tud örülni a kis fiu apró lépéseinek. Valami aggodalom szantlja agyuk legmélyét.

— Vajjon hova visz ez ut, melyen ez a kisgyerek ilyen bizonytalan léptekkel megindul. Vajjon... És egész biztos, hogy ezen az uton is van egy örvény, mely kavargó, kavargó... S ilyenkor nincs, aki segítőkészet tudna nyújtani.

A minden erejét megfeszítő Angéla is megriad a látványtól. Meredten nézi.

Arankát sirás fojtogatja. Az öreg orvos az izadsággal együtt könnyű törül szemüvegéről.

A kisgyerek boldogsága előtt egy mosolygó élet áll. Ujjonva mondja: — Anya, lásd... Baba megy. — Gyerekes gondtalansággal kacag. Megy... —

Aranka könnyeket hullat. Nem lehet tudni, hogy az öröm, vagy a bánat könnyei-e ezek. Igen. Megy, megy... De hova? Az a kérdés: hova?... Nem lesz-e majd az ő életében is egy ilyen pillanat?... —

Angélat elhagyja az ereje. Megfeszített lányos izmai leernyednek. Visszahanyatlak. S mint egy holdkóros úgy nézi a gyereket.

Hogy tud örülni egy-egy lépésnek, Pedig milyen bizonytalanul lép. Félve emeli a lábát, két kezével, mint szárnyakkal úgy egyensúlyoz. Milyen boldog! Istenem, milyen boldog!... —

A kis kölvök szólal meg újra.

— Keresztmama is lát?... Baba már megy... —

Ez Angélának szólt. S amint nézi a tötyögő kis fiut, az arca megváltozik. Eltűnik az a kemény merevség róla. Vibrál az arca, amikor szelíd hangon mondja:

— Gyere ide hozzám. Pistukám... A váratlan megérkezett.

A kis fiu bizonytalanul az ágyhoz egyensúlyoz. Angéla megsimítja a hajját. Egyik kezével magához öleli. Megesőkolja. Erős zokogás rázza meg.

A kisgyerek félénken kérdi:

— Ugye jó járni?... Menni, menni.

Angéla szeméből zápor módra hull a könny és a kis fiut ölelve a könnyű, megbánás könnyein keresztül mosolyog.

A koldulásból is meglehet élni

— Hogy a koldulásból meglehet-e élni? Ma már nehezen. Volt idő, amikor jobban ment. Igaz, hogy a hónap elején még ma is megkeresek 2-3 pengőt, a hónap vége felé azonban már alig tudok hazahozni egy pengőt. Bizony ebben a hónapban a lakbéreimet sem tudtam kifizetni. Husz pengő járna havonta a házért, de mivel csak 14 pengőt tudtam adni, a házigazdám felmondott, pedig már 18 esztendeje lakom ebben a házban. Még megérem hogy késő vénségemre az utcára kerülök.

Az emlékek visszajárnak

Ezen egy pillanatig elgondolkodtam. Szép arisztokrata fejét a tenyérébe hajtotta, ideges ujjával beleszántott válláig érő hosszú hajába és halkán felsóhajtott.

— Bizony másképp is történhetett volna. Régen gondoltam rá, de most eszembe jutott. Apró gyermekkoromban sokat látszott velem gróf Andrassy Gyula, akinek birtoka szomszédos volt a mi birtokunkkal. Egy alkalommal akkor jött át hozzánk, amikor apám lovagolni tanított. Talán 8 esztendő lehettem, de úgy ültem a ficánkoló állaton, mint ha nyeregben születtem volna. Gróf Andrassy Gyula csodálkozott is rajtam és félig tréfásan, félig komolyan megjegyezte hogy buzárszítet farag belőlem. Ma bizonyára nyugdíjas lovasgenerális lennék.

A bizarr ötlet annyira megtetszett neki, hogy elnevette magát, majd elkomolyodott és legyintett egyet.

— Eh, mit! — ma már ugyis mind-egy: Koldusbáró, vagy nyugalmazott lovasgenerális. Holnapután kivisznek a temetőbe...

Még váltottunk néhány szót, aztán kikisért bennünket az udvarra. Emlenőben még hallottuk, hogy a sötétben hirtelen felnevetett.

— Hehehe lovasgenerális: nem rossz, hehehe...

Szegény báró Duka János a saját nyomorúságán kacagott.

(bi.)

HIRDETMÉNY

Folyó évi november hó 3-án délelőtt a Kisszabadság-vásáron 14 darab létszámfeletti, 5-7 éves magyar bika és 1 darab tarka bika nyilvános árverésen eladásra kerül. A magyar bikák továbbtenyésztésre is használhatók. **Gazdasági tanácsnok.**

Mindenütt beszélnek

az előkelő budapesti

BRISTOL SZÁLLO

olcsó áráról

Szobák (a fekvéstől függően) kitűnő napi elátással, már 12 pengőtől kaphatók.

Dunai szobák kilátással a gyönyörű budai hegyvidékre — véltá-nyos áron.

Bristol menü 2 pengő 40 fillér. Mindennap ötórai tea és tánc. Vacsora rendes polgári áron.

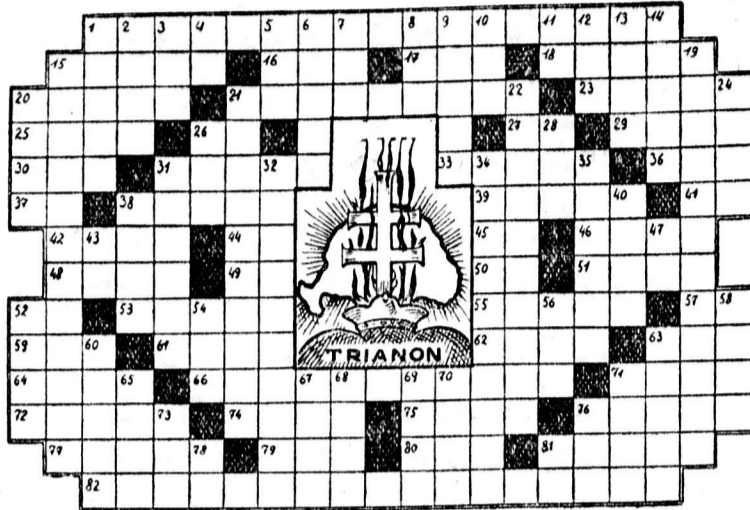
Hosszabb tartózkodás esetén további engedményes.

BRISTOL SZÁLLO

Budapest—Dunakorzó.

A „Debreceni Ujság-Hajdúföld” 28. számú kereszt-rejtvénye

Rovatvezető: F. B. Gy.

Meghatározások:

Vízszintes sorok: 1. Névelővel: népiesen November 1. 15. Magyarország Albániai nagykövete. 16. „állatkert” más nyelven. 17. Török név. 18. „Eljön a mi utolsó...” is. 20. „Fitos” népiesen. 21. Valamikor ez volt Visegrád is. 23. „intenek” másként (ékezzettel). 25. Ilyen a temetői hangulat is. 26. Kicsinyítőképző. 27. Állati lakás. 29. Ma már a temetősköcsit is ez helyettesíti a világvárosokban. 30. Idegen női név. 31. Németországban van ilyen nevű tartomány is. 33. Afrikai madár. 36. Erdei gyümölcs. 37. Idegenes felkiáltószó. 38. Ilyen virágok díszítik Halottak napján a sírokat. 39. A rend őre városiasan. 41. Unszóló-biztató szócska. 42. Orosz-Mandzsúrországi határfolyó. 44. Nem valódi. 45. Keleti uralgó fonétikusan. 46. Kuszó nővény szára. 48. Balaton... 49. Visszafelé: fizikai fogalom. 50. Orosz folyó. 51. Egy mindent kifejező felirat sírokon. 52. Visszafelé: semmi sincsen enélkül. 53. Ékezzettel: van ilyen növény is. 55. Vidéki megszólítás. 57. Idegen személynév. 59. Helyhatározó. 61. Egyszerű hangszer. 62. Fényképezőgép márka. 63. „szeretek” klasszikus nyelven. 64. A „gyűlöli”-nél erősebb. 66. Vidékeken a gazdák szórakoztatására szolgál. 71. Visszafelé: becézett női név. 72. Híres francia uszó. 74. Keleti hivatalos személyiség. 75. „állam” közismert idegen szóval. 76. Sok száz magyar hősi halott nyugszik e folyó mentén. 77. Ige is, idegen férfinév is. 79. Van ilyen nacionalizmus is. 80. fokozó képző. 81. Mérnöki műszer. 82. Két elszakított vármegyénk.

Függőleges sorok: 1. Olasz hercegség. 2. Szórakozóhely (népiesen). 3. „harag” latinul. 4. Kettős mássalhangzó. 5. „g” betűvel a végén koporsóban van. 6. Becézett fiunév. 7. Az a bizonyos hárfá. 8. Egyesületekben van. 9. „eldob” rokonszava. 10. K. I. Á. 11. „karó” magánhangzó. 12. „ért” idegen nyelven. 13. Holland sziget. 14. Becézett női név. 15. November második az ő ünnepek is. 19. Galiciában és az olasz határon van rengeteg..... 20. Erdei állat. 21. Egy nekünk, élő magyaroknak is mindent jelentő szó. (Ékezet pótlandó.) 22. Sok sirt díszít. 24. Falusi megszólítás. 26. Testrészt.

28. Spanyol hősköltemény. 31. A kommunizmus mártírorvosa, híres gyermekgyógyász. 32. Halottak napján... (3 szó.) 34. Idegen megszólítás alatt van ez is. 35. Pemák bandák uralják most ezt az ősi magyar hegyet. 38. Kínai szolgáló. 40. ... már ezt az életet. 43. Állati hang. 47. A „dal” eleje és vége. 52. Sokszor nincsen semmi..... 54. Elbujtat másképpen. 56. „enyém” franciául. 58. Ennek az osztrák tábornoknak seregét verte szét Perczel Mór 1848-ban. 60. Visszafelé: pajtás is, pap is. 63. Névelővel: Állítólagos „szépitő-szer”. 65. Idegennyelvű valuta. 67. Visszafelé: híres skót filozófus. 68. Névelővel: babatöltelék. 69. Nem fér bele semmi. 70. Német kártyaszín. (Kiejtés szerint.) 71. Helyhatározószó. 73. Vészjel (rövidítés.) 76. Ügyvéd kenyerre dialektusban. 78. L. Z. 81. Kicsinyítőképző.

A 27. sz. kereszt-rejtvény megfejtése.

Vízszintes sorok: 2. Bók, 4. halad, 6. ark, 7. vél, 9. an, 10. trá, 11. iu, 13. aréna, 15. sellő, 18. Kárpáti Zoltán, 20. kö, 21. ás, 22. ar, 23. et, 25. retesz, 27. madzag (vasut), 30. tőm, 31. nap, 32. Tarnov, 35. sertés, 38. li, 39. le, 40. vl, 41. év, 42. alattomos oláh, 48. Essen, 49. tünet, 50. zé, 51. fut, 52. hn, 53. er, 55. hát, 57. ujbór, 59. nyü.

Függőleges sorok: 1. jól, 2. baktat, 3. kalász, 4. hr, 5. dé, 6. A Népszövelség, 8. villamosvasut, 9. Arras, 12. ultra, 13. aá, 14. ná, 16. eo, 17. óá, 18. köt, 19. néz, 20. Kemal, 24. tanév, 25. röt, 26. ein, 28. dér, 29. gas, 33. Ria, 84. olasz, 36. ellen, 37. hét, 43. le, 44. te, 45. önféjü, 46. Otthon, 47. süt, 47. a) át, 54. ur, 56. rá, 58. Byd (Róbert.)

A pontverseny állása

200 pont: Ungváry Istvánné, Cseke Zoltán, Láboss Sándor. 198: Kerekes Ilona, Kerekes Piroška. 196: Füzessy Ferencné. 195: Tóth Emil, Koss Zsigmond és családja. 190: Kovács Kató. 183: Dienes Barnabás. 173: Tóth Zsigmond. 165: Dorn Gyözőné. 163: Martinsz Vilmosné. 159: Mokrolovszky Margit, Mokrolovszky Ilona. 155: Tóth Ibolya, Miklós Ibolya. 141: ifju Füzessy Ferenc. 132: Szander Bözsike. 124: Galvács Margit. 116: Szathmáry Elemér. 111: Keresztessy Béla, Partl Ilo-

na. 98: Lengyel Tibor. 95: Kémery Gyula, Vajda Lajosné. 90: Kémery Kató, Kémery Magda. 75: Gelléry Emil, Bornemissza Dénes. 73: Varga József. 60: Hadházy Erzsébet, Hadházy Julia, Ladányi Magda, Csulei Jolán. 53: Kőszeghy Istvánné, Péchy Horváth Rezső, Karsai Sándoraé. 51: Füzessy Ferenc. 49: Papp Gézané. 45: Kovács Imre. 40: Ganovszky Sári. 35: Kiss Ernő, Tóth Ilonka. 33: Szembrátovicz József. 15: Noviczky Margit, Miklós Józsefné, Farkas Mihályné, Bornemissza János, Csala Imre, Nagy Margit. 5: Kovács Imréné. 138. Balogh Gizella, 68. Balogh Jánosné.

A nyertesek

A pontversenyben elért eredmény alapján ezúttal Ungvári Istvánné, Cseke Zoltán és Láboss Sándor nyertek jutalomkönyvet, amelyeket hétfőn kezdve átvehetnek a Debreceni Ujság—Hajdúföld szerkesztőségében a délutáni hivatalos órák alatt.

Tudnivalók

Kereszt-rejtvény megfejtéseket, mint azt már többször közöltük, csak az ujságokból kivágott kereszt-rejtvény-kockán kitöltve fogadjuk el. Kérjük a megfejtőket, hogy a kivágott szelvényen tüntessék fel nevüket, előző pontszámuk megjelölésével.

Vízraktározás a hortobágyi pusztán

Csaknem egy évszázad telt el azóta, hogy a Tisza folyó veszedelmes, de egyben áldásos vizei a hortobágyi pusztán utoljára tanyáztak. Azóta sokat szikkadott e hajdan dus legelő és gyakorta megtörtént az is, ha szárazabb időjárások voltak, hogy nem volt mit legelnie a táplálékot kereső jószágoknak. A hortobágyi ösztörlet lassanként mindjobban a null körébe tűnt el, akárcsak napszállal felé a délibáb.

A kiszikkadt pusztaság termékenységének visszahozására az első lépés lenne ama terv megvalósulása, amelyet Abraham igazgató-főmérnök írt Debrecen város vezéreire és amely szerint ha nem is a Tisza folyó termékenyítő árvizeit, de legalább az eddig futni engedett, fölősléggessé vált csapadékvizeket tartanák vissza a hortobágyi pusztaságon a kárbavesztéstől. Azt mondják, hogy egy fecske nem csinál nyarat, azonban Abraham igazgató-főmérnök tervének híre mégis az az első olyan fecske, amelyik Alföldünk megőntözésének ügyében új korszakot jelent.

Uj korszakot jelent, mert ez a terv megvalósítható. Megvalósítható, mert kevésbe kerül, mert feltétlenül hasznos, mert alkalmas arra, hogy követésreméltó példa legyen. Ez a terv elgondolásában egyszerű, de épen azért könnyen megérthető és emellett egy csapásra több legyet is üt, hiszen mentesíti az ártól folyó mentén alant fekvő vidékeket, megvédvesíti a megsokottnál mélyebben a hortobágyi pusztá elárasztott részeit és párasabbá teszi szikkadás idején kiszáradt készülő környékének levegőjét.

Örömmel üdvözlöm a tervezetet, örömmre szolgál, hogy ez is Debrecenből származik, mint annyi sok más, nemzetünk életére hasznos hatása gondolat és kívánom mielőbbi megvalósulását.

Balogh Kálmán.

3 szobás

előszoba, konyha és mellék-helyiségekből álló lakás kiadó. Garay-utca 26. Értekezhetni: déli fél 1 és fél 2 óra között.

Ruhavásárlás előtt keresse fel a **Hajdusági Férfiruhaáruházat,** vásárlásainál sok pénzt takarít meg.

Hajdusági Ruhaáruház

Piac-u 67. Megyeházzal szemben.

CSITTVÁRI KRÓNIKA

A Debreceni Ujság-Hajduföld diákrovata

Megjelenik minden vasárnap.

Szerkeszti: Kertész Dániel

Magyar történelem

Ferde világot élünk: boxbainok harcát várja lázas izgalommal a világ, a gladiátor-játék, fizletté a csaponyodott sport habonázza meg a mai kor gyermekét. Tudásunk rendszertelen, mohón habzsolunk mindent. Ideig-óráig tartó jelszavak rabjai vagyunk, álbölcsekhez futunk tanácsért. Csak egy könyvet lep a feledés pora: néha szinte fölényesen mosolygunk, amikor elolvassuk a cím-betűket: a magyar nemzet története.

Mit jelent nekünk, ifjuságnak ez a könyv? Vannak művek, amelyek gyönyörködtetnek, mert a halhatatlan, örök szépet varázsolják szemünk elé. Mások nehéz, megfeszítetlennek látszó kérdéseket dobnak elénk, eloltják fiatal hitünk lámpáját és a kétségek vermébe taszítanak. A magyar történelem könyve szent könyv, akárcsak a Biblia. A múltról beszél, de a jövőbe mutat: „E's láték ui eget és uj földet...“ mondjuk az apostollal.

A történelem nemcsak az események időrendbeli felsorolása, a tények megállapítása. Nem csupán a gazdasági erőknél egymásra való hatása, hanem eszmék harca.

Ha a történelmet olvassuk, lelkünk visszazúg az Árpádok korába és magunkba ömlesztjük a szent ideálokat, amelyek a hősök, lovagok szívét hevítették. Ha a történelmet olvassátok, fiuk, újra éltek elődeitek életét. Keresztes vitézek vagytok, hadba szálltok Anjou Lajos lilomos zászló alá; Bessarion bibornokkal és Galettóval vitatkoztok Mátyás udvarában, vagy ravogó iniciálékat rajzoltok tudós könyvek pergamentjére. Együtt lelkesedtek Ráskai Leával, kóboroltok Tinódi Sebestyénnel hevíltök Pázmány ódon, zengő igéin. Végvári vitézek vagytok — és szeretnétek ottan eselni Zrinyi oldalán a szigeti hídon. Hallgatjátok a Nagyságos Fejedelem tárogatóját és velem mentek a bujdosásba, amikor „ősi harmat után nagy hegyeknek ormán fujdogál a hideg szél...“ Bessenyivel lángoltok a legnemesebb emberi gondolatért és Kazinczyval együtt, ti is a véretekkel írtok magyar hitvallásokat a spielbergi hőrtőben. Ti vagytok a márciusi ifjuság és Petőfi holtakát ébresztő szózatára esküsztek hogy: „rabok többé nem leszünk.“

Mennyi szépség és mennyi bánat ravog és zokog felétek a történelem lapjairól! Eltűnik a szűk diákszoba, ott vagytok a vételen magyar mezőn, fölöttetek a csillagos ég, a Hadak útja. A drága görögökre hallgatjátok forró homlokotokat és hallgatjátok a vérrel, mártírvérrel szentelt anyaföld üzenetét: ez a történelem szózata, csengő, hívó szó kemény, megalkuvást nem tűrő parancs.

A történelem betűi holt betűk, ha pusztán a rideg észszel közeledünk feléjük. Fiatal, tüzes szív kell ide, amely nemcsak ért, hanem érez is. Érzésre van szükségünk — és akkor megnyílik előttünk a történelem hétköznapi könyve, szent ihlet száll meg bennünket és elindulunk az örök magyar uton.

Beállítjuk ezredéves magyar hitünket a modern világba és tisztult.

napsugaras lélekkel indulunk a jövő felé. Ha visszanezünk, látunk sok fényt, dicsőséget, de látunk mérhetetlen könnyvet, csalódást és pusztulást is. Mi most a nagy összeroppadás után egy új élet hajnalhasadását köszöntjük — ide nem kúvik-szó kell, hanem diadalmas pacsirta ének. Pacsirta legyen a magyar ifjuság, harmatos mezők felett lebegjen, a napba nézzen és hirdesse az erőt, a tisztaság, az alkotó akarat jogán az életet: a jobb, a szebb, nemesebb eszményibb életet.

Olvassátok nemzetünk történelmét, fiúk és lányok. Megtanuljátok belőle, hogy csak a hűség és a szent erőfeszítések elszántsága tehet nagyvívó egy népet. Vegyétek áhitattal kezetekbe ezt a könyvet, szorítsátok szívetekre a magyar hit örök Bibliáját és legyetek apostolok. Apostolai először saját magatoknak, azután a társadalomnak, az egész nemzetnek. Olvassátok, hogy hinni tudjatok benne: higgyétek, hogy új remény fakadhasson a lelkünkben — és váltsátok valóra történelmünk ezeréves testamentumát: a reményt.

Ólvedy László.

SZELLEMI DEKATLON PÁLYAZAT

(Harmadik vasárnap)

MAGYAR IRODALMI KÉRDÉSEK

21. Mikori nyelvemlék a „Jókai kódex“?
22. Ki volt Ráskay Lea?
23. Ki készítette az első teljes bibliafordítást? (Külön a kath. és külön a ref.)
24. Kinek a jelmondata volt: *Sors bona, nihil aliud?*
25. Kikkel polemizált Pázmány Péter?
26. Ki írta a „Székelyek Erdélyben“ című eposzt?
27. Kik vettek részt az „Erdélyi lak“ megénekelésének költői versenyén?
28. Ki írta a „Ponyvára került arany trombita“?
29. Melyek a jelentősebb magyar irodalmi folyóiratok?
30. Kik az elszakított Erdély és Felvidék legjelesebb írói?

VERSENYSZABÁLYOK

A pályázatok beadásának határideje minden hét péntek délutánjának hat órája. Ezt a határidőt senkinek a kedvéért sem léphetjük át, mert az anyag feldolgozása a vasárnapi szám lapzártáig csak így lehetséges.

A pályázatokat „Debreceni Ujság szerkesztőségének“ címzéssel és feltűnő helyen „Diákrovat“ jelzéssel a Debreceni Ujság kiadóhivatalába, Kossuth-utca 3. I. emelet és a szerkesztőségbe, József királyi herceg-utca 16. szám alatt lehet beadni.

PÁLYADJAK

A versenyen ötven díjat osztunk ki. Az első három helyezett a díjakon kívül díszes plakettet kap. A díjak mindegyike értékes használati tárgy, pl. egy férfi vagy női öltönyre való szövet, egy pár iskolacipő, fényképezőgép, cserkész felszerelés, korcsolya, stb.

Szellemi Dekatlon Pályázat szelvénye 3 sz.

Beküldő neve:

Tanintézet:

..... osztály.

Címe:

A PÁLYÁZÓK FIGYELMÉBE

A második kérdéscsoport helyes feleleteit, valamint a pontszámokat lapunk korábbi megjelenése miatt csak a következő Csittvári Krónika számunkban közöljük. Igyekeztünk,

hogy ennek ellenére is pontosan közöljük a pontszámokat, de nagyon sokan a legutolsó órákban adták be a pályázataikat és emiatt lapzártáig előtt nem tudtuk elkészíteni.

Mondd, ki vagy?

En még sohasem láttalak,
de nagyon vártam jöttödet,
s tudtam, hogy megérkezel.

Most ráhajoltál az én utamra
— De sok bogánes! — De sok arany!
Ládd, ez itt a lelkem hamva,
itt találok én magamra;
ez itt a hittarisznyám,
békés Nagyuram dobla rám,
(örökszerető szép arám)
csak

elfogyott belőle
az anyámtól kapott
hamubasílt pogácsa.
Meg is kínállak: fogadd el,
én semmi mást nem adhatok;
anyámsütötte, áldott, madárlátta.
Ugy. Ugye, milyen finom?

Nem csoda, hisz' ez volt utolsó falatom
Oly jószívvel adom.

De honnan is jöttél?... arcd ismerős.
Nézz csak a szemembe, ne félj, higgy
nekem,

Adsa fehér kezed, — így... — s
mond, ki vagy?
KORDÁS FERENC
tan. j.

Tudományos kutatás 437 méterrel a víz alatt A legújabb mélytengeri kutatások

Piccard tanár stratoszféra repüléséről már sokan hallottak, hiszen alig volt folyóirat vagy napilap, amelyik meg ne emlékezett volna róla. Kevésbé Piccard repülése után hallottunk valamit a Beebe W. vezette alatti működő mélytengeri expedíciójáról is, de a kutatásainak körülményeiről és eredményéről már kevesen tudnak. Az expedíciót Beebe W. és Baton O. vezetik, két vagyos amerikai magánember amerikaiakhoz illő támogatása mellett. Az eszközök, amellyel a tengerbe ereszkedtek, egy 145 cm. átmérőjű, kb. 3,9 cm. vastag falu acélgömb. Elképzelhetjük, hogy milyen erősnek kell lenni ennek a gömbnek, ha tudjuk, hogy 437 m. mélységben (eddig jutottak le a bátor kutatók) 43 légkör nyomás uralkodik. Két 8 hüvely átmérőjű, 3 hüvely vastag kvare ablakon figyelték meg a tenger életét.

A tudósok a megfigyelésüket telefonon kövölték a fent levőkkel, akik mindent pontosan feljegyeztek. Néhány kisebb próbázás után a Bermuda szigetek mellett 437 méter mélységig hatoltak le. Innen azonban vissza kellett térniük, mert a nagy nyomás következtében a világító és telefonkábelek bevezetése, amelynek helyét eredetileg sikerült teljesen vízmentesen elzárni, beljebb csuszott a gömbbe és szivárogni kezdett. Azonban így is olyan mélységet sikerült elérniük, ahol előttük még élő ember nem járt s emellett az itteni életre és állatvilágra (növény itt a fény hiányában nem tud megélni) csak a mélytengeri hálók tartalmából következtethettek. Beebe kutatásának köszönjük, hogy tudjuk azt, hogy a nap fénye kb. 210—215 méterig hatol be. Tudósaink állítása szerint az egyetlen kellemetlen érzést akkor tapasztalták, amikor az emelődaru kilendült a gömbből a háló fedélzetéről és a vízbe engedte azt.

Beebe még nem hagyja abba kutatásait, most csak készülékét tökéletesíti, hogy jövő tavasszal még szebb eredményeket érthessenek el. Sok szerencsét!

Sdlár László

Hírek

1931 október 31.

Prot.: Ref. eml. Kath.: Farkas.

Ma a következő gyógyszerárak tartanak éjjeli szolgálatot: „Megváltó” Piac-u. 18. — „Aranygyászaru” Kossuth-u. 8. — „Magyar korona” Péterfia utca 10. — „Arany János” Csapó-u. 66. — „Szt. Háromság” Homokkert.

1931 november 1.

Prot.: Marianna. Kath.: Mindsz.

Ma a következő gyógyszerárak tartanak éjjeli szolgálatot: „Kossuth” Piac-utca 26. — „Remenység” Csapó-utca 22. — „Isteni gondviselés” Petőfi-tér. — „Csokonay” Mester-utca 43. — „Mályás király” Nyilastelep.

1931 november 2.

Prot.: Aehill. Kath.: Halottak n.

Előfizetőinkhez!

Tekintettel arra, hogy a lap előállítására tetemes költségeket emészt fel, felkérjük mindazon igen tisztelt előfizetőinket, akik hátralékban vannak, hogy a hátralékot sürgősen beküldeni sziveskedjenek. — Postafelrakás befizetési lap száma 2478.

Tisztelettel:
a KIADÓHIVATAL.

IDŐJÓSLÁS:

Hazánk időjárása mára megjavult, de a javulás, sajnos, csak rövid átmenet.

A hőmérséklet a déli légáramlás megindulása folytán valamit emelkedik és az éjjel nem lesz hűvös. A légáramlás azonban valószínűleg már holnap ismét nyugatira változik és lehűlést is kapunk. Vasárnapra bizonytalanok a kilátások, remény van azonban arra, hogy a szelek már újból lecsillapodnak.

Várható időjárás a következő 24 órára: Nyugat felől borulás és eső, átmenetileg hőemelkedés.

Halottak napja

(In) A temető-kertekben kigyuladnak a lángok. Halottak napjára készülődik a világ. Vasárnap este, a „commemoratio omnium defunctorum”, a kivilágított sírok és engesztelésük ünnepe. A gyertyákat gyújtunk a sírhantok felett. A reggeli fényben még vakító sugarak égtek: a minden-szentek, a mennyország világgossága. Forró, ragyogó sugárzódn s egy rákövetkező visszatérő ö-zés lény. Kétféle erő, mely egy tűzből forraszik, mint napfény és holdvilág. Ez utóbbin is az előbbi verődik vissza. Mintha Szent Ferenc naplím-nuszra felzúgnának a Mondscheinszonda akkordjai.

Prohászka mondotta: „Van a lélekben örök tavasz. Ebben állnak a megdicsőült lelkek. Van aztán örök tél, a secunda mors. Ebben a halál él. De a túlvilágban van az ősz is, a szomorúság, a melancholia, a levélhullás, a csupaszág szaka”. Halottak napján az emberek imádságait ezt az őszidőt melengelik és minden kis gyertyaláng, minden villogó könnyesepp egy léleksugár az örökvilággosságnak özőnéből.

Itt nem a kivilágítás, hanem a lélek világgossága fontos. A sírok gyertyái

ugy tartoznak a könyörgés ünnepe-hez, mint kardcsenyőhöz a gyertyá-dhítat kardcsenyővillá.

Halottak napja a — halottaké. A temetők fölött a béke angyala szállás Egnek a gyertyadéskák. Minél több gyertyaláng, annál több halott. A magyar földön is minden göröngyön lehetne gyújtani gyertyát. Anyáknak, apáknak, halott gyerekek milliáinak. Commemoratio omnium defunctorum... az egész magyar föld össze-érne a lényben. Kiragyná az ezeresztendő határ s még ezen túl, a lengyel mezőkön, messze, az orosz föld síkságain, az oláh havasok rengetegén s a Doberdó szikláiból is feltörnének a lángok!... Ha minden kis rögön, mely magyarok vérével keveredett, csak egyetlen gyertyadéská égne, a földkerekségnek minden lámpáját el tudnánk homályosítani. Nem volna fényük a világyreklámok izzóinak..

De hogy is jut ez az eszünkbe? Halottak napja — a halottaké. Minden halottak napja. Olyan ünnep, mely nem az élőkért kiált, hanem a halottak életéért és virágot bontat a földre, hogy nevakokkor a Líbera szörnyin emelkedjék az Isten trónusa felé:

— Ments meg, Uram, minket

SZOMBATI ÉS VASÁRNAPI ISTENTISZTELETEK

A református templomokban:

Nagytemplomban 10 órákor dr. Dancsházy S., 5 órákor Dékán Elek. Kistemplomban 9 órákor Siposs Imre, 11 órákor Dékán Elek, 5 órákor Márki Kálmán. Kossuth-utcai templomban 10 órákor Uray Sándor, 5 órákor valóságos ünnepély: dr. Soós Béla. Árpád-téren 10 órákor Baja Mihály, 3 órákor Szabó Géza. Ispóty-templomban 10 órákor Mezey Béla, 5 órákor vall. ünnepély: Siposs Imre. Homokkerten 10 ó. Kiss S. szénior, 3 ó. vall. ünnepély: Kalas Ferenc. Csapókerthben 10 ó. préd. és urv. oszt. Halász András, 3 órákor reform. emlékü.: Halász András. Macson Konrád Zoltán. Ebesen Bagdi Dániel. Halápon 9 órákor Kántor József. Kerekes-telepen 3 ó. Horváth Tiv. th. Nyulason 10 ó. pred. és urv. oszt. Márki Kálmán. Sámsoni uti isk. 11 ó. pred. és urv. oszt. Ifalasz András, 4 ó. reform. emlékü.: Bárdi Ferenc th. Wolaffka-telepen 10 o. pr. és urv. oszt. Kalas Ferenc, 3 ó. Rápolthy Á. th. Tégláskertben 3 ó. Timőri Lajos th. Köntösgáton 3 ó. Mezey Béla. Nyilastelepen d. u. 3. 1 app Imre.

A római katolikus templomban és az iskolakápolnában:

November 1-én, vasárnap, Minden-szentek ünnepe: ünnepi szentmiserend. Templomnyitás reggel 6 órákor. Szentmisék, gyónatás, áldoztatás reggel 6 órától. Misék a főoltárnál 6, 7, 8, 9, fél 10, 11, háromnegyed 12 és fél 1 órákor. 8 órákor piarista diákmise a Calasanzai Szent József Reálgimnázium ifjúsága részére. Fél 10 órákor nagymise, utána szentbeszédet mond dr. Lindenberger János apostoli kormányzó, pápai főpap, prépost-plébános. 12 órákor prédikál Hanzély Lajos. Utolsó mise fél 1 órákor.

A homokkerti iskolakápolnában délelőtt fél 10 órákor szentmisét mond és prédikál Szilicei Várady Gyula ny. plébános.

A csapókerthi iskolakápolnában fél 10 órákor szentmise és prédikáció. A Szoboszlói-uti iskolakápolnában délelőtt fél 10 órákor szentbeszéd és prédikáció.

November 1-én, vasárnap délután, Halottak napja előestéjén: 4 órákor a róm. kath. Szent Anna-templomból körmenet a római katolikus temető.

Hőcipőt, sárcipőt, autógummit tökéletesen javít ORBAN gummitüzem, PIAC-UTCA 9.

be. A processziót vezeti dr. Lindenberger János apostoli kormányzó, pápai főpap, prépost-plébános. A körmenet visszatérése után a Szent Anna-templomban szentbeszédet mond dr. Bence Mátyás.

November 2-án, hétfőn, Halottak napján: a miserend épen olyan, mint előző napon. A halottak lelkiüdvéért minden áldozópap három szentmisét mond. Délelőtt 10 órákor a római katolikus temető kápolnájában gyászmise.

A görög szertartású róm. kath. templomban:

November 1-én, vasárnap, Minden-szentek ünnepe: rendes vasárnap szentmiserend. 7 órákor reggeli istentisztelet. 8 órákor diákmise, 9 órákor katonamise a görög és latin szertartású róm. kath. katonák részére. 10 órákor nagymise, utána szentbeszédet mond Papp Gyula parochus, szentszéki tanácsos. Utolsó mise fél 12 órákor. Délután vespernye. — November 1-én, vasárnap délután, Halottak-napja vigiliáján: délután 6 órákor gyászentisztelet. A szentbeszédet Papp Gyula szentszéki tanácsos mondja. — November 2-án, hétfőn, Halottak napján: délelőtt 10 órákor nagymise.

Az evangélikus templomban:

Szombaton, október 31-én délelőtt háromnegyed 9 órákor reformáció-ünnepe. Urvacsorát oszt Labossz Lajos vallásánár. 10 órákor istentisztelet. Beszédet mond Poputh Viktor h. lelkész. 11 órákor iskolai ünnepély.

Vasárnap, november 1-én délelőtt 10 órákor istentiszteletet tart és prédikál Poputh Viktor h. lelkész. 9 órákor egyházi ének, 11 órákor vasárnapi iskola.

Az unitárius templomban:

A debreceni. Hatvan-utca 24. szám alatt levő unitárius templomban november 1-én, vasárnap délelőtt 10 óráig kezdettel istentisztelet lesz. Imádkozik és prédikál Józán Miklós unitárius püspöki vikárius. Istentisztelet után rendes őszi közgyűlést tartanak, ezután az örökhatározó és az egyházköztség többi nagyjainak sírjait koszorúzzák meg testületileg.

KÜLFÖLDI BÉLYEG

ujdonságok 23° foto lemezek, filmek
SPRINGER
papír- és fotocikk-üzletében.

— Könyvhordó irattáska. erős bőrből P 7. Kézitáskák P 1.30 és P 2.20 Kulcsár Imre és fiánál.

— Istentiszteletek a baptista imaházban. A Szappanos-utca 23. alatt levő baptista imaházban vasárnap d. e. 9—10-ig imaóra, 10—11-ig bibliamagyarázat, d. u. 6—7-ig prédikáció, fél 8-tól fél 9-ig Urvacsoraszta.

— Hentes- és mészárosüzletek zárórája. Az ipartestület ezton hozza a vásárló közönség, illetve az érdekeltek tudomására, hogy a hentes- és mészárosüzletek november 1-től november 15-ig vasárnaponként reggel 7 órától délelőtt 10 óráig tarthatók nyitva, míg november 15-ike utáni vasárnapokon március 15-ig az üzletek egész vasárnapon át zárva lesznek.

— Balogh Sándor tánciskolájában (Péterfia 30.) szombaton este 8—12-ig, vasárnap d. u. 6—8-ig egyetemi hallgatóknak osztánc lesz.

— Cserépkályhák nagy választékban, átrakásokat, tisztításokat vállal helyben és vidéken, jutányos áron Krisch Károly kályhámester, Ferenc József ut 89. (volt Piac utca). Telef. on 12—18.

— Felhívom figyelmét cégenre s ha meggyőződik szaksterű munkámról, olesó áraitról, másnak már Ön fog engem ajánlani. Cserép Sándor látszerész, Piac-utca 21. szám.

— Akinek a szív működése rendetlen, erőlködés nélkül úgy érhetnek el könnyű székélést, ha naponta reggel éhgyomorral megisznak egy kis pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet. Szív- szakorvosok megállapították, hogy a Ferenc József víz szíveléso-rosodásnál és billentyűhibáknál is enyhén, biztosan és mindig kelle- mesen hat. A Ferenc József keserűviz gyógyszerárakban, dro- gériákban és fűszerüzletekben kapható.

— Megjelenik a „Frontharcos Évkönyv”. Az Országos Frontharcos Szövetség kiadásában kb. december hó- ban fogja elhagyni a sajtót a magyar frontharcosok első évkönyve. A könyv első fejezetét József kir. herceg, a Frontharcos Szövetség diszelnöke írja és szerkesztői között ott találjuk a magyar frontharcos mozgalom orszá- gos, valamint helyi vonatkozású kez- deményezőit, uttörőit és irodalmi rep- rezetánsait. Az évkönyv belső tartal- máit tekintve új csapásokon halad, — egyes fejezetei így pl. „Magyar Front- harc-osok a világháborúban”, „Hadifog- ságban”, „Polgári Életben”, „A magyar frontharcos mozgalom törté- nete”, „Külföldi frontharcos mozgal- mak és szervezetei”, „Magyar hadif- kölesönök sorsa”, „Hadviseltekre vo- natkozó törvények, rendelkezések is- mertetése 1914—1931-ig”, — felteleg mindazokat a kérdéseket, melyek a magyar frontharcosokat közvetlenül érintik. Az évkönyvet, amely cca 400 oldal terjedelemben jelenik meg, há- borus szépirodalmi rész egészíti ki. — Mellékletét pedig egy izléses kivitelű frontharcos előjegyzési naptár képezi.

Az évkönyv megjelenése elé fronthar- cos és volt katonai körökben a legna- gyobb érdeklődéssel tekintenek.

— A „Debreceni Egységespárt- kör” fiatalágának vasárnapdél- utánja november 1-én (vasárnap) délután 5 órákor kezdődik a párt- kör nagytermében Piac utca 26. sz. I. emelet.

— Surina Sándor szabómester meghalt. Debrecen város magyar közönségének minden rétegében őszinte részvétet s nagy megdöb- benést keltett, hogy Surina Sándor szabómester, a város iparos társa- dalmának egyik általános tisztelt alakja meghalt. Az elhunyt izzó hazafiságával, művelt lelkiületével, nagy szakképzettségével és előzé- keny modorával a közönség leg- teljesebb megbecsülését vívta ki nevének. Temetése pénteken dél- után folyt le nagy részvét mellett. Az elhunytban dr. Matolcsy Mik- lós szolnoki pénzügyigazgatósági titkár nevelőapját gyászolja.

Szirmebundák kijavítását, átala- kítását olesóm vállalom. Kész- bundák, prémbőrök nagyválas- tékban KÖVÁRY szllesmester. József kir. herceg-utca 3. szám.

— Sok volt a betegség. — sok a kiadás is. Debrecenben az utó- bi hónapokban igen sok hastífusz és gyermekparalízis megbetegedés fordult elő. A járványok ellen való védekezés teljesen felemészttette azt a 10.000 pengőt, ami a költsé- gvetésben erre a célra elő volt irányozva. — A hiány fedezésére újabb 10.000 pengő szükséges, a mit részben a népjóléti miniszter hozzájárulásából, részben pedig a póthitelből biztosítanak.

Mindszentre tartós, izléses prepa- rált koszoruk már 6 pengőből „Ró- zsa” virágszarnokban, Piac-u. 22.

ANYAKÖNYVI HIREK

Házasságok: Géder László kereskedősegéd—Nagy Ilona, Turi Sándor cipész-mester—Madai Ilona, Alber Gyula magánhív.—Elek Emma.

Házasságok: Debreceni Gábor asztalossegéd—Burai Ilona, Böszörményi János npsz.—Fehér Erzsébet, Illyés István fm.—Nagy Róza, Deczki Lajos kerégyártómester—Szalai Gizella, —Tólas Sándor székgyári munkás—Farkas Irén, Nagy Sándor fm.—Papp Erzsébet, Harmati György bérce—Molnár Róza, Berta János asztalossegéd—Róf Erzsébet, Nagy Gyula kőművestanuló—Gellér Róza.

Születések: Kerekes György kiadói hivatali főnök, leány Adrienne, Erzsébet, Ujvári György cipészsegéd, fiu György, Sándor, Lelkes Miklós honvtiszthelyettes, fiu Miklós, Imre. Fényes Sándor kereskedő, fiu, Imre. Nád-házi Lajos kocsis, fiu László. Kozma János fm. fiu. János. Szalai Sándor ténészes, fiu Sándor.

Halálozások: Özv. Ács Antalné Marjai Julia ref. 57 éves, Csapó-u. 44., özv. Sándor Istvánné Benczi Erzsébet ref. 67 éves, Barna-u. 10. Özv. Domján Lajosné Márkus Julia ref. 73 éves. Homok-u. 6. Kónya Viola r. kath. 9 éves, Vigkedvő M.-u. 29. Farkas János ref. 69 éves, Ág-u. 10.

— **Vasárnap délután lesz a sírok kivilágítása.** Halottak napja alkalmából a sírok kivilágítása november elsején, vasárnap délután, vagyis Halottak napja vigiliáján lesz. A körmenet dr. Landenberger János apostoli kormányzó vezetésével délután 4 órakor indul a róm kat. Szent Anna-templomból.

— **Köszönet.** A Honsz. helyi csoportja országos határozat alapján aláírási íveket bocsájított ki a hadirokkant-törvény benyújtásának a kérésére. A kibocsájtott íveket Debrecenben a társadalom minden rétegéből mintegy tízezeren írták alá. A Honsz. helyi csoportja — amikor a beérkezett aláírási íveket a képviselőház elé leendő beterjesztés végett budapesti központjához felterjeszti, — egyidejűleg Debrecen sz. kir. város nemesszöv. és megértő lelki társalmából mindazoknak, akik kérésük sorainkra szíves lelekkel mellénk állottak és erről írásbeli tanubizonyoságot is tettek, ezután is a legközelebbi köszönetét teljességgel megköszöni. Csoportelnökség.

— **Vasárnap este végleg bezárul Vastagh Gyula képkiallítása, a Püspöki téren.** Igen szép sikerrel bezárul az a képkiallítás, mely 40 jeles magyar festőművész, mintegy 180 db-ot meghaladó alkotásaiból lett összeállítva. Az árak mérsékelttsége és az előnyös részletfizetési feltételek, nagyban hozzájárultak ahhoz, hogy sok értékes művész alkotás maradhagyott városunkban, e kiváló gyűjteményből. Belépődíj nincsen.

— **Rövidesen megnyitják a harmadik gazdasági népiskolát.** — A város tudvalevőleg a Galamb utcán felépítette a III. számú gazdasági népiskolát, amely most már teljesen elkészült. Néhány jelentős munka elvégzése után, tehát igen rövid idő alatt megnyitják az iskolát. Ide fog átköltözni a felnöttek szabászati tanfolyama, amely ezidőszere az I. számú gazdasági népiskolában működik.

Nivea pótolhatatlan, mert hozzá hasonló nincsen. Bőrápolószerek, amelyek a bőrfajta zsercitet tartalmazzák.

Borotválkozás előtt NIVEA-CREME OLAJ

Beszappanoszás előtt e két szer egyikével kell magát bedörzsölnie, azonban nem túlságosan, nehogy ezzel a habképződést befolyásolja.

Este lefekvésnél is bedörzsölheti magát. Ebben az esetben a szer éjszakai kezelésül bat. A bőr sima és lágy lesz, a szőrzet megpuhul. Reggel azután könnyelmesen, fájdalom nélkül borotválkozhat és az arcbőr felpatogzott részei miatt nem kell szenvednie.

Bubihajviselésnél a nyak kiborotválásához is nagyon ajánlatos a Nivea szerekkel való előzetes kezelés.

Nivea-Creme dobozonként: P — 50-től 2.20-ig. Tubusonként: P 1.—től 1.00-ig.
Nivea-Olaf üvegenként: P 1.70 és 3.50.

Beírásdort és Társa r. l., Budapest—Zugló, VII., Komáromy ut 41.

— **Reformációi ünnepély a Dóczy-intézet iskolájában.** A reformáció évfordulójának alkalmából Debrecenben a Dóczy-intézet elemi iskolája tartotta tegnap, pénteken délelőtt 11 órai kezdettel a legelső idei ünnepélyt. Az ünnepélyt az Emlékkönyvben levő gályarabok emlékoszlopánál tartották meg, ahol megjelent közel kétszázötven növendék az iskolának. A kisleányok „Erős várunk” kezdetű vallásos éneket énekeltek el, majd Ujvárosi Sallay Kató negyedik elemista leánya ügyes ünnepi beszédet mondott, majd a magyar gályarabok énekét adták elő a növendékek, mely után elhelyezték az emlékművön a nagytömegű virágcsokrot és koszorút. A szép ünnepségnek igen nagy közönsége volt.

— **Dr Redl Károly egyetemi tanársegéd egészségügyi előadása.** A Katholikus Népszövetség második egészségügyi előadását vasárnap, november 1-én tartja a Varga utcai iskola termében, amely a tagokat, érdeklődőket s az ügy barátait ezután hívja meg az igazgatóság. Belépődíj nincsen.

— **Vasárnap nem lesz kulturdelután az Iparoskörben.** A debreceni Iparoskör s az Iparos Ifjúság Önképző Köre kulturdelutánjának elnöksége közli velünk, hogy vasárnap délután, tekintettel a Mindszent-ünnepre, nem tartja meg szokásos kulturdelutánját. A legközelebbi kulturdelután október 8-án lesz megtartva az Iparoskör dísztermében.

— **Felhívás a háztulajdonosokhoz.** A házbérvallomási ívek 1931 november 1-től november 30-ig adandók be a városi adóhivatalhoz. Ezek alapján fogják a jövő évi szükségadót és esztornahasználati díjat is kivetni. A Debreceni Háztulajdonosok Egyesülete felhívja tagjait, hogy ezen ívek felülvizsgálata végett az egyesület irodájában mielőbb jelentkezzenek, ahol bármely más adó- vagy háziügyben is díjtalan felvilágosítást és tanácsot nyújtanak. Értesítik továbbá a tagokat, hogy a debreceni háztulajdonosok egyellen törvényes képviselői szervének hivatalos helyisége kizárólag Ferenc József-ut (Piac-utca) 44. szám alatt (az udvarban, földszint jobbra) van, ahol a tagoknak rendelkezésére állanak.

— **B. Vattay Margit táncintézetében tanfolyamokra beiratkozás egész nap.** Minden vasárnap este 8—12 óráig ösztánc. Kossuth 11.

— **A volt iskoatársak szövetségének kulturdelutánja.** A Dóczy-intézet kebeléből alakult Volt Iskolatársak Szövetségének tagjai november harmadikán klubdelutánt tartanak a Szövetségben, amely alkalmából meghívót nem küldenek ki, de az összejövetelre mindenkit szívesen lát és vár a szövetség vezetősége. Az érkezőket háziasszonyok fogadják. A delutánon két műsorszám lesz. Bartha Emma fog zongorázni. Biró Erzsébet iparművész pedig a lakásberendezésről tart előreláthatólag igen érdekes előadást. A rövid műsor után kiosztják a tagok között az ugynevezett „Lilla”-teaszelvényeket a novemberben megrendezendő teadélutánra. — Ezenkívül dr. Szabó Gusztávné megbeszéli az érdeklődő tagokkal a december elejére tervezett baba-kiallítást.

— **A katonaság nem vállalja a laktanyák házadóinak fizetését.** A Salétrom laktanya hérléte ebben az esztendőben lejárt és a város azt kívánja, hogy a katonaság a házadót is fizesse meg, amivel ujabban rótták meg a laktanyákat. A katonaság most közölte a várossal, hogy elvi okokból nem vállalja a házadó fizetését. A város viszont azt mondja, hogy pénzügyi okokból nem hajlandó a házadó megtérítése nélkül bérbeadni a laktanyát — és annak értékesítéséről másként fog gondoskodni.

— **Az OTI-nál kell felülvizsgáltatni a leventéket.** A népjóléti miniszter leiratot intézett a városhoz. A miniszter ugyanis kívánatosnak tartja, hogy a leventéket minden esztendőben — tüdőbaj, vérhaj és trachoma szempontjából — orvosi vizsgálatnak vessék alá. A város a leíratra azt válaszolta, hogy 7000 debreceni levente felülvizsgálatát a tisztiorvosok nem győznék munkával. Ezért azt kérte a minisztertől, hogy az egészségügyi vizsgálatot az Országos Társadalombiztosító orvosaival folytattassa le — miután a leventék nagyrésze ugyanis az OTI-hoz tartozik.

**Bundák és prímek a legújabb divat szerint készűnek
Ilyés Sándor szücsnél
Piac u. 42 Pannónia udvar.**

— **Megszüntették az állandó jellegű katonai beszállásokat.** A város november 1-től megszüntette az állandó jellegű katonai beszállásokat, — miután álláspontja szerint a katonatisztek ma már mindenütt kaphatnak rangjuknak megfelelő lakást. Az átvonuló beszállásokat természetesen ezután is fenttartják. Az Arany Bika egy ágyas szobát 2 pengőért, két ágyast 3 pengőért ad a katonatiszteknek.

— **Mentők működése a múlt hónapban.** Az elmúlt hó folyamán a következő mentési esetek fordultak elő: sebési bántalmak 117, belsőbajok 26, egyéb bajok 8, szállítások 309, mozgó-örtség 69, vaklárma és téves jelentés 2, összesen: 531. Az esetek közül 9 öngyilkosság fordult elő. Az öngyilkosságok módja: szurás-metszés 2, akasztás 1, elgázolás 1, mérgezés 5. Szállítások: segélynyújtással kapcsolatosan 70, hatóságok megkeresésére 20, hivatalok és magánfelek kérelmére 207, elmebetegszállítás 12, összesen: 309. Elsősegély-nyújtás: 83 férfi, 45 nő, 23 gyermek, összesen: 151 esetben.

— **Tűzrendészeti statisztika a múlt hónapról.** Az elmúlt hónap folyamán befejezést nyert a nyári cséplőgépvizsgálat, megvizsgált a hatóság összesen 86 drb. cséplőgépet, közülük szabálytalanság észleltetett 30 esetben, amely megtorlása iránt az intézkedések folyamlatba tételtek. Az elmúlt hó folyamán a tűzrendészeti felügyelő-bizottság a Csokonai-színházat is megvizsgálta s az észlelt hiányok helyrehozatala iránt illetékes helyre javaslatot tett. Debrecen területén az elmúlt hónapban 1 szobahűz, 1 benzínrobbanás, 1 tanyai kazallüz, 1 vidéki szériültz, összesen 6 tüzeset, valamint 1 vaklárma volt. A tűzkárok összege kb. 8956 P, amely biztosítás révén nagyrészt megtérült. A tüzesetből kifolyólag egy személy szenvedett könnyebb égési sebeket, állati életben kár nem történt.

ARVERESI HIRDETMÉNY.

A budapesti központi kir. járásbíróóság 455459—1930. P. számú végzése folytán a Magyar Mezőgazdák Szövetkezete javára 324.55 P tőke és jár. erejéig fennálló követelésére, valamint a csatlakoztatott végrehajtatók javára 1931 november hó 10. napján d. e. 9 órakor Debrecenben, Bethlen u. 54. sz. háznál, majd folytatva Elep 87. és Nagycsere 55—56. sz. tanyán elérvezetek 2352 P-re becsült butorokat, mérleget, gazdasági felszerelést és más ingóságokat a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is.

Koszoruk Mindszentre

legizlésebb kiviteiben, legolcsóbban beszerezhetők

FARKAS MARGIT

virágüzletében

Arany Bikával szemben.

Halottak estéjén*

Hűsők! kik jeltelen sírokban nyugosztok,
Nem jelzi e helyet kő, vagy emlékoszlop
Idegen föld mélyén.
Síroktokra hullnak sárgult falevelek,
Koszorút sodornak belőle a szelek
Halottak estéjén.

Sírotok benőtte a gaz és a dudva,
Már a kard sincs, ami fellának volt dugva;
Az ádáz ellenség azt is elrabolta,
Vele szép hazánkat széllel darabolta.

Hűsők! kik jeltelen sírokba nyugosztok,
Fektek minden magyar keble emlékoszlop.
Síroktok ellődi a lehulló levél,
E emlékek minden magyar szívében él.

Iz az emlékoszlop soha el nem korhad,
Ér dicső hamvokat teljesen elporlad
Jeteven sír mélyén.
Ne zavarja semmi síri északátok,
Fogyelottel gondol a magyar nép rátok
Halottak estéjén.

* Ezt a verset Kardos Gyula Apafi utca
129. szám alatt lakó derék gazda-ember írta.
A meglepően szép, formás és lélekteljes hang-
ulatú költeményt magyar szerzetessel bo-
csátjuk közre.

— **Uj iparosok és kereskedők.** A múlt héten az elsőfokú iparhatóság a következőknek adott új iparjogosítványt: Szoták István cukor- és gyufakereskedő, Frimmer Ferencné szatós, Szabó János szatós, Szabados Mihály korszmáros, Sréter Adolf ecetforgácskészítő, Nagy Károlyné kávémérés és kifőzés, özv. Tóth Istvánné levelezőlap kereskedő, Szilágyi József fuvaros, Orbán István cipőkrém készítő, Nagy Viktor sütő, Csék András férfinaszabó, Almási János sütő, Goldmann László bőrkészítő, Schwarcz Ignác férfinaszabó, Czirják Sándor rövidáru kereskedő, Horváth Márton és Szabó Ferenc hentes és mészáros, Süttő Amália szatós, Póka Antalné szatós és levelezőlapkészítő, Rásó Antal gépész és kovács, Wirth Károly hentes és mészáros, Székely József és társa nyomda, Sulu József mérlegkészítő, Czékánik Istvánné fagygyúkereskedő, Weisz Sándor mészáros, Kiss János tej- és tejtermékkereskedő, Debreceni Kislakásépítő Szövetkezet építési vállalkozás, Szabó Ferenc asztalos, Oláh Erzsébet baromfikereskedő, ifj. Balázs Sándor nőiszabó, Schütz József villanyszerelő, Ádám Béla baromfikereskedő, Harsányi Andrásné szatós, Jablói József fuvaros, Herman Gyula fodrász, Békés István uridivat kereskedő. — A múlt héten tehát összesen 30-el szaporodott Debrecenben az iparosok és kereskedők száma.

— **Megszűnt iparok.** A múlt héten az elsőfokú iparhatóság a következő iparosokat és kereskedőket törölte a listájából: Szabó Ferenc hentes és mészáros, Holló Imre vendéglős, Szabó Erzsébet bazár, Domokos Mihály szatós, Paál Sándor tűzfakereskedő, Diósi Adolf szálloda, Rosenheim Jenőné nőiszabó, Wiesler Eszter terménykereskedő, Tóth András kölesönkönyvtár, id. Szabó Ferenc hentes, Szoták István szatós, Haranghi Endre terménykereskedő, Főgel Lotti szatós, Nagy József szén-, szalmakereskedő, özv. Marozsán Jánosné gyümölcskereskedő, Ignáth József hentes és mészáros, Bakó Gábor fuvaros, özv. Kocsis Károlyné csizmakereskedő, Kiss József asztalos, Krausz Jenő edény-nyomdakereskedő, Márkus György sütő, Ókrós Béláné kávémérés és kifőzés, Rothmann Miklós lakatos, Sain Bertalan hentes, Sallai Miklós baromfi- és tojáskereskedő.

Eladó haza

van? 50 fillérbe kerül, hogy sok ezren tudomásul vegyék.
— Hirdetését feladhatja:

Kossuth-u. 3 l. e.

MŰVÉSZET

November 15, vasárnap: Guglielmetti hangversenye

Az idei szezon első, nagy zenei eseménye

November 15-én, vasárnap este nyolc órakor az Aranv Bika nagytermében rendezi első, ez idei bérleti hangversenyét a Zenekedvelők Köre. A hangversenysorozatot ezúttal egy kivételesen nagy esemény nyitja meg: Anna Marie Guglielmetti koncertje. A nagy orosz énekesnő ezúttal egy november hónapot tölti Magyarországon, ahová tavalyi rendkívül sikeres után nagy örömmel jön. Budapesten a Filharmoniai Társaság, Dohányi vezényletével rendez koncertet Guglielmettinek, mint szílistának közreműködésével, de leköthette Debrecenben kívül Szeged és Sopron is tehát valamennyi komoly, nagyközönség magyar zenei fókusz.

A Zenekedvelők Köre a nagyközönség köréből hozzáérkezett számos megkeresésnek tett eleget, amikor a tavalyi, példátlanul álló nagy siker után ezidén ismét lekötötte a művésznőt, — de nemcsak a debreceni publikum van így Guglielmetti művészetével, hanem minden igazi, zeneértő közönség: ha egyszer hallották őt énekelni, ha már megismerték művészetének szépségét, orgánumának varázsát, akkor kívánják csak igazán, hogy minél

előbb újra részesüljenek ebben a nem mindennapi élvezetben.

A Zenekedvelők Köre bérleti tagjai öt koncertet kapnak az idén s tizázás nélkül állíthatjuk, hogy ezért az öt nagy európai színvonalu koncertért fizetnek annyit, amennyibe Budapestben egyetlen Guglielmetti-koncert jegye kerül. Ez természetesen csak úgy lehetséges, hogy a Kör, amely Debrecen zenei szükségletét ellátja, nem üzleti, hanem altruista vállalkozás, egy nagymultú társadalmi egyesület, amely külföldön a sztárok piacán régi, kitűnő összeköttetésekkel rendelkezik. Az a zeneértő tehát, aki részt akar venni a Kör koncertjein, amelyek nemcsak művészi, hanem társadalmi eseménnyel Debrecennek, akkor már jól, akkor takarékoskodik igazán. Ha bérletet vált a Zenekedvelők Köreben s így a budapesti koncert helyárák egyötödéért gyönyörködhet abban a világvárosi műsorban, amelyet a Kör nehéz viszonyok között is biztosított tagjainak.

A Guglielmetti-koncert jegyeit először már a Méliusz is árusítja. Aki bérletet akar váltani, az szíveskedjék a Zeneiskolában levő titkári hivatalhoz fordulni.

HAJDUFÜLD

Szerkesztő:
WEISSNER KÁROLY,
Tiszántúli Mezőgazdasági
Kamara titkára.

KÖZGAZDASÁGI

Az ipar fejlesztése

Írta: lovag MANZ GYÖRGY

A belterjes gazdálkodás technikája megköveteli, hogy a termelés mellett a mezőgazdasági kisiparoknak egész sorozata létesüljön és pedig nem tisztán azok, amelyek szaktechnikailag szorosan bekapcsolódnak a termelés, feldolgozás és értékesítés apparátusába, hanem olyanok is, amelyek eddig teljesen függetlenül a mezőgazdaságtól fejlődtek ki. Így tehát a már említett mezőgazdasági szakképzett segédmunka mellett kifejlődik falun a rendes általános kisipar is. Aszaltósok, ácsok, kovácsok, géplakatosok, gépszerelők, bádógosok, kőművesek, kerékgyártók, hodnások, fazekasok. s.b. mind egy speciális irányban a mezőgazdaság szolgálatába szegődnek ságspecializált típusokkal és a mezőgazdaság által diktált standard mintákkal a szövetkezeti fiók keretében teljesítendő munkára. A szövetkezeti műhelyekben megindul a mezőgazdasági eszközöknek és kellékeknek tömeges készítése, karbantartása és javítása. És itt megint inkább az univerzalizálás fog a mestereknél érvényesülni, mivel egy mesterségnek kizárólagos üzése falun a legtrikább esetben fog az illetőnek elegendő jövedelmet biztosítani. A mezőgazdaság terén nem is a céhbeli remekművet követeljük, mint inkább a gyors, praktikus és olcsó munkát. Az a körülmény, hogy a szövetkezeti fiókjában a munkások az összes műhelyi felszerelést megkapják és így erre semminemű külön beruházás számukra nem szükséges, több mesterségnek megtanulását és gyakorlását jelentékenyen könnyíti.

Az idegenforgalom ezek mellett egy egészen új iparágat, vagyis jobban mondva iparágrosorozatot fejleszt ki

Ma az egész világban terjed a sport-szenvedély, a napozás és levegőzés és óriási módon fejlődik a gyermek-kultusz. A nyaralás, we-kendezés és téli meg nyári sport olyan korlátlan lehetőségeket adnak a falusi iparfejlesztésre, hogy azokat kihasználhatatlanul hagyni vétek volna. Ha az ember külföldön nyár vége felé megfigyeli azokat a vonatokat, amelyek a vidékről a városok felé indulnak, feltűnik az a rengeteg sok holmi, amit a felnőttek és gyerekek hazavisznek és amelyek mind a vidéki ipar jellegét viselik magukon. Táborozó sátrak, heverő székek, halászhorgok, labdák, labdaverők, hordható székek, tarisznyák, halászhálók, függőágyak, golfütők, asztalok a gyermekjátéknak egész szertára, mint babák, szekerek, fából faragott állatok, egész falvak dobozokból, istállók, csolnakok, hajók, kosarak, vedrek, kertészeti szerszámok és ezer más kis lom, amit semmi áron sem hagynának künn a falun. Ehhez sorakozik a háziiparnak változatos tárlata, szebbnél-szebb kendők, csipkék, varratos terítők, szalmából, sásból és fából készült műtárgyak. Nálunk a esonka hazában a falvakon sajnos még mindeddig kevés érzék van ilyesmire iránt, mert nem is igen volt szükség ezen mesterségeknek gyakorlására, az embereket nem is oktatták rá, nem is voltak meg a szükséges eszközök és szerszámok és főleg nem is volt idegenforgalom, tehát nem volt piaca az árunak. A szövetkezeti feladatra lesz a háziiparnak ily irányú fejlesztését az iskolában megindítani és műhelyeiben a lehető legnagyobb tökéletességre emelni. Közvetlenül a kommun után nálunk

már egyszer megindult országsszerle egy hasonló akció, amely azonban exportra számított és ezért egy rövid elkápráztató siker után elenyészett. Az exportnál a háziipar legfőbb vonzóereje, az aktualitás hiányzik. A közönség kezdetben veszi, mert új és szokatlan, aztán még egy ideig megbámulja, végre megunja. Ezzel szemben a helyes milieu-ben, falun, ahol az idegen mindent megragad, ami szórakozást nyújt, a gyermek mindent megkíván, amit lát, a vásárló kedv sokkal nagyobb és tartósabb, minden évben felújul, kivált a falusi mesterek is hozzáértnek új dolgok készítéséhez és új meglepetések előállításához. Hazánkban évenként sok ilyen sporteszközt, játékszert és divatcikket hoznak be külföldről és sok pénz megy ki ezekért. Ha a nyaralás alatt a városi ember sok pénzt is ad ki háziipari cikkeikért, a pénz legalább az országban marad és sok ezer ügyes falusi mesternek ad kenyeret. Nézetem szerint éppen ez az iparfejlesztés az, ami hazai idegenforgalmunknak egy hatalmas attrakciót adhatna, mert megteremtené a szórakozásnak egy egészen új lehetőségét és biztosítaná a gyermekek foglalkoztatását az egész nyaralás alatt. Aki családdal együtt megy nyaralni, tudja, mily nagy gondot okoz ez és mily nehéz éppen a kisiskolások oly szükséges üdülést kellemsé tenni. Egy jó játék, amivel kiűn a szabadban tombolhat és nyargalhat, kedvesebb nekik, mint bármilyen más.

Henry Fordnak, a nagy amerikai autógyárosnak igaza van, a munkanélküliségnek 99 százaléka kényelemből, éheltetlenségből, tudatlanságból és szervezatlenségből ered. Falun legalább a munkanélküliség könnyen megoldható probléma.

Tanácskozások a tiszántúli gazdakamarában

(A Debreceni Újság tudósítójától.)
A jövő hét Debrecenben fontos gazdasági tanácskozások hete lesz. A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara őszi igazgatóválasztmányi és közgyűlése előterjesztendő ügyek nagyrésztét a kamarai szakosztályokban és a szakosztályok bizottságaiban tárgyalják le előzetesen. A dr. Kállay Miklós ny. államtitkár elnökléte alatt álló kamarai közgazdasági szakosztálynak három bizottsága tart ülést a jövő héten és pedig a vám-, kereskedelem- és exportügyi bizottság, mely gróf Dessewffy Aurél nagybirtokos elnökléte alatt a külkereskedelmi forgalom szabályozásának kérdését vitatja meg. E rendkívül fontos kérdést különösen aktualissá teszi, hogy erre vonatkozóan a népszavazás pénzügyi bizottságának jelentése is észrevételeket tartalmaz.

A közgazdasági szakosztály szövetkezeti, hitel- és biztosításiügyi bizottsága Steinfeld István kormányfőtanácsos elnökléte alatt a mezőgazdasági hitel kérdéseit vitatja meg s a mezőgazdasági termelés- és értékesítőszövetkezetek kérdésében foglal állást.

A közgazdasági szakosztály haszonbérletiügyi bizottsága is ülésezni fog Eszenyi Jenő gazdasági főtanácsos elnökléte alatt s behatóan megvitátja az aktuális bérlekkérdéseket.

A Beliczey Géza gazdasági főtanácsos elnökléte alatt működő kamarai növénytermesztési szakosztálynak kereskedelmi és ipari növénytermesztési bizottsága a rost-, len- és kendertermelés, az olajmagtermelés és a dohánnyermeletés kérdéseivel fog foglalkozni. E szakosztály szőlő- és borsótermesztési bizottsága Westprémy Zoltán ny. főispán elnöklétevel a szőlőtermelés válságával és a szőlőgazdák válságos helyzetével kapcsolatos kérdésekkel fog foglalkozni.

A kamara állattenyésztési szakosztálya Beszterczey Gábor gazdasági főtanácsos elnökléte alatt tart ülést.

melynek tárgysorozatán aktuális állattenyésztési kérdések szerepelnek, így többek közt az állati ojtónyagok árának mérséklése tárgyában teendő intézkedések, az ideai takarmányingségel kapcsolatos teendők, az állatok vasúti szállításának fuvardíjmeiséklése.

Tartózkodó a terményföldzsde irányzata

A gabonapiac az export fellüszesztésével kapcsolatos bizonytalanság még mindig nem enyhült, bár a piacon elterjedt hírek szerint a kivitelit intézet már értesítette a kivitelit cégeket, hogy Ausztria felé tőből szabadbá válik a kivitel, amelynek fellüszesztésére azért volt szükség, hogy az esedékessé vált elszámolást elvégezhessék. Az Ausztriába irányuló kivitel megélénkülése folytán barátságosabb lett a piac. A tisza-vidéki búzát 10.15—10.80 pengővel jegyezték. A rozs ára változatlan maradt.

A liszt- és őrléménypiacon a mal- mok egyelőre nem változtatták meg listárait.

A takarmánycikk piacán a zab és a tenzeri iránt volt tapasztalható élénkbb érdeklődés, áru azonban alig került piacra. Mind a két cikk irányzata szilárd.

A határidőpiacon a kínálat volt túlsúlyban s ezért a buza árlemor- zolódása folytatódott. A márciusi buza 11 pengős ár felé esett vissza.

Cukorprémium az 1930. évi cukorrépa után

Felhívjuk a cukorrépa-termelők figyelmét arra, hogy a tavalyi cukor- répa termék végleges elszámolása sze- rint cukorrépa métermázsánsként 7, azaz hét fillér külön prémiumot (fel- árat) tartoznak a cukorgyárak az 1930 ében átvett és kifizetelt, cukorrépa után a termelő gazdáknak utólag meg- téríteni.

Színház Mozi

SZÍNHÁZI MŰSOR:

Október 31-én, szombaton este 8 kor **Mosoly országa.** (Szücs László, a m. kir. Opera tagjának vendégfellépt.)
November 1-én, vasárnap: **Vihar a Balatonon,** operett. — Este 8 órakor: **Mosoly országa,** Szücs László, az Operaház művészeinek vendégfelléptével.
November 2-án, hétfőn este 8 óra- kor: **Heidelbergi diákkélet,** színmű. A) bérlet.

November 3-án, kedden este 8 óra- kor: **Gyöngye nem,** vígjáték. Bemutató. Csak felnőtteknek.

November 4-én, szerdán este 8 óra- kor: **Gyöngye nem,** vígjáték. (Csak fel- nőtteknek.)

Vásárok jegyzéke

Október 31-én: Balatonlelle (sertésvásár nincs). Csécszeg (sertésvásár nincs). Villány Zalaapátli (sertésvásár nincs). Marha- és sertésvásár: Szekszárd.
November 1-én: Cegléd, Szolnok, Újkécske. Állatvásár: Ráckeve. Kirakodóvásár: Buda- pest.
November 2-án: Adánd, Dunaszekcső, Esz- tergom, Győrasszonyfa, Isztimér, Izsák, Ka- dárkut, Kéthely (sertésvásár nincs), Kisköre, Lovasberény, Mernye (sertésvásár nincs), Pécs, Sátoraljaújhely, Szabadszentkirályi, Szer- encs, Szil, Tolna, Állatvásár: Balassagyar- mat, Dunaföldvár, Eger, Hatvan. Marha- és kirakodóvásár: Nagykapornok. Kirakodóvá- sár: Ráckeve, Szentendré, Budapest, Szol- nok.
November 3-án: Beled, Gödre, Gyula, Iván, Jánoshalma, Karmacs (sertésvásár nincs), Nagykanizsa (sertésvásár nincs). Ái- latvásár: Szikszó, Tata, Mezőtúr, Simontor- nya, Soltvadkert (sertésvásár nincs). Kira- kodóvásár: Sátoraljaújhely, Dunaföldvár. — Hatvan, Budapest.

TESTÉDZÉS

A vasárnapi futballmüsor

A vasárnap Debrecenben lejátszá- ra kerülő futballmérkőzések közül természetesen a Kispeszt—Boeska- y I. ligabajnoki mérkőzés tarthat leg- nagyobb érdeklődésre számot annál is inkább, mivel a Boeska- y a leg- utóbbi időben formaiavuláson ment keresztül s így livei nemesak szép játékok, hanem eredményes játékok is várnak tőle.

Kispeszt tegnap tartott tréninget, amelynek eredményeképpen a veze- tőség a csatársor belső trióját egy balösszekötő szerződtetésével akarja megerősíteni. Ezt valószínűleg az Újpest tartalékállományából szer- ződtesik.

A Kispeszt valószínű csapatfeláll- tása a következő: Dénes — Rozgonyi, Dudás — Purczeld Törös, Ke- resztes — Paczolay, Lukács, Fürst- ner, 2. Steiner. A Kispeszt csapata szombaton délután hat órakor érke- zik Debrecenbe. Bencsik Gyula alei- nök és Mayer Béla futballigazgató társaságában.

A Boeska- y csapata az Újpest el- leni felállításban áll ki vasárnap.

A mérkőzésre, amely délután két órakor kezdődik a Diószegi-úti pá- lyán, a Boeska- y vezetősége némi változtatást eszközölt a szokásos helyvárokon. Az eddig kevés érdekl- ödésnek örvendő néhányülések átát leszállította a Boeska- y elnöksége és azok számára akiknek a rendes tri- biünjegy drága, de akik mégis ülle akariák végignézni a mérkőzést, egy olcsóbb árú tribünjegy-típusot for- mált, amellyel a mérkőzést a kis- tribünről lehet végignézni.

Nagy érdeklődésre tarthat még számot a DEAC—DKASE derbi jel-

legü mérkőzés, mely egyenlő erők elkeseredett küzdelmét fogja hozni a szerencsésebb győzelmével.

A mérkőzés délelőtt fél 10-kor kezdődik a DEAC-pályán.

Egyéb amatőrmezközések:

D. Börös—Székgyár d. e. fél 12. Vasutas-pálya; DMTE—DVSC 12 órakor Vasutas-pálya; Villanvgyár —K. MOVE egynegyed 2 ó., DEAC- pálya; P. MÁV—Textilgyár, Püs- pökladány; KIKSE—DTE, Karcag.

Ma, szombaton délután 2 órakor: Kisok bálnokéért: Káth. gimn.— Reáliskola a Vasutas-pályán.

I. Profiliga
Ferencváros—Hungária, Üllői-ut. Budai „11”—Újpest, Üllői-ut. Attila—Nemzet, Miskolc. III. ker. FC—Vasas, Határ-utca.

II. Profiliga
Rákospalota—Mogyer. Soroksár—Magló. Szeged FC—Turul. Pécsbaranya—Bak FC.

Kerületi marathoni futóverseny

A Magyar Athletikai Szövetség ke- leti kerülete vasárnap délelőtt 10 órai kezdettel rendeli meg első ízben az egyetemi sporttelepen bajnoki versenyt az egyetemi sporttelepről Hajdu- bősörményig és vissza. A versenyre a nyíregyházi VSC, Szolnoki MÁV, SE és a Nagykan Sportliga 5 versenyző indulását jelentette be. Akik a ver- senyzőket kerékpárral, motorkeréko- ron vagy autón kísérni akarják, azo- kat a rendezőség felkéri, hogy a ver- seny kezdete előtt az egyetemi sport- telepen Hadházy Dezső ker. előadónál jelentkezzenek.

RÁDIÓ

Az Orsz. Ref. Szeretetszövetség (ORSZ) a rádióban

Október 31-én, a reformáció emlék- napján délután 5 órakor Kiss Ferenc egyetemi tanár, az ORSZ ügyvezető igazgatója rádióelőadást tart az ORSZ- ről, melyre amnyival inkább felhívjuk olvasóink figyelmét, mert a Szövetség tagyjaitól november hónapban megkez- dik propaganda munkájukat.

A budapesti rádió szombati, vasárnapi és hétfői műsora SZOMBAT

9.00: Hírek. 9.30: Református isten- tisztelet a Kálvintéri templomból. Prédi- kál Forgács Gyula sárospataki lel- kész. 11.00: Evangélikus istentisztelet a Deákterti templomból. Prédikál dr Raffay Sándor püspök. Utána: Időjel- zés, időjárásjelentés. Majd: A rádió házikvartettjének hangversenye. 1.

Huszka Jenő: Rebusz báró, egyveleg. 2. Molnár Antal: Három jellemkép. 3. d'Indy: Chant elegiaque. 4. Ourdine: Nuits d'opera, keringő. 5. Caylor: szer- enád. 6. Horváth Attila: Intermezzo és Scherzo. 7. Strauss: Bécsi vér, ke- ringő. 4.00: Gyermekjátékszóra. 5.00: Az Országos Református Szeretetszö- vetség, dr Kiss Ferenc előadása. 5.25: A Borend szalonzenekar hangversenye 1. Marton Géza: Hódolati induló. 2. Grieg: a) Norvég nászinduló; b) Szer- retlek. 3. Gounod: Faust, ábránd. 4. Merkle Andor: Bölesódal. 5. Mayer— Hellmund: Bálj suttogás. 6. Wolff— Ferrari: Angyalok körtánc. 7. Strauss A királyné csipkekendője, keringő. 6.40: Mit üzen a rádió. 7.25: Az Opera- ház előadásán ismertetése. 7.30: Az Operaház előadásának közvetítése. Lakné Dalmú 3 felvonásban. Szövegét irták Gondolat és Gilles. Fordította Ábrányi Emil. Zenéjét szerezte Deli- bes. Az I. felvonás után: Lóverseny és ügétőversenyeredmények, hírek. A II. felvonás után: Időjelzés, hírek. Az előadás után: Időjárásjelentés. Majd Farkas Jenő és cigányzenekarának hangversenye.

VASÁRNAP

D. e. 9: Hírek, kozmetika. 10: Egy- házi zene és szentbeszéd a belvárosi plébániatemplomból. Szentbeszédet mond: Czapik Gyula dr. kanonok. 11.15: Görögkatolikus istentisztelet a Szegegyház-terti görög katolikus ma- gyar plébániatemplomból. Prédikál: Krajnyik Gábor dr. szentszéki taná- csos. Az énekkar előadja: Bour-leau gyűjteményes vegyeskari miséjét, HJ. Popovics Andor vezényletével. Utána körülbelül 12.30: Pontos időjelzés, idő járásjelentés. Majd: A m. kir. Opera- ház tagjaiból alakult zenekar hang- versenye. Közreműködik: Sebeők Sari. Karnagy; Berg Ottó. E hangverseny szünetében: „Rádiókrónika”. Elmond- ja: Papp Jenő. 2: Gramofonhangver- seny. 3: A m. kir. földművelésügyi mi- niszterium rádióelőadásorozata. ben- kő Pál: „Az okszerű baromfitenyész- tés feltételei.” 3.45: Az iskolán kívüli népművelés rádióelőadása (Rádó Sz- bad Egyetem). 1. a) Ságoldy: Anduló és ugrós; b) Molnár A.: I. Hajduleto; II. Rekruta bucsuja; III. A kaposi ka- nális; c) Ottó Ferenc: Fényes csillag; d) Szabó F.: I. Elmész rózsám; II. Hej bura termelt idő; III. Vargáknál; e) Farkas Ferenc: Kél palóc katoná- nóta. Előadják az Egyetemi Énekkar- ok. Karnagy; Vaszy Viktor. 2. Inre Sándor dr.: „A családi élet hatása a jellemre”. 3. Tóth László dr.: „Világ- krónika”. Utána: Pontos időjelzés, idő járásjelentés. 5: A Szociális Testvérek Társaságának „emlékeztető est”-je. 1. Beethoven: Fohász. Előadja a Szt. Do- mokos énekkar. Karnagy; Béni Fülöp. 2. a) Bach: Kondulj meg te rég- várt óra; b) Bach: Komm süsster Tod; c) J. G. Jakobi: Litanei. Előadja: Ba- silides Mária. Zongorán kísér: Polgár Tibor. 3. Schlachta Margit szociális testvér előadása. 4. Oberhoffer: Jubi- late Deo. Előadja a Szt. Domokos énekkar. Karnagy; Béni Fülöp. 6: A Berend szalonzenekar hangversenye. 7: „Gyertyák égnek a sárokon.” Tóth Tihamér dr. előadása. 7.25: A m. kir. Operaház előadásának ismertetése. 7.30: A m. kir. Operaház előadásának közvetítése. I. Istenek alkonya III. fel- vonásának I. része. Szövegét és zené- jét írta: Wagner Rudolf. Fordította: Radó Antal. Vezényel: Failoni Sergio. Rendezte: Márkus László. Ezt a köz- vetítésünket a zágábi rádióállomás át veszi. — Halottak napjára való tekint- tettel a rádió további műsört nem ad.

Hétfő:

D. e. 9.15: Hírek. 10: Egyházi zene és szentbeszéd a Szent stván baziliká- ból. Szentbeszédet mond: Saly László dr. apát. (A szentbeszéd szentmise után következik.) 12: Déli harangzó az Egyetemi templomból, időjárásje- lentés. 12.05: A rádió házikvartettje- nek hangversenye. Közben 12.25: Hí- rek. 1: Pontos időjelzés, időjárásje- lentés és vízállásjelentés. 2.45: Hírek, élelmiszerárak, piaci árak, árfolyam- hírek. 4: Asszonyok tanácsadója. (Ar- nyi Mária előadása.) 4.45: Pontos idő- jelzés, időjárás- és vízállásjelentés. hí- rek. 5: „Fakuló nevek.” Irta: Molnar Endre. Felolvassa: Haraszthy Lajos. 5.30: Kerpely Jenő (gordonka) és Pusztay Sándor (ének) hangversenye. Zongorán kísér: Polgár Tibor. 6.30: Gramofonhangverseny. Halottak nap- jára való tekintettel a rádió további műsört nem ad.

Mozik műsora			
Okt. 31., — Nov. 2.	Szombat	Vasárnap	Hétfő:
VIGSZINHAZ 5—7—9 órakor	Az első nagy magyar hangosfilm, a Kék bálvány	Az első nagy magyar hangosfilm, a Kék bálvány	Az első nagy magyar hangosfilm, a Kék bálvány
URANIA 5—7—9 órakor	„Mawas” expedíciós film, A második asz- szony, dráma.	„Mawas” expedíciós film, A második asz- szony, dráma.	„Mawas” expedíciós film, A második asz- szony, dráma.
APOLLÓ 7/7, 9/9 óra.	„Tűzmadár” Tom Mix. Repülő banditák.	„Tűzmadár” Tom Mix. Repülő banditák.	Hétfőn: szünet. Ked- den: Greta Garbo: Vad orchideák

Árverés. 28146—931. tkvi szám. Csige János és neje végrehajthatóknak Hunyadi Bálint végrehajtást szenvedő ellen indított végrehajtási ügyben a telekkönyvi hatóság utóajánlatra az újabb árverést 1200 ar. P tökékövetelés és járuléki behajtása végett a debreceni kir. jbiróság területén levő, Debrecen városban fekvő s a debreceni 5208. sz. betétben A I. 1—5. sorsz. 15306, 15307, 15308, 15309, 15310 hrsz. a. foglalt 4 hold 597 □-öl területű Ujföld, Belsőlegelődűlőben 168 sz. a. levő ház, udvar, ut, szőlő és szántóból a Hunyadi Bálint nevében álló felerészre 530 ar. P kikiáltási áron, az ugyanazon betétben A + 1 sor. 15311—3. hrsz. a. foglalt 7 hold 1035 □-öl területű Ujföldön, Bellegető II. dűlőben levő szántóból Hunyadi Bálint nevében álló felerészre 660 ar. P kikiáltási ár-

ban elrendelte. Az árverést 1931. évi november hó 28. napjának d. e. 10 órakor telekkönyvi hatóság hivatalos helyiségében (Deák Ferenc-utca 17. sz., I. ajtó) fogják megtartani. Az árverés alá kerülő ingatlanok a kikiáltási árnál alacsonyabb áron nem adhatók el. Bónatpénz a kikiáltási ár 10%-a. Debrecen, 1931. évi október hó 30. Dr. Tóth sk. kir. jb.

Allást keres ?

tegye közé hirdetését 2 napilapban. 10 szót 50 filléért. Hirdetését feladhatja Kossuth-utca 3. szám.

APRÓ HIRDETÉSEK

Egy apróhirdetés 10 szög hétköznap 50 fillér, vasárnap 70 fillér és egyszerre két reggeli lapban a Debreceni Újságban és a Debreceni Független Újságban jelenik meg.

Levelezés. Üzleti hirdetés és minden vastagabb betűvel szedett hirdetés ára kétszeres. Apróhirdetést csak a díj előzetes lefizetése mellett közlünk. Apróhirdetés vidékről postabélyegben is beküldhető. Hirdetési ügyekben felvilágosítást a 1—41. telefonon ad a Kiadóhivatal.

Levelezés

AROMÁS, zamatos kávé! Király Üzletében vevő előtti pörkölik. Dégenfeld-tér 11.

Betöltendő állás nőknek

Főlvizesek perfect főzőnőt, ki szépen takarít, mos és vasal, hosszú bizonyítvánnyal. Cim a kiadóban. 1275

Mindenes főzőnőt hosszú bizonyítvánnyal keres 2 tagu család. Timár-u. 9. sz. 3693

Mindenes leányt 3 tagu családnak 1-re felveszek. — Károly Ferenc József-ut 24. szám. 3934

Mindenes főzőnőt, aki vixelni tud főlvizesek. Fahidi, Szoboszlai-ut 15. sz. 3982

Bejárónőt keresek, aki minden házi teendőben jártas Délelőtt 9—12. — Budai Ézsaiás-u. 3., III. 11. 3974

Magános bejárónő felvétetik — egész napi munkára, Veselényi-u. 3., vendéglőben. 3992

Mindenes szobaleányt, hosszú szolgálattal felveszek. Piac 59., földszint, d. e. 12—1-ig. — Szász-né. 1318

Keresek mindenest, jó bizonyítvánnyal, ki fejni tud Szepességi-u. 14. sz. 1308

Mindenes főzőnő hosszú bizonyítvánnyal felvétetik el-sejére. Péterfia 46., I. emelet. 4009

Bejárónőt keres négytagu család Cim a kiadóban. 4006

Özv. szakácsnét, ki főzésben perfect és jó bizonyítvánnyal szobaleányt felveszek. Miklós-u. 37. 1355

Vendégloben kiszolgálólány munkakönyvvél felvétetik. — Külsővásártér 7. sz. 1358

Mindenes önálló főzőnőt keresek, aki kóser háztartásban hosszabb ideig szolgált Dr. Székely, Hungáriapalota, első emelet. 1334

Könnnyü helyre varrni és vasalni tudó szobaleány kerestetik. Jelentkezni: vasárnap, Széchenyi 13 Kenyeres. 1340

Deutsches Fraulein wird gesucht. Fahidi, Szoboszlai-ut 15. 1328

Bejárónőt keresek 1-re. Gräber Jenő, Piac-u. 79. 1338

Bejárónő november elsejére, fiatal, jó bizonyítvánnyal felvétetik. Gaál István-né, Zöldfa 2. 4014

Mindenes főzőnőt vagy bejárót kis családhoz felveszek. Király-u. 9. 4013

Szalonom vezetésére önálló perfect szabónőt keresek. Írásbeli ajánlatok: özv. Székely Sándornéhoz. Nyirbátor. 1317

Főzni tudó szobaleányt jó bizonyítvánnyal azonnal felveszünk. Szülészeti klinika. 1311

Betöltendő állás férflaknak

Szakképzett férfi-masszőr kerestetik, esteli órákra. Károly Ferenc József-ut 24. sz. 3985

Szorgalmas urak és hölgyek kereskedelmi és nem biztosítási üzletszerű felvétetnek. Magyar Eletnél, Arany János-u. 2. sz. 3936

Ügyes tanulót fűszerüzletbe felveszek. Weigandné Nyil-u. 79. sz. 3981

Hevesi dinnés feles szakmunkások kerestetnek. Jelentkezhetnek. Gazdák Bankja, Kossuth-utca 3998

Szabad majoros jelentkezzék Nyomatató-utca 9. 4002

Asztalos-tanulót felvétetik. Szücs Béla asztalosmester, — Széchenyi-utca 27. 1368

Nagyobb gyakorlattal bíró segédet felvesz a Deutsch Albert és Fia cég, Ferenc József-ut 1. 1352

Kezdő lakatos segédet felveszek. Ugyanott asztal és tornyos tűzhelyek már 25 P-től felelősség mellett kaphatók. Nagy lakatos, Attila-tér 2. 1346

Allást kereső nők

Hölgyfodrász kisasszony, aki manikűröz is, jó üzletbe állást keres. Cime: Kassai-ut 37. 1360

Intelligens német nevelőnő ineg-bizható, állást keres. Jókai-utca 25. 1349

Allást kereső férfiak

Urifodrász-segéd Budapesten nyolc évig dolgozott, állást keres vidékre is elmegy. — Cim a kiadóban. 3988

Butorozott szoba

Piac-utca központi fűtéses-kisebb szoba, fűtés, világítás, fürdőszoba használatlalt havi 35 pengőért kiadó Cim a kiadóban. 816

Csinosan butorozott utcai szoba uraknak kiadó. Kossuth-utca 61., földszint, balra. 1279

Kétszemélyes utcai butorozott szoba kiadó. Thaly Kálmán-utca 3. 3980

Elegáns butorozott szoba azonnal kiadó. Bethlen-utca 52., sarokház, ablakok a parkra. 1106

Csinosan butorozott jó szoba — méltányos árért uraknak kiadó. Kossuth-u. 29. sz. 3933

Különbejáratu utcai butorozott szoba Déri múzeum közelében kiadó. Cserepes-u. 4. sz. 3980

Különbejáratu csinosan butorozott, féregmentes szoba kiadó Széchenyi-utca 31., első kerestéptület. 4004

Kiadó Sesta-ut utolsó nyaralójában, tanári lakásokkal szemben butorozott szoba. 4011

Kiadó szépen butorozott utcai szoba, Batthyány-utca 5. szám alatt. 4010

Kiadó különbejáratu butorozott szoba. Szalkai-u. 6. sz. 1313

Csinosan butorozott különbejáratu szoba azonnalra kiadó. Arany János 16. 1312

Butorozott szoba esetleg ellátással vagy konyhabasználatlalt olcsón kiadó. Huszár-utca 13. 4027

Központi fűtéses, különbejáratu. féregmentes modern butorozott szoba kiadó Arany János 54., földszint 2. 3971

Kétágyas utcai szoba, csendes, feltétlen tiszta, kiadó. Eötvös-u. 9. 4034

Butorozott szoba, kétágyas, azonnal kiadó. Maróthy György-utca 18. 4029

Csinosan butorozott szoba azonnal kiadó Széchenyi-u. 18., 4. ajtó. 1345

Különbejáratu utcai féregmentes, kényelmesen butorozott, csendes szoba, klozet tes fürdőszobával kiadó. Jókai-utca 6. 1342

Különbejáratu butorozott szoba tiz pengőért és szép butorozott szoba tizenöt pengőért kiadó. Csokonai 32. 1327

Egy elegáns butorozott utcai szoba azonnal kiadó, esetleg 2 személy részére is. Hatvan-utca 17., I. em. 1326

Utcái elegánsan butorozott szoba egy-két személynek kiadó. Simonffy 29. sz. 1344

Különbejáratu utcai butorozott szoba 1—2 személynek kiadó Reáliskola-u. 4. 1365

Kiadó különbejáratu butorozott szoba. Arany János 41. 1350

Elegánsan butorozott szoba, külön bejárattal kiadó. Ferenc József-ut 79. 1351

Utcái csinosan butorozott szoba jutányosan azonnal kiadó. Széchenyi-u. 27. sz. 1362

Különbejáratu jól butorozott szoba kiadó. Széchenyi-u. 15. emelet. 1364

Kiadó lakás

Kétszoba, konyha, spájz kiadó Boldogfalva-utca 6. sz. 2031

Egy szoba, nagy előszobás lakás, azonnalra kiadó Czegléd-utca 14. A

Kétszobás lakás Kossuth-u. 29. alatt kiadó. Házmeszter 3936

Kétszoba, üvegerendás családi ház kiadó. Félégyházy Tamás 15/a. 3940

Kiadó prima, egymásba nyíló modern szoba balkonnal. Autógarázs, butorraktár. Péterfia 48. 3963

Kiadó egy szoba, konyha, kamara gyermektelen házaspárnak. Széchenyi-u. 57. sz. 3949

Irodának alkalmas 3 helyiségből álló lakás november 1-re kiadó. Piac-utca 34. szám alatt. 1183

Ötszobás modern lakás, központi fűtéssel, ezrki.ül. egyszobás garzoulakás, fürdőszobával. Simonffy-utca 7. alatt azonnal kiadó. 1278

Dégenfeld-tér 4. alatt modern 2 szoba, fürdőszoba, előszoba, konyha kamarából álló lakás kiadó. N.

Orvosi rendelőknek, irodának kiadó decemb. herre egy, esetleg két utcai szoba butorozva, vagy anélkül. Városi Takarékszékházában, emeleten. 1105

Kiadó egy szobás udvari lakás magányosnak vagy házaspárnak. Vár-u. 8. 3997

Péterfia-u. 52. háromszobás lakás — nagy udvarban, december elsejére kiadó 1326

Egy szoba, konyha a nagvállomás mellett december 1-re kiadó. Wesselényi-u. 97. 3990

Egy udvari szobás, konyhás lakás azonnal kiadó. — Kigyó u. 37. sz. 3981

Kiadó azonnal Mester-utcai sá rompónál magában álló ház udvar- és kerttel, egy-két szobás lakás zárt verendával. — Ertekezhetni. Gazdák Bankja, Kossuth-utca. 3996

Magános asszony házimunkáért pincészetet kaphat. — Kossuth 60. kerestéptületben. 4021

Kiadó kétszobás lakás, külön udvarral. Faragó-u. 7. sz. 4025

Háromszobás fürdőszobás komplett modern lakás azonnal kiadó. Simonffy 40. 1331

Háromszobás udvari lakás azonnalra, avagy későbbre kiadó. Arany János 20. 1336

Ötszobás földszinti utcai utillakás azonnalra, avagy későbbre kiadó. Arany János 20. 1335

Előkészítés
berendezett 1 vagy 2 szoba fürdőszobával — esetleg konyhával kiadó. Piac-u. 16., III. 3 4003

Kiadó
2 szoba mellékhelyiségekkel Miklós-utca végén. Posta 5—b. 1343

Széchenyi-u. 48
egy, esetleg két utcai szoba butorral vagy anélkül kiadó. Irodának, orvosi rendelőnek is alkalmas. 1241

Kiadó
prima, 2 egymásba nyíló modern szoba balconnal. Autógarázs, butoraktár. Péterfia 48 2965

Ménteplel
szemben 2 szobás, alápincézett, csapóvíz-vezeték villalás azonnal kiadó. Böszörményi-utca 45. sz. 4019

Kétszobás
lakás egész udvarral minden órán kiadó vagy eladó. Dévai-u. 11—d. Értekezni 13. sz. 4018

Kiadó
egy szép nagy udvarra nyíló szoba, dupla ajtó és spaletás, egyedülálló egyének vagy gyermektelen házaspárnak. Lehetőleg fixfizetés. Apaffi-u. 32. 1324

Egy
szoba, konyhás lakás mely garzonlakásnak is megfelel, villanyvilágítással nagyon olcsón azonnal kiadó. Szemben a villanygyárral Hid-u. 10. 4012

Kettő
szobás lakás mellékhelyiséggel, külön udvarral azonnal kiadó. Tejjel nagyobb mennyiségben is állandóan kapható Csapó-u. 50. 1323

Két utcai
utcai szoba, előszoba mellékhelyiséggel kiadó. Rákóczi 29. 4012

Négyosztós
modern utcai lakás, parkettes azonnal kiadó. Csapó 24. Barna 4032

Utcai
szoba, előszoba és mellékhelyiségekkel álló ur lakás kiadó, gyermektelen vagy garzon lakásnak. József kir herceg-u. 50. 1354

Kiadó
három szoba, előszoba, konyha, kamara 60 P-ért azonnal. Kut-u. 1 1361

Utcai
szoba, idősebb nőnek butorozva is kiadó. Timár 36. 1363

Ménteplel
mellett 2 szobás szép lakás kiadó. Károly Ferenc József-ut 52. 3961

Szép
nagy szoba, konyha, mellékhelyiségekkel, villanyvilágítással novemberre kiadó. Késes 64. sz. 4035

Rádió

Hangszóró
dynamikus 120 pengőért, négy- és nyolcpólusú, legújabb szerkezetű hangszórót gyönyörű mély hangszínezettel már 25 pengőtől árusít Tasnádi Kovács Sándor rádiólaboratóriuma, Piac 42., Pannónia-udvar.

Ajánlat

KIRALY
kávél mégis a legjobb! Olcsó, kiadós, kiválóban zamatos. Dégenfeldtér 11. szám.

Szemüvegek,

hőmérők, létszerek legolcsóbban Paulo vésnök helyreállítását és lát szerkesztését, Battyány u. 22. 3847

Legolesóbban
lüzifát és szent Rósenfeldnél vehet. Sallérom-utca 12. vagy megrendelhet. Telefon: 6—74. 3862

Gyümölcsösnek,
házasoknak északi oldalára szélfogó céljaira 3 és fél—4 méter magas jegenye üvegfű kapható, legalább 100 drb. rendelésnél alállomás bepakolva, darabonként 45 filléért. — Dobos falkolában, Kecseán, Szabolcsm. 3970

15—20 drb.
marhát teletelésre elvállalok. Hajduböszörmény, Sárosy Antal, — Tisza István-ut 17. 3989

Birsalma
kapható Ispoltály u. 13. A

Nagyszemű
magas pösmétek, gly-cineák, ősi barackok eladók Domokos 24 3945

Istálló
esetleg lakással is kiadó — Kishegyesi-ut 17. sz. 2978

Szombat
és vasárnap házilag készített hurka-estély. Különléle kecskeméti fajták, figyelmes kiszolgálás a „Vadászkürt” vendéglőben, Veszéni-utca 3. 3991

Tükrök,
üvegiszálások, fonosorozások — legolesóbban Sipkovitsnál, Nagyváro-utca 15. Telefon: 356. 3825

Aranyat,
zálogcédulát magas árral veszek. Feldheim ékszerész, Piac 75 1314

Betétekre
magas kamatú ad Gazdák Bankja, Kossuth-utca. 3999

Ungvári József
kertészeti és szőlővesz- szők megrendelhető és állandóan kapható. — Vargakert, Legányi-u 35. sz. 1302

Zálogcéduláért
minden tárgyról leg- többet fizet Braun, — Cserepes 6.

Paplanok,
készenlétes, felhív- tával 9 pengő. Paplan- varroda. Teleki 73. 4007

Tükrök
dívatszalonba vagy fodrászüzletbe alkal- mas, eladó. Kölcsei 21 4005

Akácsemeték,
magasak, házhoz szál- lító darabonként husz fillér. Bihari-u. 4. Tele- fon 10—72. 4028

Petőfi Sándor-
féle emléktáblás ház- ban, Battyány-u. 16. udvarban rendkívül ol- csó szövetvásár, míg a készlet tart. Tiszta gyapjuszövetek férfiruhákra, felöltőkre, téli- kabátokra, csikos nad- rágokra. Mindenki így kezdzen ezen olcsó tel- telből vásárolni. 1219

Tehermestes
házra vagy földre köl- csönt folyósítat Rleuer Bankház, Piac 77. 1366

Izletes
kóser házikoszt kapha- tó. Arany János-utca 39. udvarban. 1353

Izletes
házikoszt kapható. Cím a kiadóban. 4024

Minden
igényt kielégítő első- rendű őrleltetés, olcsó fazonárak. Kun Jó- zsef, Piac-utca 44. Tan- ulót felveszek. 4337

Tüzlifa,
szén vétele előtt éjlek- lődjön Fülöp és Pro- hászko cégnél, Mester- utca 28. 1513

Magas törzsű
oltott pösméte és min- denfajta gyümölcsfa kapható Sestina-utca 4., kisállomás mellett 4022

Kisgyermeknek,
csecsemőknek szeretettel jes ellátását elvállalok gondozásról felelek. — Eötvös-u. 69. I. ajtó. 1324

Üzlet, műhely, raktár

Irodának
két szobás első emeleti udvari helyiség azonnal kiadó. — Értekezhetni Debreceni Első Takarék- pénztárnál. A.

Kis üzlethelyiség
Szent Anna 5. szám alatt azonnal kiadó. — Felvilágosít Battyány- u. 14. sz. ügyvédi iroda 3517

Üzlethelyiség
utcai és udvari is kiadó Ferenc József ut (Piac- utca) 70 szám alatt. — Felvilágosítást ad a Ti- szántuli Mezőgazdasági Hitelintézet, Kossuth u 3. 516

Saroküzlet
bármily célra alkalmas kiadó. Maróthy 41. 1357

Kossuth-utca
üzlethelyiség azonnal ki- adó. Értekezhetni De- breceeni Első Takarék- pénztárnál. A

Kiadó
elsőrendű bodega el- költözés miatt. Péterfia 48. Értekezni utcai emeleten. 3964

Kisebb
üzlethelyiséget, vagy üzletrészt keresek, for- galmas helyen. Aján- latok: Főposta 55 és postafiókba címzendők 1273

Cipőfelsőréz
készítés, berendezéssel kiadó. Dregán, Arany- János-u. 1. 1309

Kiadó
városi üzlethelyiség. A Simonffy-utca 1. sz. alatti 5 számú üzlethel- yiség, mely jelenleg a Kosztu István bérleté- ben áll. f. évi november hó 15-től 1933 évi áprí- lis hó 30-ig terjedő idő- re kiadó.

A bérbeadás tárgyá- ban utóajánlat kizárá- sával f. évi november hó 10-ikén kedden d. e. 9 órakor a városháza ta- nácstermében nyilvános szóbeli árverést tartunk.

A kiállítási árat is feltüntető részletes fel- lételeket naponta 12—14 óra között lehet meg- tekinteni a városháza I em. 35. sz. hivatalos hely- iségében. Polgármester. 3978

Kiadó
városi üzlethelyiség A Szentanna-u. 10—12. sz. bérházban lévő 6. sz. és jelenleg Klein Sándor által rőfösüzlet céljára bérlet helyiség 1932 évi január 1-től — esetleg korábbi időpont- tól is — szabadkézből kiadó.

A bérbeadás tárgyá- ban Városháza I. eme- let 35. szám alatti hely- iségben naponta a hi- vatalos órák alatt lehet értekezni. Polgármester. 3977

Kiadók
jutányosan iparüzem- nek, — villannyal beve- zelt pincehelyiségek műhelynek, raktárnak — Péterfia-u. 8. 1315

Egy
raktárhelyiség kiadó — bármilyen célra. Dre- gán, Arany János-u. 1. 1310

Kiadó
üzletnek, raktárnak, — vagy műhelynek egy nagy pincehelyiség. Ér- tekezhetni az Alföldi Takarékpénztárnál 1367

Ha üzlet-,
műhely-, raktárhelyisé- get bérbeadni vagy bér- bevenni szándékozik. Ugyanott eladó 5 darab veranda-ablak és egy jó csizmas láda. 318-a

Kisebb
üzlethelyiséget, vagy üzletrészt keresek for- galmas helyen. Aján- latot: Főposta, Posta- fiók 55. kérek. 1299

Pincehelyiség,
világos, új épületben féregmentes butor le- raktározásra Kölesy- utcában azonnal kiadó Értekezni Szappanos-u 22. sz. 4017

Piac-utcai
üzlethelyiség november elsejére kiadó. Érte- kezhetni Debreceni El- ső Takarékpénztárnál A

Kiadó
a Debreceni Újság kiadó- hivatalának a földszinti hely- iségekre való költözésé- vel a Kossuth utca 3. szám alatt az első emeleten két- tás szobából 400 lakás. Irodának, üzlethelyiségnek rendkívül alkalmas. Érte- kezni lehet a Debreceni Első Takarékpénztárnál. 1377

Birtok bérlet

Földbérlet
13 hold prima fekete- föld az Ondódon, szo- boszlói mű-ut mellett 225-ös kilométernél. — Méhkapitárok kaphatók Pozsonyi-ut 5a. 3975

Bellegelőn
egy hold föld bérbeadó vagy eladó. Értekezni Springer könyvesbolt- ban. 3993

Kereslet

Megvételre
keresek függőkőves gyá- ri darálót. Nagy Sán- dor gépész, Balmazúj- város. 1321

Külesönt,
12.000 P-t keresek in- tabulatóra ügyfelem részére. Gorové ügy- véd. Piac-u. 81. 3966

Főzni tudó
szobalány jó bizonyít- ványral azonnalra ke- restetik a szülészeti klinikára. V

Megvételre
keresek Debrecen kör- nyékén, lehetőleg köves ut és állomáshoz közel jó minőségű, sima felü- letű, barna homokbirtokot, ca 30 kat. holdat, mely lakó- és mellék- épületekkel el van lát- va. Cím megtudható a kiadóhivatalban. 2193

Révai Lexikon
utolsó öt kötetét új ál- lapotban keresem. And- rassy-ut 35., délután. 3933

Megvételre
keresek egy használt kenyerkihordó kocsit, féderest, oldallal és egy használt vízmentespony- vát. Farkas Béla keres- kedő, Varga-kert. — Ugyanott eladó 5 darab veranda-ablak és egy jó csizmas láda. 318-a

Keresünk
azonnali megvételre — egy jókarban lévő nagy iratszekerényt. Cím a ki- adóhivatalban. 4001

Debreceni
cifraszűrt, kopottast, megvételre keresek. — Koncz, Attila-tér 3. 4015

Tejet
nagyobb mennyiséget, azonnali szállításra ve- szek. Tejkereskedés, — József kir. herceg-u. 24 1325

Szerény igényű
lakótársat keres teljes ellátással középkorú urinő. Rothermere-utca 29. sz. 4016

Gyerekkocsit,
jókarban levőt megvé- telre keresek. Címét ár megjelölésével a kiadó- ba kérek leadni. 4016

Jókarban
levő rövid keresztthrus zongorát megvételre keresek készpénzért. — Nap-u. 11. 4033

Eladó ház

1240 pengőért vehet csinos házat, 4 szobás, fürdőszobás, — két egy szoba, konyhás lakással, redőnyös ab- lakokkal, 181 négyszög- öl telekkel, minden közművel, parkirozva. Hadházi-utca 8. 1098

Eladók
adómentes 2 szobás te- lepi házak 1000 pengő befizetéssel részletre is. Értekezhetni Gazdák Bankja, Kossuth-utca. 3994

Timár-utca
38. számú, nagy kertes udvaru ház eladó 4023

Eladó
Kiss-u. 24. adómentes új és 1 rendbeli régi lakással, 800 négyszög- öl szőlő és gyümölcsös. Értekezni: Kizyó-u. 4

Batthyányi-utca
jól jövedelmező ház eladó. Értekezhetni Bissóthka építésznel, Simonyi-ut 25., telefon 843. 4030

Rendkívül
olcsón eladó ház. Két szoba, konyha, kamara, pince, jöviz, villanyvilágítással Köntöskert, Töhötöm-utca 44. 1370

Eladó
ház 2400 P évi jövedelemmel. Az eladási ár felével megvehető. Teleki 19. 1350

Eladó föld
Tanyás ingatlan
12 kat. hold a Diószegi ut mentén a 6-os kilométernél 4 hold öszi vetéssel kedvező áron és fizetési feltételekkel elad. Tiszántúli Mezőgazdasági Hitelintézet Kossuth-u. 1377

Telek
Péterfia végénél, kórházhoz harmadik, parkírozva, szép filagóriával eladó. Minden közművel, építkezésre igen alkalmas. Hadházi-utca 8. sz. 1099

Eladó
25 hold pusztai fekete föld Hajduszávát határában. Ajtó-u. 6. 3956

Kiadó
vagy eladó egy hold körülkerített nagyon jó konyhakertészeti fekete föld azonnal beköltöztethető lakással a vágóhid mellett, Bihari-telepen, villamos megállóhoz közel. Értekezhetni Gazdák Bankja, Kossuth-utca 3995

50 hold
tanyásföld, a város alatt, kövesut mellett eladó. Cim a kiadóban. 1332

Halápon
65 hold föld, esetleg kevesebb eladó. Közlekedés dr. Takács ügyvédnél, Piac-utca 9. Vvk

Eladó állatok
Kétszáz
kilón felüli fajtiszta Jorksi kan bugatásra vagy tenyésztésre eladó. Vitéz Tury, Varga kert, K. Tóth-utca 8-b. 4008

Autó motor, kerékpár

Eladó
minden elfogadható ártól, oldalkocsis motorkerékpár. Kigyó 4 1338

Butorok

Vidéki
vri családok figyelmébe
Jó karban lévő használt, szép ebédli berendezés különösen elad. Piac u. 44., ajtó 5. 3978

Ebédlibutor
jókarban eladó. — Dél-előtt 9—12-ig. — Budai Ézsaiás-u. 3., III. 11. 3973

Antik
könyvszekrény, íróasztalos komód, zongora olcsón eladó. Pásztornánál, Bethlen-u. 3. sz. 1307

Sakkasztal,
teljesen új, feketére puliturozott, keményfából készült, csinos kivitelű, olcsón eladó. — Burgondia-u. 14. 4031

Gazdasági eszközök
Eladó
lovak, szekerek, gazdasági eszközök, meleg ágyi ablakok. Hadházi kövesut 9. km.-nél 3823

Eladó ingóság
Gázkályna
olcsón eladó. Megtekinthető a Független Újság kiadóhivatalában 1171

Takaréktűzhely
eladó. József kir. herceg-u. 12. sz. 1292

Gázkályha
olcsón eladó. Megtekinthető a Független Újság kiadóhivatalában. 1171

Férfiöltönyök
vadászatújak olcsón eladók. József kir. herceg-utca 27. Keresztútlet. 1316

Meidinger-
kályha, fehér zománcos, 1,75 méter magas, olcsón eladó. Hatvan-u. 36. sz. 1306

Főnixpálmák,
könyvvállvány, kamarai állványok, zsirosbődnők, villanylámpa, eladók. Szentanna-u. 29. 3989

Fodrászberendezés
kettő tűkörrel eladó. Cim: Szabó Imréné kereskedő, Árpád-tér. 1360

Tejeskocsi,
könnyű, egylovas, majdnem új, téli fajtája eladók. Bőszörményi-ut 45. sz. 4020

Eladó
használt varrógép, üres üvegek, gyermek vaságy. Piac-utca 61., félmelet. 4026

Eladó
alig használt férfi rövid bunda, átmeneti kabát, nadrág, női bunda kosztüm és egy ruha Piac-u. 34., könyvkereskedés.

Különféle
Mormota-
bunda jó állapotban, olcsón eladó. Érdeklődni Pécely-u. 3., déli előtt 9—11-ig. 3043

Aranykoporsó

Iroda: MARSCHALKÓ LAJOS

29. — Szekeres Pistát megértem. Akik ismerik Batty Ilonkát, azt mondják végtelenül okos, szelid és nagyon szép lány volt. Titokban talán már jegyben is járt Pistával. Most azután egyszerre vége. Öngyilkos lett. Hirtelen, váratlanul, ok nélkül. Magyarázhatatlan módon. Hát persze, hogy bántja Pistát.

Az autó már bent járt az alvó mezőváros fekete házsorai közt, aztán megállt a kis doktor lakása előtt. Mikor pedig Szántó Balázs kiszállt a kocsiából, egyszerre csak egészen váratlanul azt kérdezte Galgóczy Gábortól.

— Mondja csak, kérem, nem gondolt még arra, hogy Szekeres Istvánnak valami más baja van. Valami más nyomja a szívét, nem csak a szerelem. Bántja valami, amit úgy is neveznek...

Galgóczy csodálkozva vágott közbe:
— Minek neveznek, doktor?
Szántó Balázs egészen természetesen, közönyös hangon folytatta:
— Lelkiismeret furdalásnak.

XIII. FEJEZET.

Éjfél felé járt, amikor Galgóczy az autóval visszaérkezett a dombosi birtokra. Bent a kastélyban már csend volt, meglepetésére azonban a tisztai lakások ablakából lámpa fény szűrődött elő.

— Murza itthon van, — konstata Gábor, — ma éjjel egy látszik nem ás.
Hirtelen észbe ötlött valami:
— Hátha a tatár nincs is egyedül?

Kinzó, gyötrelmes féltékenység hasított bele a szívébe. Holt bizonyosra vette, hogy Murzát Katóka látogatta meg. Most, ott bent a lefüggönyözött szobákban talán készül a véres nász. Lehet reggelre a szép Szekeres lány is úgy fog feküdni a tatár pamlagán átlótt szívvvel, kiontott vérrrel, mint szegény Batty Ilonka. Hiszen bizonyos, hogy azt is egy ilyen szerelmes óra után, az ernyedt idegek bódulatában, álomban ölték meg. Vagy talán még sokkal rosszabb készül itt. Lázas, észvesztő szerelmes éjszaka. Hiszen ezek a nyári esték olyan füledtek, csábítóak. Elveszti bennük az esztét még olyan szép, okos lány is, mint a Szekeres kuria hófehér kisasszonya.

Gögye fellázadt ugyan, hogy kémkedjék a hűtlen lány után, a szíve azonban huzta, huzta a kivilágított ablak felé.

A gummi talpu cipő jó segítségére volt most. Halkan, nesztelenül, akár a macska surrant az ablak alá, azután nagy óvatosan belesett a leeresztett ócska függöny hasítékán. Örömben szeretett volna felkiáltani.

Murza egyedül volt.

Ott ült az asztal előtt a petróleum láng sárga fénykörében s valami nagy ócska pergamentet tanulmányozott megfeszített figyelemmel. Egészen közel volt a kis, alacsony ablakhoz s Galgóczy Gábor meglepetten sziszte fel arra, amit ezen a régi íráson látott: Valami tértkép féle volt az. Felső szélén furcsa, kanyargós kínai írás fekete, zöld, arany tusrajza fénylett.

— Mi lehet ez a térkép? — töprengett magában Galgóczy Gábor. Talán a régi titkok, évezredes babonák kulcsa. Egy különös, soha nem látott vázlat. Egészen olyan, amilyeneket ritka keleti gyűjteményekben, muzeumok vitrinje alatt, vagy egzotikus aukciókon láthat az ember.

— Akármilyen legyen is, — gondolta Galgóczy, — holt bizonyos, hogy nem jelentőség nélküli. Murza, közben másik pergament tekercset bontott szét, majd az egész paksamétát dühösen toltá félre maga előtt.

Galgóczy nem vesztette szem elől a tatár egyetlen mozdulatát sem. Látta, amint tenyerébe hajtja a fejét, azután végig simítja homlokát, fel áll és szinte szertartásos lassúsággal rakja vissza a pergamenteket egy különös alakú, megvasalt ládába, utána pedig nagy gondallal lezárja a láda Wertheim lakáját.

(Folytatjuk.)

Dienes József

OFB. ingatlanforgalmi irodájának hirdetésével:

Iroda: Fűvészkert-utca 16.
Telefon: 14—98.

ELADÓ HÁZAK:

75.000 pengőért:
Fűvészkert 14.
50—60.000 pengőig:
Szent Anan 66.
Szappanos 7.
Museum közelében.
Jókai utcán.
40—50.000 pengőig:
Thaly Kálmán 14.
Simonfi uton.
Arany János 48.
Teleki 21.
Miklós
30—40.000 pengőig
Méliusz tér 7
Széchenyi ut 36.
Széchenyi ut legelején
Honvéd utcán.
Kigyó utcán.
20—30.000 pengőig:
Szappanos 17.
15—20.000 pengőig:
Erzsébet 26.
Nap 2.
Komlóssy 14.
Herceg 10.
Bőszörményi 20
Maróthy 7.
Honvéd 9-k-1
Darabos 26.
Darabos 37.
Dugovits Titusz 9.
Vörösmarty 29.
Csillag 79.
Domoks Lajos 14
Szabó Kálmán 20 a.
részeleire.

Kardos utcán
Szabolcs 20.
Dicsőfi 13.
Andrássy 3.
10—15.000 pengőig:
Erőss Lajos 18.
Szegegy Gergely 11.
Teleki 58.
István 20.
Komlóssy 34.
Honvéd 9-j.
Kinizsi 71.
Agárdi 12.
Félegyházi Tamás 21.
Vendég 44.
Onossay 47.
Szabolcs 20.
Gróf Vécsey 11.
Szeremley 18.
Lugosi 11.
Apaffy 30.
Széchenyi ut 30.
Homok 117.
Honvédtemető 27a.
Nyil 132.
5—10.000 pengőig:
Sinay Miklós 11
Jerikó 42.
Géza 32.
Agárdi 13.
Csillag 77.
Hadházi 37.
Lugosi 6.
Hatvan utcán házrészt
Báthori 44.
Bercsenyi 56.
Köztemetőnél.
Buday Ézsaiás 8.
Dobó 19.
Bőszörményi 176
Diófa 35.
Pereces 19.
Rázsó Gyula 35
Kálmánchelyi 14
Lepke 3.
István 34.
Magyar 11.
Apafi 31.
Köleséry Sándor 27.
Türr István 3.
Mező 12.

Kisfaludy 9.
Kurucz 112.
Létai 1-c.
2—5.000 pengőig:
Szilvásvajfalusi 13.
Harsányi Gusztáv 20
Ag 23.
Csigekert 29.
Ujvasutisor 4.
Kemény 9.
Keresztési 26.
Szél 10.
Toldi 23.
Kemény 6.
Somogyi Pál 10.
Szabó Kálmán 53
Kinizsi 45.
Szabolcs 15.
Puskástelep 50
Ag 8.
Munkás 98-b.
János 66.
Kálmánchelyi 24
Bajnok 50.
Mező 7.
Szép 17.
Bajnok 46
András 12.
Magyar 5.
ÜZLETES HÁZAK.
Huszár Gál 2.
János 14.
Székely 20.
Márton Kálmán 2.
Kuruc 108.
Márton Kálmán 15
Márton Kálmán 9
Diószegi utca 13.
Nyugoti 26—28.

ELADÓ TELKEK:

Egyetemenl szemben.
Tüzér laktanyánál.
Ujkerthen.
Károly Ferenc József uton.
Kucik telepen.
Szabolcs 17.
Széchenyi ut 5-b.
Földi utcán.
András 12.
Harsányi Gusztáv 30.
Keresztési 42.

ELADÓ FÖLDEK:

Öndödi állomásnál
7.
Kismacson 4 és fél.
Halápon 5.
Fáy dűlőben 19.
Mélyfürásnál 10.
Nagycsereván 10.
Hajduszevén 32.
Nagyszepesen 44 hold
Karcagon 232 hold.

SZŐLŐK:

Bocskayban,
Zeleméren.
Rázsó Gyula utcán,
Köntöskertben,
Bodán,
Ungvári-kertben,
Vámospercsen,
Hajdusámszonban.

KERESEK

eladó házakat, telkeket,
földeket, szőlőket.
Dienes József
OFB ingatlanforgalmi
irodája
Fűvészkert utca 16.

Nyomatott a Magyar
Nemzeti Könyv- és
Lapkiadó Vállalat Rt.
Felelős kiadó: dr. PÁ-
JOR GYÓZÓ igazgató.
Nyomdavezető: VARGA
ENDRE.